GOVERNMENT ORIENTAL MANUSCRIPT LIBRARY
INDEXING FOR TELUGU MANUSCRIPT

Sl.	Particulars	Details
1	Language	TELUGU
2	Material	Paper Mss.
3	Bundle Number	TEL B 0627
4	Work Number	D 2863
5	Page No (From... To)	1 to 96
6	Name of the Work	VODDE GITHAMI MUKKADDAMA
7	Subject	LITERATURE

ఒడ్డెగిత్తని మొకద్దమా?

Vaddegithanimokadda
mā

పక్షిగత్రంఠి వెయుకద్వము -

6/

పెద్దగొత్తపల్లి కయిఫియ్యతు -

April 1/42
Signed/ A. I. M.
Ag: Mag:

[illegible]
గవర్నమెంటు సం||రం —

మహారాజశ్రీ గుంటూరుజిల్లా
మెజస్ట్రీటువారి సముఖానకు —

తాలూకా మండపాటి సంబంధమయ్యి [illegible] కృష్ణాజిల్లా
[illegible] ఇచ్చిన అర్జీ విన్నపం —

అన్నిగ్రామాలవారికి [illegible]
[illegible] పరస్పరము
లయిన [illegible]
[illegible] పెద్దగొత్తపల్లి [illegible]
[illegible] అందున గురించి అన్ని
[illegible] అయిన [illegible]
[illegible] కృష్ణాజిల్లా [illegible]
[illegible] అప్పుడు [illegible]
[illegible] అందులో [illegible]
[illegible]
[illegible] అప్పటి సంబంధమయిన [illegible]
అందున గురించి [illegible]
[illegible] కృష్ణాజిల్లా [illegible] అయిన [illegible]
[illegible]
[illegible]

april 1/42

Signed / A. I. M.

af: Mag:

మహారాజశ్రీ గంజాం కలెక్టరు

మేజస్ట్రేటు వారి సముఖానకు —

తమ నౌకరు మందపాటి సుబ్బయ్య [illegible] పోలీసు

[illegible] చేసుకున్న అర్జీ విన్నపం -

[illegible]

పత్రిక [illegible] -

[illegible]

[illegible] మందపాటి సుబ్బయ్య

[illegible] పోలీసు అమీ

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

April 1/47.
Signed/ A. S. M.
Ag: Mag:

ది॥ ఏప్రెలు
౧౮౪౭ సం॥ —

మహారాజశ్రీ గంజాం జిల్లా మేజి
స్ట్రేటు వారయిన - జే - యస్ - మేథిసను దొ
రవారి సముఖానకు —

[illegible] మందపాటి సుబ్బయ్య [illegible] అర్జీ విన్నపం —

[illegible]

వర్తమాని త్రొక్కవున్నగా

తాగుత్తను వాటు కట్టె రాజేశ్వర [illegible] పత్రాలూ
కుస్వం. తపట్టెలలో పెట్టి తీసుకుని పోయినట్టు తెలిసినది గనుక
నన్ను యివిన్నయింకా ఆసంస్థాం దేవస్థానవిన్ని - స్వంత్ర సంస్థాం
దేవస్థానవిన్ని కాన్నిరూపాయలు కూడా ఆపట్టెల
లోనే వున్నట్టు కూడా తెలిసినది - గనుక నన్ను యిదివర్లో
తానకు ఆవరాన్ని మయిన సంగతే గనుక నన్ను ఆలక్ష్య
తతే సాంమ్య ఆగతం కాదని తలచి యూ తాజా
పోలీసు జవాబు దారు వేయగల్చే గుపరంగా వారం
ట్టు యున్న ఇక్కత యిలాకా పోలీసు వారిని [illegible]
మయరజమాని వుంగాల నన్ను కూడా పుంబాకుని పాలే
దాబాబాబి ఆనగలు వుంగాలు ఆగత పట్టుకు నలాగ
తాకేదు చేసి ఆయిలాకా [illegible] పోలీసు వా
రకూ తావక పత్రరం [illegible] పంపించకున్నాను గనుక
యీ సంగతి విశదం కాగలం దులకు మనిమి [illegible] సుకున్నా
ను - మరిన్ని నా [illegible] గనుక [illegible]
ను గురించి ఆయిలాకా [illegible] పోలీసు పేరత [illegible]
న్న [illegible] యింవల్ల ననికోరినాను - [illegible]
తే ౭ మాచి [illegible]

ముకాబిలా
బాయకత్వమకది -
వుర్లినరసింహన్నలు
జంటు పార్కైటరు

[illegible] ద॥ మందపాటి సుబ్బయ్య
ప్రాత్తూక పోలీసు [illegible]
తెన్నది —

(Signed) A. S. M.

దాఖలు [illegible] 4
[illegible] ౬౬

మహారాజశ్రీ గుంటూరు జిల్లా
ఆ మేజిస్ట్రేటు వారికి నమస్కారములు
తమ నవ్వుకరు మందపాటి సుబ్బయ్య ప్రాత్తూకపోలీసు
సు తాజాలో తుమ్ములుగాడు [illegible] సుకున్న ఆర్జీ విన్నపం.
ఆక్షరిని జాం. [illegible] యిలాకా ప్రయాటు
దానవల కాపరస్త్రయిన మందపాటి శ్రీయింట్లో
వర్తమాన త్రొక్కవున్నగాలు దాచుకుని వవజినసరంజా
మలు మింజుమలే ఆక్రత ఫలాటు వున్న మాలు జవా
ను యక్కప దేవి రంగప్పతి సుకుని ప్రాత్తూకపోలీసు ఆ
యునభంతా [illegible] జేక్ష [illegible] గుపరంగా యున్నది
నగలు గాక కొంతయుత్రది సామానులు వుండల
యునవి నిలవున్నట్టు చెప్పియున్న సంగతిలోనే గాన్చిన వర్ల
నా పరస్పరాలు యినకానరావ వలంవలనే నాగను ఆ
నేడా నివరంగా వున్న బాబతు —

౩ యుత్రది సామానులు —
౧ నిలువుపల్లెము —
౧ మానెటిచెప్పలు -
౧ జోడితెప్పలు —

౧ కేంబుగిన్నెలు అన్నేతి తెలిసి -
౪ వ సేత్రులు —

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Regd/A.S.M. [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

వర్త్యగత్తరి ప్రయుక్తజ్ఞరు

దాఖలు దిగ్గె — ప్రు
ఈ స్త్రైరు — 22
Signed/ A. I. Mu. ఇతర్ల సంఖ్య — సముపుష్కరు
సం॥యారు

మహారా రా చిత్త సం॥ యా॥ రబలెన్న
మేజ (శ్రీ) యు వారి సముఖానకు —

తమ నవకరు మందపాటి సుబ్బయ్య వ్రాతకు పెట్టిన
రా నేను మర్యాదగా (వా) సుకున్న అర్జీ విన్నపం —
అక్షరనిజాం వారియులకాం దేవరతాంతస
రతాం రులలో చేరిన ప్రయాణదానలకా ప్రశస్తమయిన
పందిపాం విశ్వత్రయం ఇల్లా జరిగినదాం గతనెలను
సరింబి యిక్తతవిశద్గ జరిగిస్తూ వున్న సంగతి యిది వర
కెలా ఫిలుచే సుకు నివున్నాను. అయితే యిప్పుడు
అవిశద్గ వుంత్తి అయినదిగనుక అందులో రిక్తాల్తు
అపల్లు పెట్టారిస్తు (పు) తారం బెతొంకితములు
న్నసములు ఖండలోకి పంపించుకున్నాను —

యోరితాం ర్త్యవల్ల యాతాం గాంయులు
తాంగన్లతా చవగ్గరాం (గా) రాంచులలో వున్న వర్త్యగత్త
దుబాంవిగాం దువగ్గరాం నలుగురు కనుపుల చూంటయి
లాంరాం స్యాస్తేనా పురం పుట్టిల పునవున్న నరతాంరు
రాంయిజవాంసు యిక్కరిదేవిరంగప్ప యిరుకమీాదనే
తాంయిప్పలమీాదితే పునుస్వా స్వదాంటి అక్షరనిజాం

వాంరియులాంతాం లోకితోయ అక్కర ప్రయాణదా
నల అనే (గా) రుంలో పందిపాంటి త్రయం ల్లా (వ్రం)
తిబంగాంరునగలున్న యిత్తరి కేంబుసాం విలాంసులున్న
వ (స్త్ర) యిసేలు దేబుంకుని యిద్దరికి దాం వెరాం వ్రసి
రాంగాం జాంతాం మీాదనదరహిం పాంపిర్తి కేశంత
జనులు తానే వ్రంబితి వచ్చినట్టున్న యాంరత్తర వాంళ్లు
అక్షరికి వచ్చినజాం తాం తెరియుగానే యాంవలపున్న జవా
నుతాంతరాం (త్రి) వుంతగాం పుట్టి వాంళ్లుబాంతే
పుట్టినేయింబి వాంళ్లను యాం విరికిదాం టించినట్టు
న్న పుట్టినెళ్లకాంత దూాంరలు వచ్చినరకు పాంపిల
త్రివగయిరాం ఉకనుక్కొని వాంళ్లు దాంగలన్ని పుట్టి
పాంనే నిష్పక్షనిన్ని అరిబినప్పుటిక్కి నిరాంకరించినట్టున్న
వాంళ్లు యిద్దరికి వచ్చి పుట్టి రిగానే రంగప్ప అనేజ
వాంను వాంళ్లను త్త యింటికి తీసుకుని పూలేయి వాం
ళ్లుతే చిప్పింతే నగలు వగయిరాం ఉతీసుకుని వాంళ్లు
నువిదిబిన ట్టున్న — లేంళ్లు జాంతాం మీాద అక్షరికి వచ్చి
వున్న పాంపిరిత్రి వగయిరాం ఉదాంగలను దాంటించి తన
నదాంటించుకోంయినాంరన్న సంగతి మీాద గత్తరచే సూ
వుంతగాం నాం యింతరం ప్రశన దరహిం రంగప్ప అనేజ
వాంను పూాంటుగురాంసత్త కబవాంరిపుంతే గాంట్టి వాంళ్లకువచ్చి

వెత్తెరవాండ్లు దాటివచ్చిన సంగతిన్ని వాండ్లని మిత్రులు
అవతలికివుందివచ్చి గత్తరచేసి నూత్తుపన్న సంగతియూ(త్రం)
ఫూటుగురాన్ని అయినరూనూలతిరుపల
రాపుతాలేటన్ని - చేనిదిసలూసనానులు కుగావున్న
కనగాలుకోళ్లు షరిరు అనే జవాను నుతాలేటన్ని - గాట్టి
తోళ్లకరణాం బియ్యీన (ప)గతనరనయ్యి తాలేటన్ని బ
ప్పినట్లున్ను అందుమీద ఫూటుగురాన్ని అ
యినతిరుమలరావు - పేండ్లాపుపాలేగను అయిన
భంత్వారు రాజేశ్రీ (రా)వుపేర ప్రత్రరాలు (రా)శినాత
ల్లొసదరహరంగవాన్ని నన్ను - పట్టి వాండ్లనున్నతో
సుకునిరం వ్నాని దస్తకు (రా)శి(రా)ండ్లవదైదారుతయినా
కు(రి) సుందర(రా)యులన్ని పంప్పించినట్లున్ను - అతనుతో
యి అన్నరికి వచ్చియున్న పాటిరెడ్డి వగయిరాలనుయి
వలికి దాటివచ్చేలాగు చేసి - రంగప్పనున్ను - పట్టి
వాండ్లనున్ను - పెత్తెరవాండ్లు అన్నరివుంచి (త)చ్చిన
నగలవలూ పెతాలేకూడా తీసుకుని వచ్చునన్ని
పాతులోరాజేశ్రీ (రా)వుపుంతగా అన్నరికివ
చ్చినట్లున్ను - రాజేశ్రీ (రా)వుసుందర(రా)యున్నన్ని - రం
గప్పనున్ను అంతతాలే పులోకితీసుకుని పాలెయి (త)

తచ్చిన నగలు మాలూమాలు కుని రంగప్ప వరం గా (వె)
ప్పించినట్లున్ను - యిత్తరికి ంబు పాలూను కొండతో
కున్నట్లుకూడా తెలియుచేసినట్లున్ను పా పి(రి)శ్తో
గయిరాయున్ను - అన్నరికి వచ్చి తరువాయి ల్లో
దాంగలనంచాయినసంగతిన్ని దాంగలను యి వరికి
దాటించిన సంగతిన్ని రాజేశ్రీ (రా)ఉపాలే చెప్పు
కుంట్లె నిదావంపిమాదనుదిబూరింబికేను కన్నెంటూ
గునివాండ్లకు సగూధావం చెప్పి ఆతెల్లవారక్నా
లునగాట్టిపాళ్ల పాలెయి పెత్తెరవాండ్లు యింకా
దిన్నరం సొమూను తెచ్చినారన్ను అనుగూవంపి
దొ అన్నరి ఫూటుగురాన్నిలూసనానులు కుతు
లదైరాలను దిబూరింబి తిరిగివానినికూతాతో
సుకునిగూవలూనవచ్చినట్లున్ను రప్పుగల్లపాటినూ
బిరంగప్పతరపున సుభూదురాలు అనే పట్లో
నాతుగుంత్లపాలు పాలెయి పెత్తెరవాండ్లవరంగా
కున్న తతిన్నకంబు యిత్తరి సొలూనన్ను - కొల్లబ
ట్లున్నతీసుకుని పాలెయి గాట్టిపాళ్లల్లొ బలం
వల్నా నగలు అనే కొలువుటి దాని వరంగా పంపి తిరిగి
వచ్చినట్లున్ను వత్తెరవాండ్లు యిన్నరికి దాటివచ్చినవు

వక్కలిగ తిమ్మనాయకుని కథా—

రసటదినమే రంగప్ప - కాత్రది - వకతరుప్పత ప అంబు [illegible]

[illegible]

[illegible] రాజశ్రీ (రా) [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] రంగప్ప [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] రంగ

[illegible] రంగప్ప [illegible]

[illegible] - [illegible] - [illegible]

[illegible] రంగప్ప [illegible] - [illegible]

[illegible] - [illegible]

[illegible] - రాజశ్రీ (రా) [illegible]

[illegible]

[illegible] - [illegible]

[illegible]

[illegible] - [illegible] రాజశ్రీ (రా) [illegible]

[illegible] ————————

౧ బంగారు తేర ————————

[illegible] ————————

౧ [illegible]

[illegible] ————

౧ [illegible]

[illegible] ————

౧ [illegible]

[illegible] ————

౧ [illegible] ————

౧ [illegible] ————

౧ [illegible]

[illegible] ————

[illegible]

[illegible]

[illegible]

పత్సగిత్తరి ముకేష్ణరు

నయనా ప్రదసుపత్తుడాటి భూరి సారూ నుత్తేవలవి
నరనిన్ని మిటా కుతాం దరవేదనిన్ని ప్రట్టిదగ్గిర అన్నారి
యిద్దరితకరా కులేకుంతా దా బించదా నకురం
గప్పతనే చెప్పలతా నన్ని తెప్పిన సారూ నవరంగ
ప్పపరం గానే యిద్దరు నిన్నిరా జేబ్బి రాలు చెప్పిన:
చునే అరూటు నంపి చినేయి దారికినే సారూ
నూయూ రత్తు రంగప్పపరంగా యిచ్చినా వునిన్ని
తా వయి యేమిన్ని వారింటేదనిన్ని రాయించి ప్రస్తా
చుకు అప్పట్లో వాంత్లకులతగ ప్రమాదవాంత్లను పిలి
పింటవిటా రించి విధిచి పెట్టిన ట్టు రా జేబ్బి రాలు
రా గుర్తులంతల్లతే యిస్తు తప్పన్నది - అయితే అ
ప్పట్లో వాంత్లమాదపినే లయిను యిలాకా
నుట్రా జేన వచ్చిన ట్టుకాని - ప్రయిప్రయి అయి
నట్టుకాని కాల్లంతరు వగయిరా రికార్డు
లోకని పించి దరు - నదరు గిత్తతువగయిరాలు
అకేరు ప్పను ప్రేలనే సంగతి సబ్బ తోరా
రికెరా తోంకలిగి ఉన్నది - మా చల్లలో రాజే
జ్బరాలు రంగప్ప వద్దను న్న - ప్రట్లువాంత్ల వద్దను న్న
భటూజు వద్దను న్న కాల్లిబా గుర్తులయిలు ఉప్పుకున్నారు.

అవా గుర్తులయిలలో తా రిమ్మియి వేసి ప్రంతదరు-
ముగ్గురివా గుర్తులా లమా దను న్న - సాక్షి దస్తతను న్న
దరు - దరిమిలా ను అరికను పరిబి వాంత్లను నవా
లు అధికనప్పుడు అందులో ఉదవారించినే వయిన్ని
రు యినవలతలబి అనగా ప్రైత్వర వాంత్ల దగ్గిర
పనిచేయి ట్టు న్న గింజలున్న తప్పవేదు యేమిన్ని తేదను న్న
సంగతి తా వయి రాయించినదికా దనిన్ని అప్పట్లో
రేపులో సాదా బా చినది దనిన్ని వా గుర్తులయిల
లో రంగప్ప సన్న ప్రట్టి వాంత్లను న్న చెప్పినా
రు - భటూజు వా గుర్తులయిలలో సారూ ను
సాదా సంగతి ప్రదవారించినదరు - యింత చేకున్న
పట్టు బిత్తుచ్చియిది అయిన గిత్తతు తా వయినేగయి
త్రచ్చినందుకు న్న రంగప్ప - పరంగా యిచ్చినందుకు న్న
ప్రేప్పు కున్నారు - రంగప్పను న్న యిందుకు యికారా
రుపత్తరు - అందుకు వాంత్లవప్పచి వారిలతు నున్న ప్పా
యిరు నా నసను న్న గాట్టే పాళ్ళకరణా వయున్న వా
ప్పులుగా ప్రసన్నారు - అనగయి ఆ తా ల పినే
రికు అయిన రాజేబ్బి రాలు తా నుతీసుకు న్నారు
కుప్రెప్పుకోదరు - యేవరా త్రెన్నిన ఆయూరాన్ని
అయినవద్దకను పరిదెదుగాని రంగప్పాలిసు న్న వా

వర్తగి తీర్పు ముద్రణ సరా—

త్రుటిపడి దారుణమున్న స్థలమంటు నటవా నెత్తురున్న పర
గ్రాంసర సమయానున్న చెప్పిన సాక్ష్యం మీదా దసందె
హాం తానున్నది - అయితే యీ సంగతిని గు
రించి నిదానంగా దక్షిణ మండలుల మొదాం చిం
చినట్లయితే యిం చలంచి యుంటుందియని గాకే రంగ
ప్ప అనే వారు నాంగా అనే కానిస్టేబులు దొ. నీ.
యుండ్లోదా చెప్పిటంటే యుత్తరకేంబు సాలు
నున్న వర్తమానపు పట్టుబడ్డాది - అతను దా చెప్పి
నున్న వర్తమానపు పట్టు మర్రికి రావికెను పట్టు బడ్డ
ట్టే వారీ చాలల వాళ్ళన్న మర్రి రావికెను పట్టు బడ్డ
ది - యవిస్తరించి అయినట్టు లేదు వాము - దా
రకబడిన గిత్త అనే ఖయిదీ మీద పపు నున్నారు -
గిత్త వరగయరా యుప్పిన్నట్టు పట్టు పడ్డాది యిన
నాలుగు స్వరం గవాప్తి నున్న రూపా నేరపునక
న్నారు - అవిదా చెప్పిన కానిస్టేబులు నాగాలు
రూపా నేరపుకున్నది శిరావిరీ యింకా తాలాగ
లున్న వర్తమానము వర్తమాను వాటి యనేట్లు (రాత్రి)
యింజనా భగానిబీ చెజారవాం తరా
(తేం) కనుపతే దారు - యీ పనిజరగిం చినవలు గు
రుగు యుదిపలనే వర్తమాన పట్టు బడ్డ గానివ తిన్నా
రాంత్రాం యుది వరయున్న దాఖ్లేదా - యింకా వాం
ఖ్లపట్టు బడి దయలు నుగురించి తగిన యుత్తరవు లుచా

//

లాచేసిన మన్నను - ఖాన మండలల అనుగ్రహం
అదివరికే తెలిసినది - అయితే యీ దీనాంగ
తనలున్నదినిజం రాత్రియులాగా లోజరిగిన
దిగను కను యుదివరకు తాంత సాంలు పట్టుబ
డినదిగను కను బడిన స్థితిని గురించి యీ
(శ్రీ)రాం రంజరికిం బదా నను ఖత్తు త్రీ (శ్రీ)రా
రం అజదీ యుచేయింబ నద్దనని వేదలు కొంటుం న్నాను
దిష్టిచిత్రనం తేర వనా - అనేదుర్గమ్మ కందియ
మ వైయి - రకాం తలవిగ్గాతేడు -

(మహా) రా॥ గుండ్లపాటి సుబ్బయ్య
(శ్రీ)కాదునా (శ్రీ) రామలపు విశీ నా—
యులవారు యుద్ది—
పశ్చిమ సంశీ పోలీసు—
జింటూరు జిల్లా—

(Signed) A. O. M.
Ag. May

దాఖలు
౧౨ తే-

(సం)
౧౨

మహారాజశ్రీ గుంటూరుజిల్లా
మేజస్ట్రేటు వారి సముఖమునకు
తమనవకలు సుందరపాటి సుబ్బయ్య రామలపువిశీ

సర్టిఫికెట్టు ఇచ్చే క్రమము—

ఆయా సంవత్సరాలకు [illegible] నమూనా ప్రకారం ఇవ్వవలసిన ప[illegible]ం—

అర్జీదారుని జమీందారీ యిలాకా [illegible] దానిలో [illegible] పరగణాయని స్వందిపాటి [illegible] గ్రామ జమీనుగా [illegible] [illegible] లకు మాజీ ప్రభుత్వపువారి [illegible] దగ్గర [illegible] ఇనాము అయినట్టు సర్టిఫికెట్టు ఇవ్వవలెను — యిస్తేనే [illegible] [illegible] లు సదరు [illegible] పంపించవలసినదని [illegible] సందర్భముగా [illegible] చేయించిన [illegible] ప్రకారం—

౧ మాజీ ప్రభుత్వపువారి సుభేదారు [illegible] జేస్తే [illegible] —
౧ యిస్తే [illegible] —
౧ సర్టిఫికెట్టు —
౧ చలంచలనానా [illegible] —
౧ పట్టాదారు [illegible] —
౧ [illegible] లతీబు —
౧ [illegible] ప్రభుత్వం [illegible] [illegible] —
౧ [illegible] పత్రాల [illegible] [illegible] —
౧ [illegible] [illegible] —
౧ గాపత్రికలు [illegible] [illegible] —
౧ [illegible] [illegible] —

[illegible] ఇనాము [illegible] అయిన సర్టిఫికెట్టు [illegible] [illegible] ప్రభుత్వపువారి [illegible] [illegible] [illegible] సదరు [illegible] [illegible] [illegible] సర్టిఫికెట్టు జాబితా [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] సంగతి [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] — [illegible] [illegible] —

[illegible] —

[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ప్రభుత్వపువారి సమ—

[illegible] —
[illegible] —
[illegible] —
[illegible] —

Signed/A. S. M.
ag: mag:

దాఖలు
ది౧౧ [illegible] —

[illegible]
[illegible]

జవాబు అయినది—

[illegible] [illegible] జిల్లా
[illegible] వారి సముఖానకు—

[illegible] [illegible] [illegible] ప్రభుత్వపువారి [illegible]

నకలు గిత్త శ్రీమునేశ్వరా—

రామస్వామయ్యగారికి (శ్రీ) సుబ్బన్న అర్జీ విన్నపం.—
శ్రీకరినిజాం వారి యిలాకా ప్రాంతము
దానిలకా పరస్పరత యిన పండితా పికెత్తు యుండ్లాడు
రిగినదాం గత నప్పసంగతిలో ప్రియుదీలు వగయిరా
లనలదారికినే సావా నుతానే కూతాం లా నుకుం
(శ్రీ)కారం తా జూంకిపం ప్రించి అందులసంగతి
(మై)నరల అజ్ఞోవల్ల యుదిరకే జాపితాలు చేసుకున్నారు.
ఠిరారదినిపం ప్రించటాంనకు లనిష్టిని అర్జరికిపం ప్రించి
పిపిపం బినం తల్లాలో గతయున్న తర్జీరాలు చేశప్పుబిన
పాపికెత్తుతం (శ్రీ) అయిన పెదపాపికెత్తు యున్నదికి వస్తి
యున్నదనటంచి తమ యిలాకా నల్లగాం దకుప్తం విస్తారన్నది
తృప్తుంటాలే యున్నదికి పేదాపతిన వచ్చినానన్ను లా
నుపెద్దవాన్ని అన్నదేరాం రులో ప్రస్తే వేదనిన్ను సుయా
రుపాలెరవనన్ను (గా)వానకు పోయి యుతన రాలా
రుతయుపిపిన పాపికెత్తు నిపం విస్తారనిటప్పి యున్నదని
లవేలే దాటితా యినాదుగనుకె యాసంగతి ఖా
లందులచిత్తానకు విచారం కాగంటులకు వనిహి (శ్రీ)సుబ్బన్న
నా— దిక్కుచిత్తానకుతే వద్రనా— చిత్తగించాలు అద్దేవ
లకుంకాంతుమయ్య గారికి—

తెలుగు భాషా యులు
రామయ్యది—
పట్టినకికిమా—
సంపూర్ణ రా—

(ముద్ర) ద॥ సం. దీపాటి సుబ్బన్న వ్రా
త్తప్రకారికి సా అనిలక్షది

(Signed) A. I. M. దా. పులు
A. J. M. ది ౪ జుబైలా-
శ్రీ—
౧౧౭౫-

శారాబు అయ్యరి—

గవర్నరు రాజు (శ్రీ) స్థాగంటాయారు
జిల్లాకలెక్టరు (శ్రీ) తమవారి సముఖ
ఖానకు——

తాలునప్పుకలక్టరుఖా————— (శ్రీ) తాతప్ప
పరిపాలన శాంగాలే పోలిచాల—— (శ్రీ) సుబ్బన్న అర్జీ
విన్నపం— తాయియు గారి తాంగ్రాలో పౌరవత్రి
రుతణి గుంట్లపాటికెళ్ళి వాంళ్ళ అర్జరి నిజాం వా
రి యిలాకా కాన్సిస్టేబులు లలో నేరాలు జరి
గించినా వన్ని లుతేసుకునివచ్చిన ట్టు న్న (శ్రీ) సారాప్పులు
దరిబిలాసునా యిలాకా లోకి వచ్చిన ట్టు తెలిసి
తీరికెసుజమేదారు (శ్రీ) గలే దీ గు పరంగా వా
రంటు యిచ్చి పంపించి నాదా బాతతలులో (శ్రీ)
వ (శ్రీ)కారం కొన్నక్కు యిచ్చి గుంటులకు నాటక
నున్న (శ్రీ)కినానని తమయ్య గారు తాలా (శ్రీ)
త్తాప్పపాలిసుజా హిండు చేసినా తుగనుకె అ
సాప్పును గురించి అమాకి బారించి నాదా
బాచెయుతలబి గాదారు నగరాలకు కాన
లకిన సవర్లా వాలు నమాయకలికనది న్ని అవి
నాదారులు ప్పుడునా తాఫుకువచ్చినా
తా అహా త్తాపు పాలిసు (గా)కిన (ప)కారం
నేను నుబ్బన్న మేకినానా రైతు అయిన వాలు న

పత్తిగిత్త గ్రామ కైఫియతు

వస్తైట పాలితోనే త్రివియవలెనదని యీ గ్రామల
త్రిగాదినివయుచేయుంచినీవాయకువలునవుగలుచుంచిలు
నిచి (రా)సుకునేది యేమనం వ్రాస్తే-

సదరుజవాదాలు గొత్తావుకురా గ్రదా-
(శ్రీ)యుత్రనిజాం వారియిలాకాలోనుంచి
పత్తిగిత్త వగైరాలు దాంగులుకువివస్తినటు
వంటిస్తితవరకాశాలాలుజువానయులుత్యవిక్షేవిరం
గప్పవట్టుకునివస్తి దాఖలు గ్రిశనటువంటిస్తి [illegible]
వలురలుగలు వగైరానాలు సుఖస్తవలు వాజే
(లి)తాతృప్రవనోపసుబ్రంతత్రకురాజేష్టి(రా)లు
వరంగా వృన్నట్టు తెలిసి అవివట్టుతానే గలందులకు
వారంట్టు (రా)యుంచి పాలిసుజవాదాలు
వ్రాయుగతిచేసునుపంప్పింబినాను - గనుక తగిన కువ్ర
కునను బాయవలెననిదని తమ వ్రాస్తేగనుదా
(లి)తాత్రప్రవనోసపవలంది పాటనిచ్చినెట్లు పాలే
యునదైలత్రగదినినాప్పెర(రా)శనవుత్తరవలును
సదరుజవాదారు రాజాపేటకువస్తిపంప్పిం
చినందున యీ గ్రామలదిగతారిఖుసాయం(త్రో)
(శ్రీ)రలప్రంటలలకునేను తానావబ్జుకులు
యిలాకాజాగల్లవాలాత్రి (శ్రీ)నే(గా)లు
వలుతోపంతగా దాఖలయునదిగాని యేకువ్ర

కునను గురించి స్త్రీ జవాదారు యేంచితెవియచేయ
(శ్రీ)దా- (శ్రీ)నరాజాపేటరావత్రనవి (శ్రీ)యు
గావుపుతా యెంతగానేది తారిఖురా(త్రి)
శ్రీప్రంటలకు భూవందులు దయచేయుంచి
నవాలుకువలు వృసాదిరయునందునతక్షణాం
బయులుదేరిరాజాపేటకువచ్చేవరకు జవాదా
రువెళుగతిచేసునివృట్టిగాలే జుపుదియనాయా (గా)
వానకువట్టి (శ్రీ)కృత జవాబందినిమిత్తంవా
జరువున్న రాజావాలుపేష్కరు బెంగాల్లూరుకు
తయ్యవగైరాలనుస్తు (శ్రీ)(గా)వలుకరణాలనుస్తు
కురాతాతెసుకునిపోయి రాజేష్టి(రా)లతా
లూకుసారానువగైరాలనువగలువంటి
ప్రంటవేళసానే దాబాబాకునియీరాజు
ప్రదయానటేబివిశయునట్లు వేస్తాలును జుకూ
రువగైరాలుతెలియచేసినాలుగనుకుయీసం
గతిని భూవందులకు విళిచివయుకునున్నాను -
దివృయిత్తానగుతేవాడనా- [illegible]
గుర్తింరాజాపేట-

వ|| [illegible]
విసా -
[illegible]

[illegible]

April 4/42

Signed/A. S. M.

ag: Mag:

[illegible]

[illegible]

వద్దిగి సత్తె బ్రయుతే ష్టులు

తి యిది వరలనే విశదపరుచబడు తను నేకన్నాను - యీ
ప్పుడు ఆయన సుఖాలందుల నేను తం (శ్రీ)
నారం యీ రాజు లగలు నాలుగు ప్రబలుల
నుంచి తాగా నాపేలిసు జవాను శేఖు దారా
రు రాజాపేట వాకేనా యిలరల జవాను
శేఖుదు యిర్వేళ్ జిల్లా బ్రహ్మబంధ బస్తగా తల
య్యగాచ తరా నా (రా) తిక్క ప పేలిసు బందీ
వాటి సబ్బు య్యతా ఇనర ప్పకంబ రాజుకి
వదిగా తాకేదుల బేశనా సుగనుకేయా సం
గతి నివిశద పరుచబడు కున్నాను - ది వ్వబుత్తానను
లేవడనా - విని మొప్పెలు సత్తా సయి వలనారాజా
వేచు -

(శ్రీ) దస్త తు స్తేలు ఖా (రా)
(శ్రీ) బలాబా — తక్క ప పేలిసు (అ) వి
యిలలు య్యరి — కొన్నది —
ప్పనశకం వ్వాలు - జంటూ రయి లుసు -

Signed/A. S. M. — రాజు లుదిగర — రిజి ప్పలు బాయి
మొప్పెలు సత్తా — లయియ్యరి —
సం॥

గుంటూరు జిల్లా
మేజిస్ట్రేటు వారి సలుఖా వరు -
వరునపు తలు బల్లు కాంతరా నా (రా) తిప

పేలిసు తా చే - వా ఖ్ఖ ది స్పె దాం ఖపేనమ స్తుజ
గస్త్ర దరాజు (రా) సుతులు స్త్ర (అ) చేశ్ -

ది — రూ. ఖర్చు తాకిఖిలనే తేలు వయు స్తు
శ్రీ జ్జ (శ్రీ) నారం తరయ్య్య గాలిరల రాజా (రా) తక్క
ప్ప పేలిసు లహా వల్లలాలెదలం తగా నేను వెళ్ళి
యిలవనలకేలు సుతుని (అ) క్కత్తినలం బిప్పభయి లలపు
గాక్షే పేళ్ళి (రా) త్రి లలు లతు వెళ్ళి (శ్రీ) వ్వేదే
మె ఆవలపంది పా కిరత్త యింట్లో గిత్తదలవర్రా
యిన్నరి కర్త వాంట్లు జరిగించిన దాంగతనలు
నుగురించి విచారించినంతట్లో రామ్కపెంటిబం
గారం నగలు కుంబలు యిత్తదిపా (శ్రీ) నాలు (శ్రీ)
వస్త్రాలు వగయిరా సామాను సుగిత్త దలవర్రా
ఖయిదీలు యింటి కిత్రజిన ట్టున్న (శ్రీ) రిబం
గారపు నగలు (అ) ప్పటి వేలు (రా) తక్క పపేలిసు
జంత్రాలు రాజే స్త్రీ (రా) లకు రం గప్పు (అ) నే జవా
నుదప్పా రాలుట్టి నట్టున్నలతిగన్న యిత్తది
వగైరా సామాను యేమి వస్త్రాలు యేమిన
దలరం గప్పుదప్పా రాకాలే మటరానియింట్లో
దాకించి పంచినట్టున్న ఖయిది (అ) యన
త్త్రది వెల్లినేమి। వెండిబంగారపు నగలుతీసి

వత్తెగిత్తతి మొకద్దమా-

కు నివచ్చి రాజేశ్వ(రా)వుకు యిచ్చి వరంగప్పవల్లనేమి ఆ
సామానులను పట్టించుకు నివచ్చిన అతాణా సాహెత్తు
దస్తేదారు సుందర(రా)ము ది వల్లనేమి కుమాన స్త్రై (ప్ర)యున
తిరుమలరావు వుకరణం సుబ్బయ్యవీరల వల్లనేమి రుజువుకను
పడుతూవున్నది - యీజరిగిన దాంగతనమునెది కెంనప్ర
దాంగతనముగానే కనుపడుతూవున్నది గాని బంది వా
టు సంబంధమయిన టువంటిన్ని మరియు సంబంధమయిన
టువంటిన్ని దాంగతనములుగా కనుపడలేదు - యిం
కా యితర కంత్యా (గా) మామూలులో గిత్తతువగైరాలవి
ల్లా జరిగిన దానె దాంగతనము నుశిరించి గిత్తతు చెప్పిన సం
గతిలో తాను ఆదాంగతనము లో చేరివుంతలేదని స్తియి
తరవాత్త వాంత్లవల్ల ఆదాంగతనం జరగబత్తదన్ని చెప్పిన
నాత్తు - అలాగంటి దాంగలను గురించి యంతమాత్రం వి
చారించినా ఆగతపడలేదు - వాంత్లను పట్టతానకు దప్ప
దారు వగైరా జవానులకు న్యా(యా)త్రా పుపోలీసు దిట్టపరి
చి వున్నారు - అందునగురించిన సామానుమొక్కవిశేష ఆ
మాత్రి కనుపడలేదు - యిందులకీకా న్యాయా వత్తు (ప్ర)స్తతవ
ఆతాణా సాహెత్తా వుపోలీసు విమర్శ జరిగించి ఫిర్యాదు
యిచ్చినబందులకు సముఖములోకి పంపించుమని వున్నాను గను
క అందువల్ల యీవర్తీకష్టం మత్తునకు వికిదం అపుతున్నదని విస్తరించి
మనిమి(చ్చా) సుకానే లేదు - మరిన్ని పోత్తా వుపోలీసుకల వుమారియింటికి
వెళ్లినందున నేను తిరిగి యీతారిఖున తాణామజుకూరుకు వాజర్లె
నానుకాబట్టి యీసంగతి ఫిర్యాదులచిత్తనకు వికిదంకా గ
లందులకు విజ్ఞాపన (చే)సుకున్నాను - ది ౫ చిత్తానకు ౹వ౹ సా
నరసు గోటి ౧౬ మెత్రెలు - దు॥ పెనుమెప్పు జగంనాథరాజు   తాణ్యా - ప్రత్తి వరికి.
(ఉ)తాణ్యా దస్తేదారు అనివున్నది-   వాయిలు - జంట్లూరైలు

వత్తెగిత్తతి మొకద్దమా 17

/Signed/ A. S. M.

శ్రీనగవరగ సంవత్సరం ది ౧౬ శవటెంబరు నిజాంయి
లాకా దేవరకొండతాలూకా మ॥ మాయా తుదంక్లాతా వర
స్త్రీయున వందిబిన వాటిరెడ్డి (వా)యించి దాఖలు
చేశిన కయిఫియ్యతు - యీరాత్రల అనికె అర్జీజర్గ -
లతారిఖున మాయింట్లో రా(త్రి) దాంగలు జొర
బడి దోచుకుని పోయిన వెంటబంగారం వగైరా
సామాన్లగురించి కుంపిణియిలాకా తా ...
కా దాంగలు అనిజాతల మీద వచ్చినంతల్లో
కన్నులబడ్డటున ఆదాంగలు పరారీ అయిపో
యినట్టు మాకు అనుమానంవుంటే తావ్గిరి పోటి
మతాముతో (వె)ంతా వుపోలీసు యిదటువాజ
రైనంతల్లో యీసంగతి యీ వత్తువారితో దర్యా
ప్తచేసుకుని వుంటే యితల ఆదాంగలమొక్కతా వుత
తాశాబినారుయేమి మెరుగుదురో తెలియ(దు)
య్యేపలకినదని కలవుయిచ్చినందున నేను (వె)యిం
చేదిరలేపుంటే - ఆదాంగలు యెవండ్లు అయినది
నేను యెరగను నలుగురు నన్ను వ్వదిలి మాయిం

టికి వచ్చి సాయంత్రందాకా బకుని పరిగెత్తినది. మేము బాంబి
ప్రాత్తము గనుక వాండ్లతోకూడా తాంబేలంబి వాం
డ్లు వచ్చిన జాతనే పోతుగునా వస్తూ విచారించి సంత
ర్లో నలుగురు మనుష్యులు బిచ్చ బిచ్చ బాబ్బ్యానాలతో
కూడా పోయినారని తెలుస్తూ వచ్చినందున నన్ను
జాడా వెంబడి నమారుయి నిమిదిరాజుల నా
తు కనుపులపూటుకు అక్కడి వర్తకులు మేము వచ్చినా
ము. అవరకపురివరా ఆ అయినది. అదాం
గలలోనే వాండ్లు మంచుగా యున్నది వచ్చి పన్ని
రాలే మేము మూడలేదు. మేము అక్కరం లేదు పాసు
లు అంబులు ఆయుధాలతోకూడా వచ్చినా
ము యూదాంగలులోనే వాండ్లు యక్కడి నవుప్ప భట్టు
మూ తిరాజు అనే భట్టు వాండ్ల పత్తె కాపరస్తుని
తోటి. నేను వర్తకాగితాన్ని. నన్ను దాటవేసుక పోవాల్ని
నమని ప్రట్లు వాండ్లు అయిన. అప్పన్నరంగాయతో
టిచెప్పవలెన నదని కూకవేరి అప్పమనికిత్తరేనె వద్దె
పాతు అన్నట్టు భటాజు చెప్పినాతు. మేము అంత
టబడ్డెలమీద వతుకున్నాము. తెల్లవారఘాయున
నశ్రీ మనేతూడుంతగా ప్రట్లవాండ్లు వచ్చినాండ్లైన

దాటవేసుకుని పోయినారు. అప్పుడు తెల్లవారతు
వినిమేము లేచి మాపేయిమూ త్రోంచె ప్రతమూరు వేరు
గామేము భటతిజులము. మనుష్యులదాటించుమునిచె
ప్రతి ప్రట్టిన్లుబడి పోలేతూ పన్నదిగన్న మూకు యేమి
జవాబు చెప్పక దాటిపోయినారు. మనసోతుయా
దాటిపోయినవాండ్లు దాంగలు అన్ని మేము వాం
డ్లతోనే సరం వచ్చినాము నిమూట్లతో అంటే తన్ముని యేమ్మె
నా తాందరచేస్తాము నిరుపేద యికతరికి ప్రట్టరా
లేదు. రెండురఘాములకులా సునాయకుడువచ్చి
మీరు దాంగల జాడాకు వచ్చినట్లులయితే. అద్ద
రియలాకా జమీందారు గారి ప్రత్రరము న్న.
పటేలును తీసుకుని రంమ్మనమని చెప్పినందున వనస్తాతో
యిజమీందారు గారి ప్రత్రరముల్న. పటేలును తీసు
కుని వచ్చినాము. ప్రట్టి పోయ్యే టప్పుడు విండ్లు దాం
గలు. వీండ్లను దాటవేయ్యవద్దని మేము చెప్పలేదు.
యున్నది అదాంగలనిమిత్తం నాయుకు అయిదురాలే
జులసుంచి మేము విచారిస్తూ వుంటే. యిన్నత్రాజా
తమిన్నతేదు యూసంగతి మేము ప్రాతఃపప్పోలేసు

రప్పుమన్లైపాటలోకొంతగా చెప్పుకున్నారు. యిదివ
ము జరిగిన సంగతి ——

యిదినా సంగతిని (వా)యించి దాఖలు చే
శనకేయి పిర్యాదుసహి ——

పాటిరక్తకులంతో తెలిసినకా
ని అనిపిస్తది ——

యిందుకు సాక్షులు -

యతవల్లి నాగయ్య సాక్షి (వా)లు అనిపిస్తది -
చేదితెరాంత రామన్న సాయంత్రం పాడు సాక్షి
నిశాని అనిపిస్తది ——

దిగం యెఫ్రెలు తారీఖు యింకా నితం దాఖలు చే
య్యవలసినది ——

పాజురు కిరావా సాక్షియెఫ్రెలు ——

భండారు రాజేశ్వర (రా)వుగారు అనిపిస్తది ——
మందపాటి సుబ్బయ్య గారు తాలూకు వారిలోని ——

దిగం యెఫ్రెలు తారీఖున ఫిర్యాది అయిన పాటిరక్త
ని అడిగిన సవాలు ——

సవాలు - లేటు పాంత్రాల వారిలోని అయిన భం
డారు రాజేశ్వ (రా)వు తన వద్దలో గత
నెల దాఖలు చేసి వున్నట్టుగా యిూరె

పిర్యాదు దాఖలు చేసినాడు. పదివివిని పిస్తే
ములను యిది నేను (వా)యించి దాఖలు చేశి
నదినా ——

జవాబు - విస్తారము - యిట్లాటె నైపిర్యాదు నేను (వా)యిం
చినంత లేదు - యిది అయినను వారి బాత
(వా)యించుకున్నారో తెలియదు. నాయిం
ట్లో పారాయిన సాక్ష్యము జాంబితా (వా)
యించినాను - అది చేపూరి వెన్నయ్య చేత
(వా)యించి దాఖలు చేశి వున్నాను ——

పాటిరక్తకులంతో చేసిన నిశాని అనిపిస్తది.

తనక్తై - ప్రతి నలిశి. పుష్యాలు - జంటూర్తైటరు ——

శ్రీ ౧౯౪౬ సంవత్సరం యెఫ్రెలు నెల ది ౭౯ జుడ్జి నాయు
సంవత్సర ఫాల్గుణ బహుళ గురువారం. నా పేరు బలంటల
నాగాయ. తం. ఈశ్వరయ్య. కులం గోపల్లు.
బాట్లు అత్రే బాట్లు. జీవనం వ్యవసాయం వల్లను. వయస్సు
సుమారు ౪౦ సంవత్సరములు. కాపురస్థలం గాట్టి
పాలెం (వా)యించి దాఖలు చేసిన వాఙ్మూలం.

సవాలు - స్త్రీ ధనం ప్రకారం నా పరమేశ్వరుడున్న పట్టువాం
త్త న్న అయిన మద్దూరి రామయ్య అనేవా
డు నీయింట్లోనూ తేనామాను దాచినట్లు
తెలిసినది - ఆనామాను యున్నదిది - అది
నీయింట్లో వుంచడానకు కారణమేమి -
అది యిప్పుడు యున్నదే వున్నది ——

జవాబు - యిన్నాళ్ళకుంచటు అని నాకు తెలియదు గాని
వైశ్యవరాండ్లు పోయిన స్త్రీల ఆవలదానిమ
కు నిచ్చినారన్న గట్టిర పత్రం తర్వాతనే - నక
రాజు మద్దూరి రామయ్య - యిత్తడి -
మూనెటి తప్పెలా వకటి - నిట్టిబిందెలు వకటి -
జారి తప్పెలా వకటి - కంచు ది అన్నీ తెచ్చి
గిన్నెలు రెండు - సంగారే నాగరం బిందెలు రెం
డు - యివి మూటకట్టుకు నిచ్చి - యున్నది
దేవి రంగప్ప మా యింట్లో పుంచమని
తనిచ్చినారం గానూ యిచ్చినాను -
అమట్లుకు రాత్రి దొడ్డ మా తెచ్చి
పోయినది - ఆనామాను నాటి నుంచి
మా యింట్లోనే వుంచబడి పెట్టి వున్నది

యిదిగాక యీ నామాను రామయ్య గారు యిం
టికి తెచ్చేవారకు లోగా నాయుగల రాజులకిం
దీలు - రంగప్ప - కుప్పక్క - అంబుజ్జ్ వేతులవా
పుటికటన్న - మద్దిరి రవి కేకట్ల తేసుకున వచ్చి
మా యింట్లో దాచి పుంచవలనని చెప్పినం దక్క
అదిన్నీ దాచి పుంచినాను - నిన్నటి రాజున
నాం దరబం(ట్లో) తూయి మద్దూరి రామయ్య
ను తేసుకుని వచ్చి మా యింటికి వచ్చి - నీయిం
ట్లో యేమైమి నామాను వున్నదని తెల్పమని అ
డిగి తేనామాను తెచ్చిక నుపరచి దొంగిలించి
కినాను - యిప్పుడు కచ్చేరి యందు టప్పన్న యిత్తడి
మూనెటి తప్పెలా - నిలువు బిందెలు - జారి తప్పె
లా - కంచు గిన్నెలు - దొరె తలలు మా వుదిరె
రాయినేను తెచ్చి దొంగలు మేకనవేను -

నాగంమ్మకు లంకలోకి తెలిసిన దేదాని అనిపిస్తది -
యిందుకు సాక్షులు ——

రామరాజు మతం బరం పంతొంబది తమ్మయ్య గారి తస్సాక్షి
వ్రాలు అనిపిస్తది ——

కాంత్రం రాజు శ్రీశైలం సాక్షి తమ్మయ్య గారి తస్సాక్షి
వ్రాలు అనిపిస్తది ——

వెన్నగిత్తతి ముకద్దమా

నా యెదట దాఖలయినది
ది॥ మంద పాటి సుబ్బయ్య వెంకట్రాద్రి ప్రవేశించినట్టు
ముద్దుకృష్ణగారితేదు అని వున్నది

అనవర్క సంవత్సరం వికృతి. శుభకృత్తు నామ
సంవత్సర వైశాఖ శుద్ధ ౩ గురువారం

ప్ర. యీ వాంగ్మూలం వినుపిస్తాము వినుడు - యిదివరకు
వెలమ ముద్దుకృష్ణగారికి తాలూకా వెంకట్రాద్రి ప్రవేశించు
యెదట (వా) యింటికి వచ్చెనా యింటిమీద
వుండెనినీ తానే పుచ్చుకొనచ్చెనా -

ఉ. విన్నాను. యిదివరకు (వా) యింటికి వచ్చెను - యిం
దుమీద నన్ను పట్టినిరి నేను చెప్పిన దేమను -

ప్ర. యిప్పుడు మీరు (స్త్రీ) యింటికి యెదట వున్న -
యిత్తడి తప్పేలా వకటి - నిలువు బొంగు
వకటి - కలాయి తప్పేలా వకటి - కంచు గిం
న్నెలు అన్నీ తినే విరండ్ల - వస్త్రాలు - మంచి
పట్టు గంగా సాగరం చీర వకటి - మామూలు
పట్టు చీర వకటి - కుప్పెర పుట్టంచు ధోవతులు
లున్నా పదకటి - మద్దిరకావి కె వకటి - యివి మా
తు యివెనా నీ యింట్లో దాంచి పెట్టి వున్నవి - నీ
వు దాఖలు చేసినవి

ఉ. యివెనా యింట్లో దాచిపెట్టివున్నవి - నేను దాఖలు
చేసినవి

ప్ర. వెన్నెల వాండ్లు - కృష్ణప్ప అనేవారియింటిలో
కనిపెట్టినా మనిషి గిత్తర్ పత్తేదార్ దె - వా
మయు - యిత్తడి తప్పేలా వగయిరాలు
తెచ్చి నీ యింట్లో దాచమని యిచ్చినట్టుగా
చెప్పితివి గదా - యివి దాంగి లింటికు నీకు
చ్చినారని నీకు అనుమానం తోచలేదా.

ఉ. యివి దొంగసొమ్ము నాకు అనుమానం
తోచలేదు - దాచమని జవాను చెప్పితే
దాచినాను - బంట్రోతు అయిన రంగప్ప
దాచమన్నాడని నాలుగు చెప్పినందున నను
న్ను. రంగప్ప వృత్తాంతం గానున్నా రంగనాయకన్న
వలె తెచ్చి యిచ్చెనంబట్టి తనను దొంగ
సొమ్ము అని నాకు అనుమానం తోచ
లేదు

నాగామనిరాని అని వున్నది -
తననిష్కళంక చేవ్రాలు - జంటూరయ్యగారు -

Taken before me this 13th day of May 1842. Signed H. Stokes
Asst. Magistrate

వత్తైగిత్తది ముకేశ్వరుడు

(Signed) A. S. M.

శ్రీనగరక్త సంవత్సరం యెత్రైలు నెల దిబ్బ రాజె జున్లవనారు సంవత్సర ఫాల్గున బహుళ నవారం. నా పేరు పంది పా పకత్రి - తం(డ్రి) పేరు పాపయ్య. కులం మాటా టె రెడ్లు. బాట్లు నెల్లు బాట్లు. జీవనం (వ్యవసా)యం. పల్లను నైన్లు - సుమారు ౩౫ సంవత్సరముల. నా పరస్తలం నిజాం వారి యిలాకా మెటుపదాన - (పెద్ద)యిం బిదా కుటుంబీక సవా గ్రామం ____

యిప్పటికి సుమారు ఆరు నెలలకు పైన. పకరాజు రా(త్రి) మా యింట్లొ దొంగలు జొరబడి యెత్తు కుని పోయిన సామాను ____

౧౪౪-౨-౦ బంగారు నగల తాలూకు ____

౪౫-౦-౦ మెడలో వేసుకునే తే౯ ౧కి యెత్తు తులాలు ౩కి ____

౧౬-౦-౦ సరకు పై౧కి యెత్తు తు ౧కి

౨౬-౦-౦ చుక్కాపోగు ౧కి ____

రు ౧౬-౦-౦ బంగారం తు ౧కి

రు ౧౦-౦-౦ చాయితరిబు షరీది

____

౨౬-౦-౦

౧౬-౦-౦ బొంగరపూసల జోడు ౧కి యెత్తు తు ౧కి ____

౧౨-౦-౦ జువికెల జోడు ౧కి ____

౮-౦-౦ బంగారం యెత్తు తు ౫౦కి

౪-౦-౦ చాయితరిల షరీది ____

____

౧౨-౦-౦

౨౪-౨-౦ పచ్చపూసల దండ బంగారు గుండ్లుగల ది ౧కి ____

౨౪-౦-౦ బంగారం తు ౧౫౦కి

౦-౨-౦ పచ్చపూసల షరీది ____

____

౬-౦-౦ సత్తు ౧కి ____

౪-౦-౦ బంగారం తు ౦|౦కి ____

౨-౦-౦ చాయితర్లిల షరీది ____

____

౪-౦-౦ (౬-౦-౦) కంప్లు పోగుల జోడు ౧కి తు ౦|౦కి ____

____

౧౫౨-౨-౦

౬౮-౦-౦ వెండి నగల తాలూకు ____

౨౨-౦-౦ పాంజిబులు జోడు ౧కి గజ్జెలస మేతు యెత్తు తు ౨౨కి ____

౧౬-౦-౦ కాళ్ళకడియాల జోడు ౧కి తు ౧౬కి ____

౮-౦-౦ నాగవత్తుల జోడు అనగా పిల్లవారు సందిపెట్టె ____ లు గజ్జెలస మేతు - తు ౮కి ____

వత్సర ఖర్చు ముఖ్యలు—

౬-౦-౦ పిల్లవాండ్లు మేతలో పెట్టుకునే
కంబళ్ళకి తుకక్కి
౪-౦-౦ తాళ్ళకట్టెలు తుకక్కి
౨-౦-౦ తాళ్ళకు యాత్రలు కి వెలుగు
తులాయి
౧౨-౦-౦

౬-౮-౦ యిత్తడి సామానులు తాయి-
౪-౦-౦ నిప్పు దీపాలు కి సూదాల
త్రెటి కి
౩-౦-౦ గౌనే తప్పలకి కిర్రికి
౧-౮-౦ కల్యాయి తప్పలకి కుర్రికి
౧-౦-౦ తబరా కిర్రి కి
౬-౮-౦

౭-౦-౦ కంబళి సామానులు తాయి
౬-౦-౦ పెట్టెలు అనగా అన్నిటికి
కంచెలు కి కి
౧-౦-౦ బిస్కెట్లకి త్రెటికి
౭-౦-౦

౪౦-౦-౦ వస్త్రాలు తాయి
౨౪-౦-౦ గంగా సాగరాలు కి
౧౬-౦-౦ కాత్తడి కి

౧౨-౦-౦ కంబళి పట్టు వేసిన
గంగా సాగరాలు కి
౪-౦-౦ నూలు పట్టు వేసిన
గంగా సాగరాలు కి
౧౬-౦-౦

౮-౦-౦ పాత బిల్లకి
౬-౦-౦ కంబళి పట్టు గంగా
సాగరాలు కి
౨-౦-౦ నూలు పట్టు గం
గా సాగరాలు కి
౮-౦-౦

౨౪-౦-౦
౬-౦-౦ తాగడానికి పనికి వచ్చే ముఖ్యమైనవాటి
మాపు కి
౮-౦-౦ నష్టానికి
౪-౦-౦ మానసులంత నష్టానికి కష్టాలకి
౪-౦-౦ గంతెపైలంత నష్టానికి కష్టాలకి
౮-౦-౦
౨-౦-౦ తాళ్ళు అంగీలు బిస్తరి కి
౧౦-౦-౦ రవికెలు-తువ్వాలు-సాదాది
రసాలు మిగిలా మారలు కి
౨౬-౦-౦

౨౮౬-౧౦-౦ యావత్తు ఖర్చులు సామానుకానికి

నిర్మాయించారు. వారింట్లు యింటిలోపల సొరా
సు దిగనిచ్చుకుని బోయిన్ని యుద్ధల నాయరదలి బితలో
ప్రంత బంగారపుతీ గతిస్త్రపుంతగాం కనుక్కుని అరచేర
ను. యీలు అంతాం ప్రెబ నమారదట నలుగురు దాం
గలు న్నబిక్కె కజ్జాన్నపేలో పతివారి బలి యునందున.
వంటనే కాంత జనాన్ని తీసుకుని జాతలమాం దగా
గా - తలదారి పల్లెకొనపటి గాల దిబాంటకొనయు
నేతి బాల్లు కాను క్కుని పస్తు పుంతగాం నలుగురిలె
క్కెర వారింట్లు మాటలులతొ లెటి మెదుక్కి నారని - వా
రు(ఖ)ప్పి నాంతుగనుకనున్న - అక్కెల(గా)లూం దుల
(ఖ)ంబల నుపిలి పింపి విమ్మారిస్తే - యీదాంగలు పట్టు
బోయినట్టా తాం అతిగత్రి - యుద్ధరికి పెక్కెర వారింట్లు
రాపతలు - బోనిపతలు. మొదలయిన జాతలు
వారింట్లు కట్టు చెప్పినందున వారింట్లున్న - మేలు న్నాకలిశ
అజాత(రా)ంబతి క్కుల్లెన్నాపురంకు - అద్దరి దాంస్యాలగ
గాంధిస్తూంటు - క్కుల్లుక్కె పులోకి వచ్చె అక్కెతకాబి
పుంతగాం సదరహిం దాంగలు అదిరరకే అరిపులోకి
వచ్చె. రాత్నసందున ఎంక్కతనూం అడవిలొపుంతి.
అఘూంటుమారదపుంతి యుద్దరి జనాపులను - యి
ప్పారాయెపికనుపలి నారాలో - త్రిపిన్నారనాలుగు

పుంతయిలల(పా)దివ్వపుంతగానే ప్రపట్టి అక్కరికి తీసుకునిప్పి
నలుగురల దాంగలను పట్టిమాందయెక్కింబుకుని - ప్ర
ట్టి తీసుకుని పోలేటూం పుంతగాం అవలికి మాకు త్రిశ
ప్రత్నమాందికి పోలేయు. అప్పట్టిలోకి తీసుకుని పోంచ్చి
వారింట్లుమాం యింట్లల్లా దాంగతనాలు చేసి - కాంత
సొరా సుతీసుకునివచ్చినందున అజాతమాందవ
చ్చినాలు - వారింట్లను దాటించవద్దు - దాటించేపక్షే
ములందువల్లునవారింట్లను. కూతా దాటించవలెననని
కూతేలి(ఖ)ప్పి(త్రి) రంగప్ప అనే జవాను - అప్పట్టిమాంది
పుంతిన్ని - పట్టి వారింట్లున్న - రంగప్పనున్న - పోంబా
యింబి అదాంగలను యివతలికి తీసుకునివచ్చినారు -
అంతటపుట్టిమూం కునన్నె నీసంతికె అక్కత్రనై పుంతిపుంత
గాం పురసటరాజు నయుద్దరి గాట్టి పోకయులోపుంత
మేళ్ళు పరిదు అనేటూం సునాయుకుతున్న - రంగప్పకె
రాయన్న - పూంట్లొకివచ్చి - మీరు అద్దరి జమీందా
రువద్దినుంబిన్ని - పటేలువద్దినుంబిన్ని పుత్రరాలుతీ
సుక్కొని వెళ్లరాల యిచ్చినవెంట బట్టుకపట్టె
యుద్దరికి దాటిస్తావని చెప్పినందున - అంతట
అవలరావతికి పోలేయు - జమీందారు అయిన.

చింతగుంట సంజీవరెడ్డిగారి పురద్దినుంచి - భండారు
రాజేశ్వర(రా)వు పేరట పుత్తరము తేసుకుని మ్మోలా రామయ్య
సు వెంట బెట్టుకుని వెళ్ళిన తర్వాత లా తెలంగాణ జనవాళ్ళ
నయాపలికె దాటించినారు. అంతట వేమలు (తి)గిరి
పోతుపోనయి. అద్దరి జమీందారు గారి సుపూత్ర - చే
లూరి చెన్నయ్య అన్నదెలిస్నారు న. ఆయననుకయిను
కుని ఆమీనును ఆయన భండారు రాజేశ్వరరావు
రప్పుపన్నెపాటలో ఖంతగా అన్నదికి వచ్చి. ఆయన
నుబూలుబమూ సంగతి యెంతవర్కు (చె)ప్పుకునేవరకు.
పోయిన సామాను కపూం బాతజాబితాపుబ్బు
కుని. యింతలో దొంగలను సామాను తాళేకూతాజా
తెలుతెలిపట్టుకుని నీకు వర్తమానం పంపిస్తాను - నేను
యింటికి వెళ్ళవలెనని చెప్పినాడు - అప్పుడు ఆదివరకే
రంగప్పనున్న. కుతి సుందర(రా)ముడు దిఫేదారు తన్నా - ర
చ్చుకునే పాటికి వచ్చి అమీనును వద్ద ఖంతిర్నారు - అప్పు
డే మాటలవల్ల. సుందర(రా)మయ్య గారి వాళ్ళకు పంపిం
చి - రంగప్పను పిలవనం పింపుకున్నాట్లున్న - సామాను
కూతారంగప్ప పరంగా వున్నట్లున్న. సూచనగా (త్రి)
శనదిగాని. వేమలు అద్దరి వాంత్లమగన్నా తిరిగి వెళ్ళ
సామానుతోకూతా దొంగలను పట్టి (త్రి)ప్పించి.
సామాను యిప్పిస్తానన్నమాటలే నంబ్నినాను - ...

4-1-43

ఆ. అమీను ఆతల్లవార రఘువులనగాట్టి వాళ్ళ
పోయినాడు - పోదెన్న టప్పుడు మంత్యున (తి)గిరిపో
టెలో ఖంతమని చెప్పినాడు - అటున్న ఖంతగా ఆ
యనగాట్టివాళ్ళనుంచి రెంతు రఘూములకు (తి)గిరి
పోతువచ్చి - సామాను యింకాయేమి దొరకలేదు
మారు యింటికి పోవాలని చెప్పి ఆయన తిరిగి రప్పువన్నె
పోతుపోయినాడు - ఆయన చెప్పిన మాట
లవరనపూస్తే మాకు నమ్మకం కనుపడనందున యి
న్నదప్పన్నవిని యోగంలేదని అద్దరికి దాటిపోయి
అన్నదజమీందారు చింతకుంట ధర్మారాజే రావుచె
తనున్నదేశపాంత్రీయలను మారురామారా
వుచేతనున్న - దేవరకొండతానాయబు బాతనున్న
పుత్తరాలు (వా)యిందుకుని ఫదిరాళ్ళు బలకు తిరి
గివచ్చి మా బట్టలలో అమీను ఖంతగానేలు
సుకుంటే - ఆపుత్తరాలు బరాబుకుని యేమియిన్నది
వాబు చెప్పకపోయినందున కాంతవట్టు
సు లారిగిల రావుతనల్లకాంతకు పోయి అన్న
త ఆయులు దారు వద్దకు రెండుదు వేసుకొనివారిబాతే.

వ్రుత్తరాలు (వ్రా)యించినాను - # పాటిల్లెనిశాని -

ఉందుకు సాక్షులు -

రామరాజు బితంబరం సాంకేతులువ్రాల్లగాల్ల తమ సాక్షి (వ్రా)
లు అని వున్నది ——

శాం. తం. రాజు (శ్రీ)శైలం సాంకేతులవ్రాల్లగాల్ల తమ సాక్షి
(వ్రా)లు అని వున్నది ——

నాయుడటు దాఖలయినది -——

ద॥ మందపాటి సుబ్బయ్య (వ్రా)త్రాపువేశాలి సం॥ అని వున్నది.

ఆనంగవర్ష సంవత్సరం ది 2 మెప్రిలు ——

సవాలు - యిప్పుడు కప్పిరియుడటు వున్నసాంటూను
మాందు. యిది యున్నది ——

జవాబు - మాంచినాను యిప్పుడు కప్పిరియుడటు
వున్నసాంటూను సదరవీళ్ళు(ప్ర).నగా -
మానటి తప్పెలావకటి - నిలువుచెం
బు ౧ జోరి తప్పెలావకటి - అన్ని
తినేకం ముసిన్నెలు (రెం)డు - గంగసాగరా
లు (రెం)డు - కుప్పతంధాలె వతులు బా
ప్రకారంత్రది వకటి - మద్దిరె రవికె బిన్నది వక
టి - యీసామానునా దేను - యిది
స్నెయుంనారాన్నివెంటి బంగారు నగలు
(వ్రా)న్నాలు వగయిరా లున్నలోనైనం

దాంగలు యుత్తకుని పొయునారు - # పాపిల్లెనిశాని -

యుందుకు సాక్షులు -

రామరాజు బితంబరం సాంకేతువ్రాల్లగాల్ల తమ
సాక్షి (వ్రా)లు అని వున్నది ——

శాం. తం. రాజు (శ్రీ)శైలం సాంకేతువ్రాల్లగాల్ల తమ సాక్షి
(వ్రా)లు అని వున్నది ——

నాయుడటు దాఖలయినది ——

ద॥ మందపాటి సుబ్బయ్య (వ్రా)త్రాపువేశాలి సు(అ)
ని వున్నది ——

/Signed/ A. S. M.

ఆనంగవర్ష సంవత్సరం మెప్రిలు (నె)లది ౩ రోజు ప్లవనా
మ సంవత్సర పాల్గుణబహుళ ఆదివారం. నా పేరు
పిట్ల గిత్తడు. తం. (శ్రీ)వేరుమన్నిగాడు - కులం వత్స్యా
త్రేయలు - బాట్లునల్లి బాట్లు - జీవనం వరుపు A. లు
ఒ వగైరా వురంత్లు తమ (ప్ర)సుకారవతం. నైస్లునులా
రు ౩౬ సంవత్సరములు. నావరస్థలంయుట్లు కూరు
(వ్రా)యించి దాఖలుచేసినవాంగ్మూలం ——

సవాలు - నీవు యేభాషతో (వ్రా)యుస్తావు ——

జవాబు - తెనుగుభాషతో (వ్రా)యుస్తాను -

సవాలు - అన్నింనిజాం. పారియలాంకారియా
టు దానలకు పరస్తుతయునవంది పొపిర

శ్రీయుంట్లోనే ప్రస్తయుంతాతాం దరున్న కవిశరంది బంగా
రునగలు వేగేరాలు దాంగిలింబటకుని వచ్చి నట్టుగానే రఫే
ట్టు బత్తాప - యునేరము నేప చేశనారా లేదా - యెవరి
వరుకవిశనారు - అనగలు వేగేరాలు యేమిట్రిశనారు -

జబారు. యీ సంవత్సరం జూన్ నెల బాబి ల్యాం
ఫట్టె నహ రయటులో నేను న్న నల్ల బాలే
యునగురవరు - నల్ల బాలే యున వాలి
గారు వప్పర రంకరు . యీ నలు గురు కవిశ ఎద్దీ
రినిజాం వారి యులాకాలో యున్న తన్నే నాదాంగ
తనం జరిగించవలనని కొల్లాపూర్ తాఫురం దగ్గర కొల్ల ప్త రీవు
లోకి పోయేవరకు నా యుంతరం కావచ్చునది - ఏం
తట అక్కడ వస్ను బంట్రోతు రంగప్ప అనే అతను
నాకు విహింతు తున్న . యీ సంగతి గుర్తు రినివ
తు ఏ యునందున అతని తో చెప్పుకుంటె ప్రట్టివే
జరులనందున వారు నాతు ఫుట్లా వాంట్లి చేతయా
తమీాద అవతలికి నాగనంప్రించినారు . ఏంతట
మేవాలు నలుగురం అవతలికి పోయి అతవిలోకేం
బవాంతు - దేవరకు పెట్టుకుంటూ ఫుంతగా అక్క
త అక్క(తక్కొన్ని)తిని నా యుం తి బక్క వాగా యుపాళంలో
యు వకకుం న్యారయుంట్లో పరుకుని పురు నాతు నా

యుం తికి బ్రిటాలు దానల పా యునారు - ఏవా
రికా ప్ప పాపి రత్తి అనే అతరు జాగ్రవంతు దని ర
విశ - గురరతు అనే వారు వారి యుంట్లోపుంతే జా
తతాను గుర్తరుద్దు ననిచెప్పినందు న నలు గురలు .
అట్లాశ్లోకి రా ఆ తిపేరి నప్పుం తీ దబ్బకు ప్తైనవా
యునాలు - నాకు తెలుకుప్తై నందున బయటనే
ప్రస్తాను . వంకరుబారి యుంట్లోకి పోయునారు -
గురరతుబాపిగారు అనే వాంట్లు న్యూలో పలికితా
యునారు - తర్వాత తాంతరపటకి వాంట్లూలు
గ్గురు న్ను తాంతే నాలా నుతిసుకుని బయటకి
వచ్చి వరకు గత్తర - ఆయునందున నలు గురం కవిశ - జా
మ్రి పెట్టోప్ రికాంతే దూరం పరిగెత్తి అక్కడి నుంచి
మ్రిప్లూరి వరకు అడివిలోకి వచ్చి - అక్కడ దాంగు
లుకుని వచ్చిన నాలాను ఘృతి బా బాకున్న
రు - ఏందులో కనుపత్రైనాలాను

౧ బంగారపుతీగ పాటికి
౧ రంధి కాళ్ళకు పెట్టుకునే వాంజె బులుజోరు గజ్జె
లుకూ తాయుసబి
౧ పిల్లవాంట్లు వేయల నుకట్టుకునే రంగ్లిగజ్జెలు ట్లా -
౧ కాళ్ళకడియాల జోడు వెండిది
౧ సందిటి బాంధులు అనగా వెండి ప్రింగ్జులజోడు -

౧ పెంత్రికంటె ____

౧ పెంత్రి పలుల గుల్లుల్లోని ____

౨ యంత్రాది సామానులు ____

౨ సీలుపు పెంబులు ____

౧ సూదలతప్పెలు ____

౧ తబరాగించె ____

౧ జనెదితప్పెలు ____

౨

౩ కంచు సామానులు ____

౨ అన్నంపునె గిన్నెలు ____

౧ చిన్నగిన్నె ____

౩

౨ పాతబట్టలు ____

౧౧. యీ సామానులుకను పత్నివి. ఈ సామానులలో నగలు అన్నదన్నె విరిచి తునకలు చేసి - సూటుకు కట్టు సంచి సాయం త్రం ఆ పెట్టెర కు - ...

నా ఊరు ఆయిదు పుత్రులయలవాదపలంత గా పుట్టి వేయించు కని రంగప్ప అర్ధరిక వచ్చి - ... పుట్టి మా దయెన్కొంటు కని యీ వరికి తేసుకొని వచ్చినారు. అప్పుడు పాపిరెడ్డి వెగయి రాయుడు ... తలంది వాడు రెంటు తగిలి అర్ధరిక వచ్చిలుంది పుట్టి ...

వచ్చి గుంట్ల పాటిలో పెట్టి రచ్చ చెల్లించుచుండెను - త
రువాత అర్ధాత్ర యేమి తత్తర రుబెరిగి న దాశెరాజెస్తే
(రా)వుతాశ్తే రాఘుత్తివా తువచ్చి - అమాటగాట్టి
వాళ్ళకు తీసుకునివాయినాడు - తర్వాత యేమి జరిగి
నదినా కు తెలియదు - అప్పట్లో వాశ్త పేరున్న నాకు
తెలియదు - పైన (వా)యించిన సామానుగాక - అ
సంసారి యింట్లో నే తాని - మరి యేకొంతనే తానె యే
మిన్నిదానికి మకవలె తేదు ——

పిల్లగిత్తె తుకలంతలో వ్రాసిన నివాని -

తెలుగ్గు గాలికి రాణాత్రా ప్రసాదించిన అయిన
మందపాటి సుబ్బయ్య యదపేమి యిది అయిన పిల్ల
గిత్తతు చెప్పిన సంగతి - తల్లాల బాలు శ్రీరాము
లు పెట్టరువల్ల (వా)యబత్తిని - మరిన్ని కేయిది గా
సమస్తమంలో నిశాని వ్రాసినాను ——

ది॥ మందపాటి సుబ్బయ్య వ్రా
త ప్రభావిసుతాన్నే తెలుగ్గగాలితు.

రామరాజు నితంబరం సాక్షి తెలుగ్గ గాలితు సాక్షి
(వా)లు అని వున్నది ——

శ్రీరంగరాజు శ్రీనివాసులు సాక్షి తెలుగ్గ గాలితు సాక్షి
(వ్రా)లు అని వున్నది ——

నాయుడు దస్తకత్తులు యిన్నది -

ఆనవర్త సంవత్సరం ది ౨ యెత్రెయు ——

సవాలు. యిప్పుడు కస్బెరి యదటఫ్ఫన్న సామానునే ప్రమూ
తు యిది యన్నదెది ——

జవాబు - మూనాను. యీ సామాను వున్న అర్ధరనిజా
వారి యిలాకా కాంపర స్తత యిన పందిలాపి
రత్తే యింట్లో దాశె మకునివచ్చిన దేను - యిందులో
కాత్రది కప్ప తప్ప అంబు దీశెవతలు బా ప్రస్తు
మద్దిరెరవికెను న్న మేలు యిద్దరికి దాటివచ్చిన
మరసపటరాళ జును మాలుబెరాను అయిన రంగ
ప్పపరంగా యిచ్చిత స్తానది - తతన్నా యిత్తరిచి.
మూనె తుతప్పేలూ - నిల్పిబ్రింము . జోరితప్పేలా
అస్సంతనెకంము నిన్నైలు . గంగా సాగరాలు
యిరంగప్పరప్పు వుల్ల పాటిలో అమాను అ
యిన రాజేశ్వర రావుకుంతగా అప్పత్తికి పోల్
యి - యేమి మాట్లాత్తనాతితో మా పరంగా ప్రం
తే యీ సామాను తీసుకుని రంగస్వామి తని - రంగ
ప్పవద్దినుంచి పుట్టి తీసి రావలయ్యా వచ్చి అడిగితే
యీ సామాను ఆరాలయ్య పరంగా యి
చ్చి వున్నాను - యిప్పుడు కస్బెరి యదట వున్న సా
మాను అదేను - మేలు యీ దాంగ తనానికి
పోలతం అమాను అయిన రాజేశ్వర రావు
రుకవ్వాదనే పోయి వున్నాను గాని మా ప్రం

త్రేతమేరలు పోలేదు - అంతములోగా నలువ్యు
నుతిసకల నిరంతర్యముగుచినేక్షు అరంభ దిస్తిరాక.
సత్రిగా తివర్తిత పంపించినందున వారు పిలిస్తే
యందు నిమిత్త ప్రయాననని - నేను న్ను-గంతున
గతున్ను - పిల్లనాగతున్ను - పుష్పుతాలోన్ల ప్రంకత
న్ను - బాలిగా తున్ను - పింత్నలు సత్రిగా తితో
గూరా వచ్చిన తరువాతను న్యున అయిదు గురినిన్ని
పేమి ప్రపక గులుం యూరుపం పిస్తెననిన్ని - జూమా
న యున్నవనిన్ని - యేమిమిది రాలెజుల - తుయ్యు
గాలెచి - తాలెటులో - ఖయిదు నప్పించి తననకులుం
లులంప్పం యున్నలంటె లూబాతగా దని చెప్పి
నపూదట సత్రిగాన్ని గూరా వఖరాలెజుఖయి
దు ప్రశన తన్నుత యేలు యినా యున్నేనెకాని
కాదని సత్రిగాను చెప్పితి నేను రుగ్గాయివాప్పు
కని తన్నుత సత్రిగా తిపరంగా యున్నవాను -
తతర్వా యుటి వర్తిలాను యేమి తేసకున్నదిన్ని
నా కుత్రి యుదు మన్యునవితి పెట్టెటుప్పుతు
యూయులాతాలో నుంచి అక్షరిక తాలెయు - యు
న్నత్తన్నా అదు నుపత్నెబాలెటు భాకినాలూను
తెలనకనదనిన్ని భూనుతాం దరలేదనిన్ని - పుట్టిన్ని
ర అద్దరి-యుద్దరికి తకరరు చేసంతా దాటించి
తానను రంగప్పతాలో చెప్పుతాననిన్ని - తెప్పినసాగూ

వత్సెగిత్తేర నొకట్నెగు-

నరంగప్ప పరంగానె యున్నారనిన్ని - రాజుల్ల (కు)
ప్ర ప్రెప్పినందున - అవూటువల్లకాలెయు - దానికిన్ని
నాగూ నన నగలు కేరాయు రంగప్ప పరంగా
యున్నవారము గాని - అందులో మీయు రేమిన్ని
పూరించిన దిలేదు ———

పిల్లగిత్తులకలంతొ ప్రశ్నించానిప్పి
ప్రశ్నది ———

తుయ్యగాలెచెరాగ్గా ప్రాత్మప్రుతాలెలిను అయిన
మందపాటి సుబ్బయ్య యుదటును - ఖయిది అయిన పిల్ల
గిత్తెతు ప్రెప్పిన సంగతి తుమ్మల ప్రలు వు (తిన్న) రా లుయుటేన్న
లవల్ల (కొ) యుబత్తది - గురిన్నకేయుదిలూ నగుక్తేలులో
నికానిప్రకినాతు ———

యుందుకు సాక్షులు -

రాముజు బతంబరం సాకె తుయ్యగాలెతు సాక్షి (రా)
యు అనిపన్నది ———

కాంతం రాజు (కి) న్నెలం సాకె తుయ్యగాలెతు సాక్షి (చె)
(రా) యు అనిపన్నది ———

నాయుదటు దాఖలయునది- ———

ద॥ లందపాటి సుబ్బయ్య - లాత్మప్రుతాలెలిను - రాన్నె
తుయ్యగాలెతు అనిపన్నది ———

అనగా సంవత్సరం దిగ్గిలేదు.

(గ్రా) - నపుతుయ్యగాలెచెరాగ్గా ప్రాత్మప్రుతాలెలిను
యుదటు (రా) యుంబనా వన్నరా గున్నలం విని

పిస్తారు - విను - యిదినీవు వ్రాయించినదేనా -
యిందుమీద వుండే నిశాని - నీవు చేసినదేనా -

జ - యీ వాజ్మూలం నేను ఫ్రాంత్యపు పోలీసు
వారిదట్ట వ్రాయించాను - వెనక యిద్దరు
గ్గరున్నవారు నిశాని చెయ్యగా నేను చేసినాను -

గిత్తతి నిశాని -

Taken before me this 12th day of May of 1842.

(Signed) A. Stokes
a. Magte.

తిరిగి అడిగిన సవాలు -

ప్ర - ఫ్రాంత్యపు పోలీసు నిన్ను కొట్టించినాతని పేరు
రూబు గారితో చెప్పితివి కదా - యెన్నడు -
యే స్థలములో - యెవరిచేత - దేనితో - కొట్టిం
చినాడు - యే సంవత్సరం - యే నెల - యే తా
రీఖున - నిన్ను కొట్టించె యప్పుడు - యెవరెవ
రున్నారు - ఆ సంగతి యెవరివల్లనైనా తెలిస
వలెనన్నారా - అందుల వివరం చెప్పవలసినది -

జ - తియ్యగానేరు అనే గ్రామంలో - కోటలో
వల - యిద్దరు తురకలు తియ్యగానేరు రాంగా
జవానులు - వారంతా యే జవానులు అ

యినది వ్రాయడు గాని - పోలీసు దగ్గర విచారించి తే -
కొట్టించేటప్పుడు - కొట్టించినారు - అప్పుడు
చూసినవారు - ఆ జవానులు సంస్థ వరకు చేసి - నా
రెక్కలు సంధున గట్టి తల్లకిందు కొట్టినారు - యిప్పటికి
సంవత్సరం రెండు నెలలు అయినది - కొట్టించేటప్పుడు
ను అక్కడ యెవరూ లేరు - యెవరిని బాధించలేదు -
యీ సంగతి తెలుపవలసినవారు నాకు ఆ కూలి
తెలియలేదు - చెప్పి వారు పింఛను చేసి పోలీసువారు -

గిత్తతి నిశాని అని వున్నది -

Taken before me this 12th day of May 1842.

/Signed/ A. Stokes
a. Magte.

దిగువ వ్రాసిన సంవత్సరం తారీఖున తిరిగి అడిగి
న సవాలు -

ప్ర - మాజీ ఫ్రాంత్యపు పోలీసు అయిన భంగార
రాజేశ్వర వారి యెదుట వ్రాయించిన కాగితా
లలో - నీవు కొంతకాలం - జిల్లా జయి
లులో ఖైదున వుండి విడుదల అయినట్టు
వ్రాయించినావు - నిన్ను యే నెంబరు
మీద కోర్టువారు పంపించినారు యెన్ని సంవ
త్సరములు యీ జిల్లా జయిలులో ఖైదు
నవుండి వచ్చినావు - ఆ వివరం చెప్పవలసినది -

[illegible]

[illegible]

Taken before me this 14th day of May 1842.

(Signed) H. Stokes
Ag: Magte

[illegible]

[illegible]

మన్యకలుసుకుని తర్వాత అర్ధరాత్రి దాటించవలసినదని చెప్పు
కుంటే - పుట్టిశకన్న అయినందున విప్పివేసినామనిన్ని - దా
టించవల్లవదనిన్ని అన్నారు - అంతటు ఆరాత్రివాం
ళ్లు అన్నతప్పంది మరసటిరోజు పుధయాన పుట్టివాంళ్లు
పుట్టిచప్పనిమిత్తం అర్ధరాత్రి పోతూ వుందగా వాంళ్లు
తోకుండా దాకవిసి మరసటిరోజు పుధయాన - ముగ్గు
రు పైత్యవాంళ్లు కాయ్యలు వేసుకుని యీంతమంది
అర్ధరాత్రి పోయినారు - గిత్తడు అనే పైత్యవాడు యీం
తమంది పోతే వేకపోతే త్రపుట్టివాంళ్లు - కాయ్యల సంత్ర
యిరికించి అవతలికి తేసుకుని పోయినారు - తర్వా
త అరురోజులకు సదరహీం పైత్యరవాంళ్లు నలుగు
రున్న పతమట నాయిగు హ్రత్రియుల పేర్దప్పుంతగా
అర్ధరాత్రి వచ్చినారు - పక భట్రాజు యివతలికి దాటి
వచ్చి - అవతల యింకా కొందరు వారివారు రావలసి
వుందగా వారి సంగతి తెలుసుకునే నిమిత్తం - రేవులోకి
పోయ్యేవరకు అవతలిగుంపు యీపైత్యరవాంళ్లు - త
మరువచ్చియున్నతప్పనావునిన్ని - పుట్టిపంపించి - తీసుకుని
పోయ్యేటట్టుగా నాతో చెప్పమనిన్ని - ఆ భట్రాజు
తోకుండా తవేళ చెప్పితే ఆయన వచ్చినాతో చెప్పినారు -
అప్పటికి పెద్దదప్పవేనందున పుట్టి వెయ్యకనివిపి - మరస
టిరోజు తెల్లవారేవరకు పుట్టి అవతలికి పంపించినంతల్లో
నలుగురు పైత్యవాంళ్లు యీవలికి దాటి వచ్చినారు -
అరోజున పగులు మూడుఝాములవరకున్న వాంళ్లకు

6-1-48

వరేగిత్తడి వుంకర్ధము -

ఆసాంప్రత్ంలోనే నాదగ్గరనే వుంచుకుని వాంళ్లు అనుమా
నపుమనుష్యులుగనుక - అర్ధరాత్రి సంచరించే మనిసాగా
నులు తెచ్చినారని మాకు తెలియనివారిశాల దించవల
సు - చెంచ్రుడు - గిత్తడు - అనే వాంళ్ల దగ్గరవుండే దొంగ
మాటలలో - కొన్నివిరిచి తునకలు చేసిన వెండి బంగా
రునగలు - వెండి గజ్జెలు వగైరాలు కొన్ని కొన్ని గుర్తుల
మాటలకట్టిన వి యిర్ధరి మాటలలో సున్న చిరిటకె
చిన్న మాటలు దొరికినది - అవి విద్దిమాస్త ____

౧ బంగారపు తీగె తునకలు చేసినది ____

౬ వెండిసామాను ____

౧ కాళ్లకు పెట్టుకునే పాంజేబులు జోడు తునక
లుగా విరిచినవి - గజ్జెల సమేతు ____

౧ పిల్లకు - కాళ్లకు పెట్టుకునే కడియాలు విరిచి
న జోడు - తునకలు గజ్జెల సమేతు ____

౧ సందిటె బాంందెలు అనగా చిన్నవాంళ్లు
పెట్టుకునే వంకీల జోడు విరిచినది ____

౧ కంటె విరిచి తునకలు చేసినది ____

౧ పట్టె మురుగుల జోడు విరిచిన తునకలు.

౧ పిల్లవాండు మొలకు కట్టుకునే గజ్జెల
గుంత్తు ____

౬

5

౪ ఇత్తడి సామాను

1 [illegible]

౨ [illegible] తపేలా

౨ [illegible] తపేలా

౨ [illegible]

౪

౩ కంచు సామాను

1 కంచాలు అనగా [illegible]

౨ గిన్నె

౩

1 పీటబిట్లు

౧౭ [illegible]

[illegible]

అవినా వర్దమానంబు తెలుస్తు సంగతి వ్రాసినేనువారి కాలోచె
ప్పెరు - అంతట యిగిలాస్తే దొరాత్తాఫువారిలిను
అయినటువంటి తెర్రు రాజశ్రీ రావు వారి రవతేవు త్రుర.
వారిశవం ప్రింబినారు - మరసటిదినం ప్రదయాన
లానునాయకులు తెస్సి - దుర్గశ్రీ ఖుపరి దుఆ
వారిలిను జవాను సస్సు - నేను నస్సు - ఫూటయి రే ఫిలాసి
వారియి అతివారిని కూతవేశయందుకు వచ్చి
నారని అదిగిత్రె దాంగల జాతమి దనెవచ్చినా
మని చెప్పినారు - అంతటవారు శ్రీవిస్సనవారు యా
వలికిదా చెరవచ్చిమా టణాతవలశినదని చెప్పిత్రి అందుకు
వారు ప్రైపుకవారి యనందున అరాజునవారిత్రి
ప్రనత్తెవలు - మరసటి రాజునవలు శ్రీవిస్సనవారిని
దాచెంచవలశినదనిశలపువచ్చినందున వాపిత్త్రి
నిస్సెలా రాముయ్య అనేసంసారినిస్సియుద్ధము
బంటెతులునస్సుయుద్ధరికి దాచెంచినారు - అం
తటవారు త్రిమ్మగిరివాతు అప్పైపలజాతవిబా
రిస్తుకసుస్తువాటిలో దొరాత్తాఫువాలిలిను ప్రంత
గా అక్కతికి వాయినారు - వారిని దాచెంచవ
ని దొరాత్తాఫువాలిను అయినరాజశ్రీ రావుపత్తె
రుపువేశనరాజునేనే - కుత్రసుందర రావుతనేవా
విను దప్పెదారు తుస్సు - తేఖుజుస్సు అనే వాలిలిను బం

ఉత్తు తుస్సు గాజ్జె వారిత్తిమవచ్చి వత్తరవాంతుస్తేవచ్చిన నా
లానుతాలికూతా నంనస్సు ప్రుల్లవాంత్లు నస్సు.
దొరాత్తాఫువాలిలిను గారు తీసుకరం ప్రన్నారని చెప్పితే
అలాగే వారి దామని తత్తరవాంత్లమిత్రం విచారిస్తే
వాంత్లకనుపతక వారియనందున అరాజునస్సువర
సటి రాజునస్సు అక్కతపంతిపలూతారి రాజుత్రివ్వారా
రఖూవలునసనునస్సు. ప్రుల్లవాంత్లు అయినతేవిటి అప్పుం
న్నతే ఖులతేబుమదూద్దిరి రాముయ్య. యావలుస్తురిన
తీనుకని సుందర రావుతాలికూతా శ్రీయా
రావుత్తె - గాజ్జెవారిత్తివతిమెట్టు పద్దికి వచ్చె వరకు - నేర్ద
ఉన్నన గలు పగెరాయుమాపించవలని సుందరరా
వుతు అదిగిత్రె. నావద్దవుస్సువలూటుమాపించి
నాము - విప్పిమాపించరెదు - అంతట గోష్టిమ
న్నెవాటికి వచ్చెవరకు నాయిల్లువాయినవాపిత్త్రి
పగెరాయుస్సు అక్కతికి వచ్చినారు. అంతట దాంగ
లు పట్టుబదరెదు - నాయిల్లు తాలికూతావాంత్ల
నుపట్టుకున్నతే స్పేత. నేకు వత్తేమానం పంపిస్తేను
నిప్రదేశంలోకి రెకమని. దొరాత్తాఫువాలిను అయినరా
జశ్రీ రావుప వాపిత్త్రినసముజాయించి చెప్పి. త
న్నెత లూతాలికూతా మాబలు దాలిఏ లోపుస్సు

చింతలో పడవద్దని చెప్పి - సుందరరాయలు తన ఇంటి
కానే నా వద్దవున్న నగలు మూట విప్పి చూపెను ని-
తలవన్ను యెత్తితే నా మనస్సునకు గాయం తగిలి తేర్చుకున్న
పని చేసి అడిగిన్ని - అవతల వాండ్లు వంట్లు అగత్యం గా
వలెనని అంటే - అక్కడ వాండ్ల యిప్పుడు ఉనపడ
దు - నామానసమూ శ్రీంవాండ్లయింట్లల్లో వుండే
వాండ్లపరంగా వున్నదని నేను చెప్పిన మీదట - మ
రసటి రోజు తెల్లవారక ముందు రాయలు
అనే పుట్టువాండ్లకూ తాతేసుకుని రాజేశ్వరిరావు
గాలిపోయిన్ని పోయినాడు - అప్పుడు పాపిరెడ్డిని
కూతావో యినాడు - అన్నీ తగినవిధంగా
రించినాతో నాకు వివరించకుండా - పాపిరెడ్డిని
అక్కడికి నేను గమనించి - రామయ్యను [illegible]
మాటలు మాట్లాడి తెలుసుకున్నాను - గాలిపోయిన
వెళ్ళాక రాంచయ్యను పిలిపించి నరసయ్యను స్త్రీ లాను నా
యెట్టు కనగా లక్ష్మి పుత్రికను తీసుకుని రప్పించి
పోను వచ్చి - అందులో అన్నీ తప్పకుండా - మనవారితోటీ
మరల వచ్చి అన్నీ తెలుసుకొని వుండి - తర్వాత తన
ప్రాణాలుగా చేసి వచ్చినారు - సుందరరాయలు రప్ప
మరల్లే పాటి వద్దనుంచి కలప వ్రాశుకుని వస్తే వల్లే -

పోయినాడు - పుట్టింట్లో తప్ప - తల్లివాండ్లు
అందరం - తన్నిగాని చేసినారు - యెన్నటికి చెప్పిన
మాటను నాలుగురోజులకు పక్కరోజు ప తడుటు
రెండు మూడుయల పోద్దుపుంతగా - రాజేశ్వరిరావు
తనచనలోనే వాటిలోనే కూతురని - చయ్యిన ప్రకర
నరసయ్యను - కాసారు తరువాత రాఘవ సంగ్య
పిలిచి నావద్దకు వున్న నగలు మూట రాజేశ్వరిరావు
తోసుకుని అన్నీ నెల్లూరి నరసయ్య చేత వాటికి జా
బితా రాయించి - అందు మీద నా చాలనివానిని
తిరుగుల రావుచేత నున్న - నరసయ్య చేతను వ్యా
శ్రీ వలు వ్రాయించుకుని అటుతరువాత అనగ
యిన్ని రాజేశ్వరి రావు తీసుకున్నారు - గాలిపోయిన
పోయిన పిమ్మట అక్కడనుంచే పత్తెర వాండ్లు రా
ప్పించేందుకు - పంపుతున్నాను వేగరాలు - పుట్టువాళ్ళనే
మధురాయి రాకయ వారి రాం తప్పించి అవి వాటి
పరంగానే వుంచమని రాజేశ్వరిరావు చెప్పినట్టు
రాయలయినా తాను చెప్పినాడు - ఆ సంగతులు
లు యిప్పటికి నేరాలయి పరంగానే వున్నవి - ప
త్తెరవాండ్లు అక్కడనుంచి తెచ్చిన సామానులలో నేనుయే
మిన్ని తీసుకుని పారించిపెంతలేదు - గిట్టెతుపకతుపాకి

చెప్పినాడు - అదియెక్కడిది అయినది చెప్పియు
డు - వారిదర్శనమున్నది ——
యెక్కలిదేవిరంగప్పకలంతలో చెప్పిననిశాని
అనియున్నది ——
తుమ్మలగాలెంటి తానా ప్రాత్కాలపువాలెలిసు అయిన
బండవాటిసుబ్బయ్యవాదలను ఖైయిదీ అయిన
యెక్కలిదేవిరంగప్ప చెప్పిన సంగతి - తుమ్మల చెలువ
తిర్గాలు పైఖరువల్ల వ్రాయబడ్డది ——
మరిన్ని కయిఫీయతు సలక్షేసలుఅనిశాని
చెప్పినాడు ——
యిందుకు సాక్షులు -
రామరాజు బలంబరం సమేత తుమ్మలగాలెతుసా
క్షేత్రాలు అనియున్నది ——
రాలరాజు రాజన్న సాక్షీ మలుతుకు వన్నిసాక్షి
ద్వ్రాలు అనియున్నది ——
నాయుడు దాఖలుయినది ——
ద॥ బండవాటిసుబ్బయ్య - ప్రాత్కాలపువాలె
లిసు తాన్నే తుమ్మలగాలెతు అనియున్నది ——

శ్రీముఖసంవత్సరం దిజయెత్రలు -
సవాలు - యిప్పుడు కప్పేరయుదలు వున్న సాలూను

మాతు యిది యెక్కడిది ——
జవాబు - మాబినాను - యీ సాంమాను వెత్తిరకి
త్తతువగయిరాలు అర్థరిసంబివర్లిన ప్పుతు -
వయునేనసు వ్రాయించిననగలతాలెకూతా
వాంత్లచెప్పినదేసు - కుత్తిసుంచరా మలుతు దర్శిదా
రుతాలెకూతా నగలుతీసుకుని నేనుకప్పవుల్లవా
టికిచప్పినతర్వాత ఆమీన్ అయిన రాజేశ్వర
ప్రబింతవనంలోకి వచ్చిన గలుమామతాని - వాం
త్లయింతాదేమి సాలుగా నుచెప్పినారని సంన్నతు
తిగితే - యిత్తిసాలూను - కంమగిన్నెలు - పాతబి
రలువగ్గరాలు తెచ్చినారనిన్ని అవివాంత్లవర్దనే పంబి
నాను అనచెప్పినమీదట అవిన్ని తెప్పించినపరంగా
అనామలుతుపంచలకినదని అన్నదున అరాజు
సాయం త్రం వేళ నాతోకూతాం వచ్చివున్నవుల్లవా
తయినవు దుర్భరిరామయ్యను పంపించినాను -
యిందులో యిత్తిమూనెటిత ప్పెలాంవకటి - నలు
ప్రచెంబు వకటి - జూలితప్పెలాంవకటి - కంమగిన్నెలు
అన్నతి నవిలంత్ల - గంగాసాగరాలు లంత్ల - యి
వికుంత్ల పాటిలో వల్లెనిత్తితు బాపిగాంతు వర్గరా
లయింత్లల్లొపంతగా వాంత్లను అతిగితేసుకుని వారి
యినేను చెప్పిన ప్రకారంగాల్లటి వారికల్లలో మటుంకేట

నాగమ్మ యింట్లో వుంచినానని - రాయలు నాతో
చెప్పినాడు - నేను తమ్ముణ్ణి గాలేటి నుంచి వచ్చేయని తర్వా
త యీసామాను నాగావనా కునను పరిమిన్ని వున్నది
యిది గాక నెల్లూరు వాండ్లు యిద్దరికి దాఖలు నను నారా
వాండ్లను పట్టుకొని వచ్చి నన్నలానును యెరుక కైన
కనగాలకే ఖుపర్ దున్నా - దుగ్గిమిన్ని ఖుపర్ దున్నా నం
న్నారా తా తేసుకుని గుంట్నా తుపాకియు అక్కడ జా
తర్ నందున వేలు దుబేర్ పారియు అక్కడను న్నజాత
బిన్నికే వారు తిరిగి గాట్ట పోళ్ల పాలిరాండ్ తో
గా. నేను బోలి దప్పర పాతు పాడియ్య వరకు - నెల్లూర
గిత్తే తమ పట్టుకారి నుంచి నాకు యెదురుగా వచ్చి
నందున వాండ్లు గుంట్నా తుతేసుకుని వచ్చి - పాపి త్తి
తాలూకు మూ దగ్గర యింటా త్తాంత సామాను వు
న్నది - యిది కూడా తేసుకుని పారియ అమా - ను
గా రికికేను పరిమి యాడ్లాగ్నా వాపి కెత్తికే యిప్పు న
లా ధాన పరము సినా తో చెప్పితే అది అంతా
నేను తేసుకుని రాలేక అందరిలో దినాల్లది వకకుప్ప
తప్ప అంబుధాలె తాలు మాప్పన్నా - చిన్నది వకటుధిక
రవికెను న్న యివి తేసుకుని గాట్టపోళ్ల పారియు అవి
ప్రభలం మల్ల నా గాడి పరంగా వుంచినాను - యి

వ్పరు అసామాను తప్పించవలెనని హాత్తాపటెలనే
అది గిసం దునమ దున్నారు రామయ పరంగా వున్నదని
చెప్పి అది తప్పించినాను - యిప్పుడు కప్పిరియదట్ల
న్నసామాను అదేను ———

సవాలు - దినారాళ్లలో కను తత్తాగా గుర్రాలం వకటెటి వది
వివను పిన్నాము విను - అదిలోగత నేవ్ (వా)
యుంచినదిని - నెల్లూరు వాండ్ల దగ్గిర నేనది
మాన్నే వకగుద్దిలిన్నా - రెండు వారలున్నా
తాళ్లేగింజలు వగయిరాలు దున్నాట్టున్నా
అందుకల్ల అప్పుడే వాండ్లను నాకి
తోనిచ్చిన పట్టుంన్న (వా) కిచ్చున్నది - అసంగతి
యెటువంటిది ———

జవాబు - అప్పట్లో అమానుగారు అనుకూ
లం మాన్నా పునే యేమి గూటలు (వా) ను కన్నా
తోనగాని అహాగుర్రాలయిలో నన్న (తే)
రంనేను (వా) యుంచలేదు -

యిన్నాలి దేవిరంగప్పకలు తో చేశిన నాణె -
తమ్ముణ్ణి గాలెటి రాన్నా బ్రాత్తా పటేలను అయి నమ
దవ వటెను బ్రియ్యి యెదటను కయిది అయినదెక్కి
లిదేవిరంగప్ప చెప్పిన సంగతి తమ్ముల బెయిలు త్తిరాలు
ప్పెన్నారు వల్ల (వా) యబత్తది - వరిన్నాలే దిమానసమ్మక్షంలోకాని
చెప్పినాడు.

యిందుకు సాక్షులు-

రామరాజు బితంబరం సాకిన తుమ్మల్యగారితమ
సాక్షి వ్రాలు అని వున్నది ——

శాంతం రాజు క్రిష్ణశలం సాకిన తుమ్మల్యగారితమ సాక్షి
వ్రాలు అని వున్నది ——

నాయకు దఫు దాఖలయినది ——
ద॥ మందపాటి సుబ్బయ్య ప్రాంత్యాలపాలెపు
తాన్నె తుమ్మల్యగారితమ అని వున్నది ——

ఆనగరక సంవత్సరం డిసెంబరు నెల ——

ప్ర - తుమ్మల్యగారితమ తాన్నె ప్రాంత్యాలపాలెపు యెదుట
నీవు వ్రాయించిన వాగ్మూలం విను పిస్త్ర
మువిను - యిది నీవు వ్రాయించినదేనా - యిం
దుమీద నీ పేరటు వున్న నిశాని నీవు చేసినదేనా -

జ - వాగ్మూలం విన్నాను - యిది నేను వ్రాయిం
చినదేను యిందుమీద వుంత నిశాని నేను
చేసినదేను - యీ వాగ్మూలములో - నేను చె
ప్పిన మాటలు యిక్కడ వ్రాసి వుంచలేదు - కొత్త
మాటలు వ్రాసినారు ——
రంగప్ప నిశాని అని వున్నది

గుంటూరు జిల్లా ఆకెటంగు కేసు జడ్జీలు వారి యెదు

వత్సర్తి రత్త ప్రయకత్రైగా -

తలు శ యిది అయిన యిసత్తి తిరి రంగప్ప ప్రపిప
సంగతి - మేజ ప్రేలు అశ్వెటం యిజ వా బుదిని స -
భాగవతుల లక్ష్మయ్య వల్ల వ్రాయబత్తది ——
మరిన్ని దిమా సమక్షమా నవిశాని ప్రకనాతు -
ప్రకుప్ప పల్లి లక్ష్మ నరసు సాక్షి వ్రాలు అని వున్నది -
దిప్పెటి లక్ష్మయ్య సాక్షి వ్రాలు అని వున్నది -

Taken before me this 12th day of May 1842.

(Signed) H Stokes
Acting Magte

ప్రయత్నం బిలా బాయత
వున్నది ——
ప్రత్నిసరిశివప్పులు - జింటు ప్రతైటగా ——

Signed / A. S. M. దాఖలు దిగ్గ యిప్పలు
గరక సంవత్సరం ——
టివచ్చిలా వచ్చినది ——

స్వ అక్ష గప సరి
యికత్రి నెల ——
కే

మువారి జుత్రిగుడు టూరు జిల్లా
ఆకెటంగు కేసు జడ్జీలు వారి సముఖా
నకు ——

భండారు రాజేశ్వరి వ్రాయించుకున్న అర్జీ విన్నపం.
యీ నెల దిక్కతారీఖున నేను వ్రాసుకున్న అ
ర్జీ వల్లనా యిందు నిర్ణయిత్తముగా జరుగుతూ వున్న దుస్త్ర
యిత్నములు తగు కటువిశిదమయ్య వున్నవి.

దానే పట్టితానా స్రాత్రా ప్రవేశించవల్లనక క్రియ తన్న
గారిపట్టు బత్తెపత్తెకి త్రుతలు వగైరాలను - తరువాత
గారి వద్దనా స్రాత్రా ప్రవేశించను లంద పాట నల
బ్రియ్య గన్న రాణి బులుకుంద టపా జరు నేను కూడ -
సాంబయ్య నాంత దాని ప్రతుపాయి నాపు నేనిజా
వారి యల్లా తో ఆ సహా లను తొందరించి పెట్టి
సంప్రించి కను బ్రతుకు పూట న పంత చాలు జివాను
యున్నది విరంగమ్ము సదరు పత్తెర వాండ్లదగ్గిర నుంచి -
నాంత సాంబయ్య ఆ నగా ప్రపంచి కలుగును
గుపన్యాసము లను నాకు త్రిప్తి యిచ్చినట్టున్నది - ఆందు
కు సపోదర నన్ను నచాలా ప్రయత్నము లు చేస్తు
వున్నట్టున్నది - నేను మొలాగ్గనా తన పెద్దగారి వద్ద
నూ వాన్నలో విదదల ఆయితే నేగాని తనకు
ఆ వాక్యన్నెరవేరా దనిన్ని - నాకు దుర్గా లు వున్నాను
ఆ శా యమలు నెరవేర్చుకు తరపు రాగుపత వ్రాశి
తను యదవి నకాని నా సంగతి చాస్తం
చెటు పత్తకుంతాననే సంన్ననిజాం వారి యల్లా
లోనికి పంప్రించవలసినందు కు కూడా తావలో బన
చేస్తూ వున్నట్టున్నది - ఆయన - నా ఆత్మ సోదా
చూతతలుకు త్రాన వారం ట్టు వల్లనేవి - యీ
దరిమి లాను మొపి - త్రియన్నో ప్రమాని - ఆయన

పత్తెగి త్రుత వెయుత్తున్నగా -

ప్రపంచి పూవం ముగవాలకు. క్రిదారం. రాజపేట
బయలుదేరినప్పుడంతగా - యంతకాలములగన్న
ఆ తినాక వ్రాసి - తంటాలపడుతూ - నేను యుదిరగ
కు వ్రాసుకున్న ఆ పని రాగలవారు లను క్రితిది
మిన్నరం చుయ దురుబా సూత్ర గ్రా ఫైర రాత్రి
లయగా యున్నత ప్రవేశించినాను - ఆయన త్రయా
జరుగుచూ పుంత అంకెలు విచారించగా -
సాజూరు యల్లా కాలో రాశి - లా సైనం నుం
చి పంత నాపేట్టి విచా దనలూద్ది - నాకు ఆ ఖర
సంభవించిన యదతానకు వాతలవగా కను పతు
తూ వున్నది - పూ నుం దప్పు ఆ యనతరువాత
దట జరిగే విమర్శలో నా యదలుచేత రుజుల
ఆయన పక్షమంది క్రి నుంబాప్పున జరిగిస్తే బద్దత
నే వుంటాను గాని - రిగన్ ప్రపంచలను నెరలం విరాల
కలుగాను - చే యల్లా కాలోకి నేను వాదలకు సం
దను యా సుబ్బయ్య క్రె యత్నము నే యతలును
న్ను ఆ ప్రకారం నేను వెళ్లతలుకున్న నిమిత్తములు నుం
తనట్టు మొబాయించగలరని నమ్మి వున్నాను -
యింతే నాకుంతా యా. చూతు. నా
లుగు సంవత్సరములనుంచి యీ తాను నాసరి
వాదప్పన పుంత సుబాతా దూకాలయున్న బాధ

తారకుఁ తానౌను జీవుఁడు యిలాగా ఆసామిల
కు అప్పటివారసత్వం (పా)త్రలో పెట్టి - వాండ్లేను యే
లాగున నైనా తీసుకునివెళ్లే (ఱ)నని (ఱె)యుత్త్రయులే
న్నప్ప తల్లో అలాగున ఆసామీలు వచ్చి వెళ్లినా
ఆతరగావలెయునా యున్నతి శిక్ష తక్కువ ఆఫలం
ది అన్నిపాలకులు అబాధు చేతులుఁ ది అవన్ని
నయుభయములులవల్ల ఆపంటలయులు చేన్తు నాథ తంపేత
లకు తారకే నరవేరకలో యునది - అప్పటివార్తస్తులకు
నాయందు మిక్కిలి దీక్ష కలిగియున్నది - ఆయువంటిని
జూంపారి యిలాకాలో కీనాశ్రయవిచారణా లేకుంతా
నిరపాత కంగానంసు పంపిస్తే నాకు యేమి జీవితాన్ని
ఉంట్టుంది - యేలాగైనా నిమిత్తం మూలిన కలవి
యిబనాయింబి - నావాక్యబత గాట్టే తనవాక్యని
వ్రతీసుకొని వల్లనని తాత్పర్యలు కలిగియున్న యీ
సందర్భాలను బ్రహ్మ తెప్పి అక్కడ ప్రసంగతులు
భావందము ఆయనకాలు విలసిలిబిన్నా
యుందయు చేస్తే నే తప్పవలె వకదిక్కున నాకు యే
లాగునాశ్రయం కలుగుతుంది - పరిస్థితి యున్నతి
ఉంటూ వుంటే జవాదారు యేమి - నాం తరం
దిజవానులకు యేమి - వత్తివాండ్లకు యేమి నాయ
తలమిక్కిలి రాజ్యాలు కలిగియున్నట్టు యిదరాలో
సర్కారుకు జూనాలో పెట్టారా ఉన్నా తాటాకు

7-1-48

సొంతపెట్టె పాయినప్పుడు - జరిగిన యువంటిని - తరు
వాజూరునవున్న యువంటిని రికార్డును యేమి - యీ
వత్తెవాండ్లు యీ తాయిలాలు పుంతప్రయత్నం దుబారి
సంగతులు వెలదలయునది జరగబాలేదవి అవన్ని - పం
త్తనుతాయిలాలో సంబివెళ్లతాట్టు వలెకి ప్రయత్నం ది అవన్ని
ముటరాజ(శ్రీ)వేజు(గ్రా)యివారికి లోనైనా అనగా
అనగా వత్సరం లో (ప్ర)తిక్కరుననేను (పా)తనుకున్న
ఆర్జించి ఆసంవత్సరం తిప్పు జులాయి తారీఖున
సైన్యరున ప్రస్తుత వాయిలు న్నయేమి తవరు బిత్తరిం
చినట్టు లయితే - పేరరుచి యితరుల నిమిత్తం లేకుంటే
తనుచిత్తానకు పుష్టి వత్తాయున్నది - ఆ వత్తెవాండ్లు
అహాయియిలాకా జవానుల వగైరాలు - నాయం
దుదాక్షం చేయుతల చిసందున నేను విస్తారంబందో
బస్తున్న - యేనిమిదినియులపుల మొత్తంబులు జులు న్నా
(ఆం)దులు తగిన (పా)తారలు న్నకలిగిన - కాలిపులో
సర్కారుకు జూనా తాకాతా వున్నా నాపం తపెట్టె
పాలెవతానికి కారణావున్నది - యేలాగయితే నేమి
తనదయువల్లనా పెట్టె దొరికిన్ని తర్వాత అప్రయ
త్నలు నాకటలోయునని యుప్పటి కాలాను గుర్తుగు
గా యీ దాని పూరా పనాని ప్పార నాం మాయబా
బినారు - వకవేళ వత్తెవాండ్లయందు నాకు దాక్షి
ణ్యం కలిగియున్నట్టు లయితే ఆలాగంటే అజమేల

(దా)స్తాను అని తమరే చెల్లాయించగలరు - నిష్కర్షగా
నన్ను నష్టింపజేయ్యడానికి దారలు దయచేప్పించినందున యీ
అపరాధం ప్రాప్తించినది - యీలాగు జరిగినప్పటికిన్ని
దాక్షిణ్యయందైనా అనేక దాక్షిణ్యములు రానేరలేదు -
నాకు యీ [illegible] వాటిని [illegible] జమాదారు -
తెనాలి నా యందు [illegible] దవలు
కలిగినాపు అనేక దుర్వ్యయత్నములు చేసినట్లు
స్తులు తమచిత్తానకు జ్ఞాతము అవుతుంది అని విన్నపించు
కొను -

సత్తిఅయిన సంవత్సరములనుంచి యీ
జిల్లాలోనున్న వెనకటి సంవత్సరములు - బందరు -
రాజమహేంద్రవరం జిల్లాలోనున్న [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] - యీలాగు [illegible]
[illegible]
[illegible] సంగతి [illegible] అనేక [illegible]
[illegible]
[illegible] జరిగించి - నా
(ప్ర) [illegible] (ప్ర)

చేసి వున్నాను. అనేకదినాలు [illegible] దాయములలో నున్న
ఆస్తులలోనున్న [illegible] పత్రం [illegible]
అయినా [illegible]
గా [illegible] - ప్రసాదం [illegible] అనేక [illegible]
తమరే [illegible] నన్ను [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] వున్నాను - చిత్తానకు తెలియచేసి -

౧౮౪౮ సంవత్సరం ది ౨౮ మే నెల ———
ద॥ బ్ర॥ రాజేశ్వరరావు అని వున్నది -

తనకి
ప్రతిసరిశంపన్నాయి -
జింటూరుహొక్కు -

(Signed) A. S. M.

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] అని ౧౮౪౮ సంవత్సరం -

౬-౫-౦ యిత్తశనాయానుకు ———
౩-౦-౦ [illegible]
౧-౫-౦ [illegible]
[illegible] ———
౨-౦-౦ [illegible]

౬-౫-౦

౬-౦-౦ సంఘనిన్నేలు అన్నిటి నెల్లికి సుమారు కిన్నుకు
౧౪-౮-౦ వస్త్రములకొలూకు

౮-౦-౦ సంగా సంగరయ్యకు

౬-౦-౦ మంచి పట్టు సంగా సా
గరంగకి

౨-౦-౦ నూలు పట్టు తలు

౮-౦-౦

౬-౦-౦ గుప్పెర సంబు దాలిపటలు మాపుగకి
సుమారు కింన్నకు -

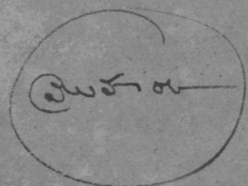
౦-౮-౦ మద్దికరవి త్రగకి సుమారు కింన్న
కు

౧౪-౮-౦

౨౭-౦-౦

శ్రీ నందన సంవత్సరం ది ౧౪ ఎ జ్యేష్ఠము

ర॥ సుందరాచారి సుబ్బయ్య గారికి
ప్రసాదించిన తాకీదు ముఖ్యగారికి
అనిపిన్నది -

తనక్కు ప్రత్తి నరికించవలెను . జంబుముక్కైటురు -

సా॥ పొంబు బ్రహ్మశంభు - పొంత్రాది
జంతారు రాజేశ్వర రావు - గారికి
ప్రసాదించిన తాకీదు ముఖ్య గారికి గారికి -

శ్రీ॥ మనమిచ్చే పూశ్శొమ్సలూం దిగరు రజుకూ
రుప॥ పొ॥ దేవరకొండ యలూ కాలువ్రేరినసు॥ గారవరం

వత్తిగిత్తల ప్రయోజనము -

మొంటి దానలకు పరస్పరమైన - సంబంధాపేక్ష
మొదట్టం - సంధియుల్లయ్యు - గాలనిపించ బ్రింకయ్యు
గారియంత్రము వస్తువేకి నూపాయు మొయ్యకుబి పారో
యనియిూయలూకా దానంగలు తపిశీలు -

౨ సంత్ర పాటిలో యున్న వాంత్రు -
౧ వత్తిరగిత్తలు -
౧ వత్తిర పాపలు -

౨ బ్రయుదుత్తిలో యున్న వాంత్రు -
౧ వత్తిరమన బ్రింకలు -
౧ వత్తిర సురవలు -

౪ యూబా॥ నలుగురు దానంగలను - నల్లగాంత
సువాంత్రను సరంజామయితో కూతా పంపించి
వలెనది - అదాంగలను దాలి ప్రతు పాయున శ్రీ
సామీలను సర్కారు నల్లగాంత - దేవరకొండ -
ప్రధాలతులో రుజు పపర్చుకుని - ప్రత్యేక సర్కారు
లో కి పంపించి సర్కారు ఖజానం ప్రకారం అయు
లు నవుబుకొలగలరు -

తనక్కు ప్రత్తి నరికించవలెను సాక్షి వి నైతు ఉన్నది -
జంబుముక్కైటురు -

పాబూకునకరపానా నందన సం॥ ది ౧౪ ఎ జ్యేష్ఠము -
ర॥ సుందరాచారి సుబ్బయ్య గారికి ప్రసాదించిన అనిపిన్నది -

రాజులున్ను రాజ ప్రాజ్ఞులలయినా
రాజశ్రీ భంకణ్ణారు రాజశ్రీ రాల
తుల్యగారు తా నా - అయిన
గారికి

విన్నపములు వా నా యుత్తరములు గుణాలు ఖ్యాతి అనేక
నమస్కారములు చేసి యింగల విన్నపములు - యి
గ్రతకు కలంతరు సంతోషించి కయిములు లనా
(శ్రీ) యుంచి పంపి సున్నాడు త్రసు - తన్వి తను
సుమారు - ౧౦ - ౧౨ రోజులకిందట - వర్తమానగిత్త
తు - బాపతు - పెట్ల వెంకటు - యీ గురవతు నలు
గురు కస్తే పత్రం తోయి అన్నదర్పుట్టి దగ్గర ఉన్న
జవాను యుక్తి దేవి రంగప్ప ప్రట్ల బోయీ యి
తవిటి అపున్న పక్షేరములతో వేంకటు స్తే స్తే అద్దరి
కి పోయి - యిప్పలపల్లె చెరువు వేయిస్తారని విన్నా-
అసంగతి లూటన్నాతి వస్తారని చెప్పిన ప్రట్టున్న
అంతట పూటు - పుట్టిలేనందున చెప్పకా య్వల
మీద సదరు నలుగురిని అద్దరికి దాటించితే
వాం ద్రుతో యిటిరిగి వెయున్నటి రోజున అద్దరికి
వస్తే - బొకటితో - సదరు రంగప్ప జవాను - ప్రట్లవాం

డ్లు పుట్టి తేసుకుని పోయి నలుగురిని యిద్దరికి
దాటించిమనకుని వచ్చినారు - యివతలికి వచ్చిమా
చేరక అవతలికి సుమారు తెంటుంది వచ్చిన ట్టున్న
పూటలతో తం తాదాటు తాంకాంత అద్దరిన
యిద్దరిన వున్నారుదున అద్దరిప్రన్న లంబాడి వాంతు
మందిని వచ్చిరని ప్రట్టి తరిగి వస్తే ప్రట్లవాండ్లను వ
ట్టుకునే టట్టు వున్నారని అన్నారుదున అంతటు ప్రట్టి
యిద్దరిన కట్టివేసి - యీ రోజు నా యంత్రం
కు యుక్తి దేవి రంగప్ప గాట్టి పోళ్ళకు వచ్చి - నాతోటి
లాసు నాయకుని ఖుషిదు తోటి సదరు జరిగించిన
సంగతి చెప్పినంతల్లో - యీ ప్రత్యేక వాండ్ల దగ్గరయే
మ్రైనా నానా నవున్నదా అని అడిగితే వాండ్లద
గిరవక తుపాకి వ్రింకను తాంబ పాటి లూటు
యివున్నవని చెప్పినారు - అంతట నిన్న వుదయా
నే లాసు నాయకుని క్రో - యిద్దరు జవానులను
రంగప్పతో నూడా కస్తే పత్రం పంపించి - అ
లుంది యెవరితోటు కు అయినది తెలుసుకుని
రమ్మనుమని పంపించినంతల్లో - వీరు అక్కడికి
పోయి విచారించినంతల్లో అద్దరి నుంచి కొంత
మంది భటాలు యిక్కడా వచ్చి అదివరకే కొంద
రు యిద్దరికి దాటివచ్చినారు - అద్దరిని కొందరు

వుంటగా. అక్కడికి సదరు వచ్చివున్నవారంది. ఆభట్రాజు
లను యిక్కడికి దాటరాకుంటా అటునా యించినట్టు
న్ను త్రొక్కి. యిక్కడికొచ్చి ప్లావుత్తున వుంటి తరాకవేశిమారు
తెలవరు. వెంటుకలవచ్చినారని అడిగితే వాండ్లు
అక్కడినవుంటి దెప్పిన సంగతి దేవరకాంతయులాకా
చుట్టూడు దాండ్లకా పరస్పరము వంది వాపిరత్రయిం
బ్బోడాటెచుకని వత్సెవాండ్లువస్తె. వాండ్లనిమిత్తం వే
వుజవానులు వచ్చినారు. దాటెచుకని వచ్చినవత్తె
వాండ్లను పూటు పవారుచేశినారు. అదాంగ
లను. సాంఖ్యలజిను సన్న. తప్పగింత చేయుచున్నా
రు. అంతట లాసునాయకుడు మిూలో వద్ద
మనిష్షి. వకజవానుయిక్కడికి దాటివస్తే యిక్కడ
రాజ త్రాడకట్ట గాటటి తానే ఆ త్రాపువిూ
దిసగారికి యీసంగతి జాహిరుచేసుకున్నం తల్లా
వారు యేమి అజ్ఞయిస్తారో ఆ ప్రకారం జర్గు
తుందని చెప్పితే మావద్ద మనుష్యులు అక్కడి అసురా
వతి రవాది జమాదారు చింతగుంటు సంజీవరావు
రావు అక్కడ రంతు ఆవుతగల యిప్పులపల్లె అనే గ్రా
మములకు వచ్చినట్టు త్రవ్వి వారి దగ్గిరికి పోయినారు.
సదరు వచ్చినవుంది అక్కడినే వున్నారు. అక్కడినవున్న

వత్సెగిత్తేది తెయుకళ్ళగా -

చిట్టెబ్బులు. లంబాడివాండ్ల వగైరాలు తాలే సంపుట్టి
అక్కడికి పోంతెవ్వు వత్తునుంటు. యేమి తాండరజరుగు
తుందో అని నింతాంతాలి పుట్టి యిక్కడినికట్టె త్రయిం
చి. లాసునాయకుడు. రంగప్ప. పుట్లవాండ్లు.
యీరాలెబువట్టి చెప్పినారు గనుక జరిగిన సంగతి
రాజా వత్తు చిత్తగించవలెనని దండాకారకు మనవి వ్రాశి
నాను. అక్కడినవుంది ప్రంతవున్నది గన్నవురమురాన
తిరిగి లాసునాయకుడు తన పల్లెపురం పుట్టిదగ్గి
రికి పంపించినాను. వారిత యితాడు. యిప్ప
లపల్లెపోయినవారు వచ్చినట్టు న్ను వారలు అక్కడి
జమాదారు సంజీవరావు తాబేదారుగారి.
పాపిరెత్తి తాబేదారు మనుష్యులు యిక్కడికి వ
న్తామనే వత్తు మనుష్యులు యిక్కడికి దాటించకుండాలని
సందుకున్నా అక్కడి యిక్కడినవున్న లంబాడివాండ్లు
చిట్టెబ్బులు వగైరాలనిమిత్తం పుట్టి అక్కడికి పోవలెని
సందుకు మాసందులకెలవునిమిత్తం వారిని పున్నాను.
యిందున గురించి పైత్తవాండ్లను అక్కడికి దాటించి
తిరిగి తెల్లవారకె మునుపే వాండ్లను పుట్టి తీసుకుని పోనే
యి దాటించతేమున్నా. వాండ్లదగ్గిర ఆముతేరన్ను
వలుచుపుచ్చు వాండ్లను నా దగ్గిరికి తీసుకుని రాండ్లు
పోనే వత వలున్ను తిరిగి వుంది అక్కడికి వచ్చిదావాచేశి

సంతల్లా జవాను అయినరంగప్ప వెలదటియా
సంగతిమధ్యంగా చెప్పతివలెన్ని మహాతగా - యీ
రంగప్ప దొంగలలో ప్రరిసి అయినట్టు తాలెవినది
గనుకమనిమి (వ్రా)సుకున్నాను - ఋత్తగింపవలెను -
౧౭౯౪ సంవత్సరం ౧౭౧౬ శకపటుంబరు ______

ద॥ మూనూరుతరువలరావు
సుమూన్యా అనిపున్నది -

మంజూరుకురవానా ౧౯౭౪ మొత్రలు ౧౭౯౪ సం॥ -
ద॥ మంరపాటినుబ్బయ్య (వ్రా)త్తపుపాటిరిసుతాంన్నా
తలవాల్ల్యగారతు - అనిపున్నది ______
తనస్త్రపుత్రినరిశింవర్ణాలు - జుంటూరయు టెరు ___

శ్రీనగరగ సంవత్సురంది శపటుంబరునా
పేరుయున్నలెర్లీరంగప్ప . తం (శ్రీ)పేరుగురువప్ప . కులం
ముతరావలం బొట్టునిబ్బొబొట్టు - జీవనం
తాత్కాలముకాలజవానునౌకరి - వయస్సునుమా
రురం సంవత్సరములు - కాపరస్థలం గుంటూరు
తాలుకరాంగాట్టిపాళ్లో (వ్రా)యించదాఖలుద్ర
సవాజ్ఞలం ______

సవాలు - ఘుమారు - ౧౦ - ౧౧ రోజులనాడు - ప్రత్యే
కులస్తులు అనుమానంపనుష్యులని

జాంవారియులాకాలోనుంచికన్నులఫూ
పనిదాటివచ్చినట్టున్న త్రివియువచ్చినది - ఆ
సంగతియేమి టువంటిది ______

జవాబు - నేటికిపన్నెండురోజులనాడు పతరోజుని
జాంవారియులాకాలోనుంచి - కన్నులఫూ
పనకాందరుభ(టా)జులు దాటివచ్చినందున
వారినికాయుదా (ఖ)కారంనోదాచూ
మకునిపోనిచ్చినాను - అందులోనరి
కాంతమూర్తిరాజు అనేభ(టా)జుమదూ
రిరాఘురుకిఘులతీఋ అనేపుట్టువాంత్రె
తాపునువచ్చితమతాలూకునాన్నిరోత్రలు
పెనకహాతమందితో యెనుసివసూత్ర ప్రొగా
రనిన్ని అవిదాటుపేర్లపక్షముగు మీాకుమేఘన్న
నాయుపిస్తారుని అన్నందున మంచిది కన్నను
మనిచెప్పినారు - అంతట అభ(టా)జున్నాన్నా
ప్రరంపాళ్ళాకోపోయి - నేనుపుట్టువాంత్రో
పులో వుంతగానే తిరిగినాలుగు ఘురియల(వే)
దున్నప్పుడు వచ్చి తమతాలూకుతలల్లా
భ(టా)జులు పరుపులయారోజునాయం
(త్రా)నికి వస్త్రారనిమామీాను వుంతగా (వే)డి
పూకినందున నేను పట్టెవాంత్రయింత్లకు వచ్చినా
ను -

తర్వాత - 3 వ తేదియందు - యీ మహారాజులవారు
ఆనగా నేను ఫ్లట్టువారి దగ్గర తెలుసుకొని తమతో
యీ సంగతులు చెప్పినారని మనవారు
వస్తువులకు దగ్గర బంట్లు నాలుగురు వారి వారు
తమకు సంగతి తెలుపగా యిదంతా చెప్పగా
గురువారం వారు తమకు చెప్పినది - నిజం
నమ్మక వారు తెలిసి తప్పుడు
యింతమాత్రము వారు కలిసే మహారాజు
చేప్పినందున - యీ విషయం 3 వ తేదియందు
అయినదని - యీ వారం పెద్ద తీరుగా
ఫ్లట్టు వద్ద పయిగా యంతా అదే
యెటువంటి తర్వాత పట్టి వేసి యిదే
తెలిపినది - తెల్లవారిన తర్వాత వారు
పాటలు వారి వద్ద తను చెప్పిన వారు
పేచీ - బట్టలు కట్టి పిల్ల వద్ద
వారు అన్ని వారు పోయి యీ మహా
రాజు కనిపించి వద్దకు - మీ పక్క
యిదే వంటవారు పనిమేలు కట్టి వేస్తారు
నమ్మకము - యిప్పుడు అధికారులు
చెప్పిన వారు తెలిసి నాకు యిచ్చిన
వారు అయినా వారు విచారించి కొంతసేపు

నారాయణరావు గారి పేటలో తమ వేసుకున్న
అన్ని పనులు ఉండగా మంత్రి వారు చెప్పినారు
దినం అల్లరి పెట్టి దగ్గరికి పోయి - యింతకు ముందు
మాటల యీ రాజు గారి సంగతి
తెలుసుకుంటారు - అక్కడ అర్జీ ఆరు
ప్రశ్నలకు - వీరు అన్ని దాటి కొని పత్రం మీద - ప్ర
పట్టిక తెలుసుకొని - అవి పోయి - వీరు వారు అయినా
పట్ట వద్ద నాలుగు నాలు తెలుసుకొని వచ్చి వద్ద
వారికి పని వద్ద మాట్లాడినారు - యీ
లు సమయంలో వారు నమ్మినారు - వారి సంగతి
యిది - అక్కడ - సూచన వారి కన్న వారి
మహారాజుల వద్ద వారి కన్న కలిపి
నమ్మకము చాలు తేదీ జనం 23 వ తేదీ
నాలుగు మందికి పంపి - జనం పోలీసులు మహా వేసు
కొని వారు నాగరికం పని - వారు అక్కడ -
యిక్కడ - వారి కలిసి చేసుకొని
పైకి పంపినారు - మహారాజు తేదీ
వారు మాట్లాడి పోయినదని - వారి అప్పటి

నుంచి యిప్పటికి పోయినది నేను పూటు దగ్గిర వున్నాను
గనుకను మాత్రమే - అయితే కర్నల్ తెంతు ప్రతిరాలు
వున్నప్పటికి యీ బ్రౌణు గారు నందున నన్ను యింతయె
పైనది గనుక అన్నిటిని వస్తాము అని. నేను పుట్టువాండ్లవు
స్లెక్కి పోలేరైనని పూరివుందరికి పోయ్యేవరకు యీ
బ్రౌణు యెదురుగా వచ్చి పుట్టి దగ్గిరికి పోలేదాయు
రన్నంటి. యిదివరకే బాలా యింతయె వైనది - చిరి
మనిష్యులు అయితే త్వరగా వచ్చునుగాని - పరు
వులు గన్న - వాటికి బెదిచెలు కట్టి నింతయేరుమాదిరా
టించేవరకు - యింత ఘాయులకు పయిన అవుతూ
వున్నది - మేము అన్నిటిని వస్తాము అని చెప్పితి - మేము యిం
దరవెళ్లి పుట్టి దగ్గిరకు రానిచుంటున్నాము - మనము
త్వరగా రావలెనని చెప్పి - ఘూలీరాజు వు
ట్లోకి పోయినాను అయితే ఘుతియులకు తిరిగి
బ్రాహ్మల్లోకి వచ్చి - పుట్టి వాండ్లతో - అద్దరికి రాంత
మందిమనిష్యులు ఆయుధస్తులై రాంగల జాత

నిమిత్తం వచ్చినట్టున్నది - అందుకుగాను తమవాండ్లు - రాం
గలని - కాంతమంది జనం వీండ్లను యెక్కపెట్టి తయ్యారైనారు
మేము బిక్కం యెంత్తునే బ్రౌణు జులమనిన్ని చెప్పినందున
అవచ్చిన వాడు రాకేదు బూచి - మీరు బిక్కంగా తూ
కుని వచ్చు వున్నము మాన్తవనిన్ని - వరి విను నంపట్టు
కున్న దు వల్లయేమి క్రియ వున్నదని అంటె అంతటివి ది
చెప్పి దాంగలను పుట్టి వాండ్లు దాంటు వేసినారు -
వాండ్లను పట్టుకుని పోలేదామని ఆ జనం అన్నారు -
మా వాండ్లు అరవయాటులలో చెప్పినారని యీ
ఘూలీరాజు అన్నాడను - అంతట పుట్టు వాండ్లు నా తో
వుకువచ్చి యీ సంగతి యెటువంటిదో దేవదగ్గిరికి పె
క్కుమా తాము ని అన్నే కత్తి పోయినంతల్లా - అద్దరి
వైత్తున ఆయుధస్తులై వచ్చిన జనం ఆగుపడనందున
యిది యేమో ఆశ్చర్యముగా వున్నదని తత్క్షణమే
గాట్టి పోలేళ్లపోయి - గుమాస్తాలతో చెప్పి - లాను
నాయకుని తోటెన్ను యీ సంగతి రిపోర్టులో -
వాండ్లతోటి వచ్చికున్ను పోస్తు దాఖలు చేసి
నాము - శ్రీ రాజు సాయంత్రం వన్నెం దిన్ను పరటే

రాలిజి లాసు నాయకుడు ఘాట్లో వచ్చిన తల్లా
ఆద్రితో కన్న ప్రశ్న జనము నడచి మీరు యెవరు - యే
మినిమిత్తము వచ్చినారని అడిగితే - మాది వెలుగొం
డల తాలూకా నిన్న పంది పాపిరెడ్డి యింట్లో దొంగలు జొ
రబడి దోచుకున్న సందర్భంగా ఆ సంగతుల జాడ నిమిత్తం
వచ్చినామని చెప్పినందున ఆ లాగే అయితే - జమీందా
రుగారి వద్దిసంబంధించిన - దేవా - నాయుడు - పేష్కారు
వద్దిసంబంధించిన - పట్టేలు - దగ్గిర సంబంధించిన ప్రత్తరములు తీ
సుకుని మా ఆద్రిగారి వద్దికి వచ్చే - అనుకూలంగా వుం
ట్టుంది గాని - మీరు ఆయుధస్తులయి - ఆద్రికి వ
చ్చె వాంట్లను - పట్టుకుందామని చెదిరించి తమ వా
రిత్తె వాంట్లను యేమి వచ్చేవారయ్యో - వాదాదికులను
న్యాలకు యేమి భయం - గా ... వుంట్టుందని చెప్పి తమ వల్ల
ఆద్రికి వచ్చి ప్రశ్న జనము యా వత్తు నిలిచి వాయునారు
తరువాత తిన్నాను (ర్రా)జులను వారి తాలూకు వకు వ
లను దాటవేయించినారు - యిందుకు సాక్షులు -
బయ్యాన (ప్రె) గతనర సయ్యాసాహెబ్ గాట్టి ... సాక్షి (గ్రా)యి ఆ...
యెక్కలదేవి రంగప్ప కలం తాలుక నదిలాని అనిలప్పది -
మాజీ ... ప్రమాణపూర్వకంగా దాఖలు చేసుకున్నారు - వాజ్మూలకు
రవానా ... మెప్రెలు ౧౯౪౮ సం॥ ది॥ ... సుబ్బయ్య (గ్రా)ం
... అనిలప్పది - తనకై - ప్రర్గీ ... - జంటూరకైటరు -

11-1-48

వెత్తిగిత్తల ముకద్దమా -

శ్రీ నల నామ సంవత్సరం ది ౧౦ం మెప్రెలు - శ్లవనామ
సంవత్సర ఫాల్గుణ బ ౩ం ఆదివారం - నా పేరు జంతా
రంగా చెన్న (ర్రా)వు. తం(డ్రి) పేరు శితారామయ్య -
కులం (బ్రా)హ్మణులం - మతం స్మార్తము - వృత్తి గ్రా
మ కరిణేసుకాని వతం - వయుస్సును మూరు రం సంవత్స
రములు - రాపురస్థలం బందరు జిల్లా యిలాకా నా
దిగాము (వా)యించి దాఖలు చేశిన వాంగ్మూలం ....
సవాలు - మీరు యేభాషతో వాంగ్మూలం (వ్రా)యిస్తారు.
జవాబు - (తె)నుగు భాషతో (వ్రా)యిస్తాను ———
సవాలు - మీరు తమన్నతో చేరా నా (శ్రా)త్వల పోలె
విను పటిలో వుంటూ ఉన్నప్పుడు ఆ రా ణా
యిలాకా గుంట్లపాడు వగయిరా (గ్రా)మా
దులలో వుంటూ వుండే వెత్తిగిత్తలు పొలు దలయి
నవాంట్లు ఆ దీని జాంరాం యిలాకా
పొలాటు దానల కాపరస్థ తయిన పంది పాపి
రెడ్డి యింట్లో దొరకటని వచ్చిన బాబతు -
రెంతి బంగారం నగలు కొన్ని మాలు జవాను
ఆయిన యెక్కలదేవి రంగప్ప దర్గారాతి
ప్పించి మీరు తీసుకున్నట్టు (తె)లియవచ్చినది
అందులు సంగతులు యేమిటంటివి ———
జవాబు - నేను యేమి తెప్పించనూ లేదు - తీసుకోనూ లేదు -

నేను యీ తయారునాకు అప్పట్లో గ్రంథాల ప్రవేశించిన
నగను కనాడు దటికి రాజద్రైనా స్వామ్యు తోనూ
తా ఆభూకి వచ్చిన వత్సరం దు క్రమ ప్రకారం
జరిగించవలసిన వాత్స్యైకాలి ఆలాగున నేను జ
రిగించదానకు యంతవూ తం నిమిత్తం వుంది
దు. విశేషించి యీ క్షేత్ర గీత్రదు వగయిరాలు
నేను యీ దాంతో నవస్త్రైశ్ర లేటు గ్రంథా
ప్రవేశించెయను. కష్టపట్టువల్ల. తాలుయ్యే శియ
దులనే వుంటూ వస్తారు. తాంతరాలాని
విదదల ఆయివస్తు. మట్టుకూరులనే వుంటూ
వుంటె. ఆగ్రాను కరణాలు. ఆగ్రాను కనవు
నావియలాకా రంచు వాపతి తోను.
యీ క్షేత్ర వాంఛ్ల నమాలాకని పెట్టుతూ
వుంతవలశినదని రాత్ర్లగస్తులనే వరుంతవ
ట్టుకుంటూ వుంతవలశినదని అప్పటుప్పటికి
చెప్పుతూ వచ్చినాను. తాంతరాలం ఆ
ప్రకారం జరుపుకుని తర్వాత గస్తులనే కిరా
కళింత్లు గ్రా దిప్పపాయని తర్వాత పిలవ చూశే
కుక్కల ప్రకరాలిపి వూయంటె మాదికి యీవి
శప్పుడు వచ్చినారని కల్పతి గస్తులోకి రాకపోతే తం

క్షేత్ర గీత్రది ప్రయత్నము.

చేత. నేను ఆగ్రా వుంలోకి పోయి నప్పుడు కర
ణాల మొవాతాదులు వగైరాలవల్లనాకు
తెలియవచ్చినందున. వాంఛ్లను పిలిపించి
నా యిదా ప్రకారం మీరు జరుపుతా
మనుమని చెప్పితే నాతోను సయ్యిదరగబాలు
ఒప్పసందున్న. మీరు యిక్కడ వుంతగదు.
నాయిలాకాలోను ఒచి వెళ్లవలశినదని
చెప్పినాను. దూపాటి శీమ వగైరాలలోకి పో
యినాంతకాలానకు విశేష ప్రట్టు తెలగా
వుంతే గంత్ర పాటికివచ్చి. మునుపువుంతే ప్రక్ష
రాంత్లయంత్లలో. నాకుపేరు తెలియని గ్రా
క్షేత్ర వగయిరాలు గురు. ఆయిదు గురు.
వుంటూ వచ్చిన ట్లుగా నాకు తెలిశినందున.
ఆయిలాకాలోను నాయకులు వగైరా
గుమాస్తాలతో చెప్పి. ఆ పరాధికరణం గ్రాను
రుజువూని తోచెప్పి. వింత్లు దాంగలని పాతి
కెప్పన్నది. మట్టుకూరిలనే వుంతదానకు వల్ల
లేకపోతే త్రమిపారబ్లావుంటూరు. వింత్లు
యేవేళప్పుడు యేమి చేస్తారనే పుట్టినిగవ్మే
చాష్టం లోవుంచవలశినదని చెప్పుతూ వచ్చినాను.

100

వెళ్లనాట్టువలెనదనికూడా చెప్పినాను - అయితే
ప్రత్యేకగతిశలు (గా) మానకు దూరాన నవ్వుంటివి అని
వాంఛ్లగానే దలతానే వున్నారనిత్రి చెప్పుతు వచ్చి
దిచెప్పుతువాచ్చిది తలతలత్రియదనిత్రి - వస
లల్లాపనికిపోయినావని - యెన్నత వుంటూనే
గానిమేమునికలేదా స్త్ర చేసున్నా వుంటూ వని
అన్నారు - అంద్దరు నరతారు నాకేలేగనుకే అందు
లజా (గు) తగా వుంటూ వుంతవలెనదని చెప్పి
నాను - యేలాగైనా వింత్లను నా చెదకి (తి)
ప్రింత వంటే - నేను అతిగినప్పుతు - వేకే యెన్నతకా
పనికిపోయినారని బంటూ తుయువగైరా లు
చెప్పుతూ వచ్చినారు - అంతట వాంఛ్లలా
బారములో వకకప్పవతి - కాందరు ప్రత్యేరవాం
ఛ్ల నా దగ్గరికి వచ్చి - యూగిత్తేతు వగైరాయి - తరు
బాటు - కులతప్పుబెట్టి తాందర చేసున్నారన్నా
రని చెప్పుతున్నందున అంతాగుంఛ్ల పాటలో
ప్పన్నట్టువలోవలెనంతే ప్పించి - శిఖాదం దగ్గైదారు
నపంప్పించి - వాంఛ్లనంద్దరిని తుష్ట్యగానే తురప్పించి
యేతు - చెనిమిదిరానెజులు [illegible] బందలోనేపంచి

అకలాబారం వాంఛ్లపనుసన్నవచ్చినట్లు పరిష్కారం
బెకర్లానపటనిచెప్పి - యేలాగయినా వింఛ్లనా
ంయిలానాలోలంతకుంతా వాలేవదనేతాల్లి
వుంచేత ఎకరెకసంవత్సరందికం జూనుతారిఖు
న ౹౼ క్కరు అబిగిపల్లయాకత్యే వాంఛ్లచేత్రి
నన్నారుపెట్టయ్. వింత్లను నాకు అందికేలోకి తే
కనే చేత్రిత్రి - అన్నైప (గా) నూదులలో నాంతకాం
తవంది వింతకుపాం తపపన్నాదున - యే సంగతి
కంప్ప్రిగా ప్రుంట్టుందనిత్రి వింత్లను నాయిలాకా
లోనుంచి వెళ్లనాట్టుతానకు అయినా - తగినే
జూమీనుప్రుబ్బుకాలేదానికి కలుపుకావలెనని
మేజస్ట్రేటువారికి జాపీరు చేసుకున్నతల్లా
జూమీనుపబ్బకాలేదానకు కలుపుకాంద
నిత్రివాంఛ్లలోనే - అదివరకు వకన్నిత్రి పోతున్నా చిా
గాప్రుబ్బుకున్న జామీను రద్దుపరిచినావని
వాంఛ్లను వెళ్లనాట్టు కూడదనిత్రి చెప్పుతు తే
ప్పుచేస్తే అప్పుడు విచారించవలెనదనిత్రి - నిగవా
దాప్పుత్రలంబవలెనదనిత్రి నెత్రెరువాకుకుంద
యుద్రియుంచినారు - అయిత్రి సదరు అర్జీని

యిప్పుడు తమరు బత్తేగస్తే వింట్లవల్లనేను ధోంగసాన్ని
లితే నను కుంటూ యెవా సాను వ్రయ్యా వ్రెనని (వ్రె)
శనరిస్త్రి విండ్లప్పుర్కసా యిలాకా సు(క్రె)కుంతా
చేసునాకొ వ్రెనా యిష్టయింబనరిత్రి ప్పష్టవపుతున్న
ది - తమ్మనుకులా బారంకారకు అక స్తాత్ర్యపిలుపిం
ప్రియాలాగునేను వాజూరుకు (వె)శనాను అవిత్రి
నాయిష్ట (క్రె)కారంశల్లు అయినట్లులయితే తమ
కువుంతరామువులువమ్ము గదా అది - అవెత్తైరవాం
త్తకు యేమి వాంత్తతొ ప్పర్కుగా వుంతె ఆయా
(గ)తమాదులయి లాంకాలోవుంతె కాంతమంది
బం(టూ)తులు - గుమాస్తాలు వైక్గైరాలకు యేమి తా
నాటూవుంతె యింకా కాంతమంది బం(టూ)తులు -
(క్రె)దాదాల కేను నేను - నాకరికి(త్రి)నం గాపుచ్చు
కుంటూ వచ్చినా నుగనుకనున్న - కాన్నితప్పితే మల
మాదవాజూరుకు యిత్తులాచైస్తే - జూలుమా
నాలు - కాంతకాలం నప్పింతు జరుగుతూవ
చ్చినదిగన్నును న్న - నాచూదప్పబలవిశాదమువుప్పిత్తి
విరుఅంతా కుత్తుబాయరంబాతేనే - యేతుమ
నిమిది నలుపలయెత్తురా తిగాలితా నున్న - నా
లుగుబురుజులు కావిగి - విశేష్ట ఆయుధసామ(గ్రి)

మందుగుంతు జమియ్యితున్న - తలుపులు - తాళము
లుకవిగివుంతె తువ్యాగాలెటకాలెటలో - సర్కారు
ఖజానా దగ్గిరవుంత్తైనా సెప్పింత సాన్ని గలప
ట్టె దాంగతనం - బావశొటుము గా చెయ్యనే ఖజానాం
త్తనే ఖప్పచేతనున్న - ఖజానాయేమి - యీవిట్టె
యేమి అదివరకు సంరక్షణా చేస్తూవుంతెసరకా కు
నాకేలులా బాలామందియెలుక్కియె వానానుచే
తనున్న - నేను గురుజాల జమాబందీలో వుంతె
గా చిరని (చె)వరి తారిఖు రా (త్రి) అనాకుజ్ఞా
పకము వున్నది - ఆపెట్టె బాలి అయినది - అంతేట
నేను నున్నదా చేపల్లితాళాపోతాప్పు పోలేసున్న
గురుజాలనుంచి యిక్కడికి తెచ్చి విటాచిస్తే అంద
లొ సాన్ని తీసుకుని పెట్టెపారవేశి పోలేదు గనుకే -
బాలామంది ఆశబాత - కాంతకాలం జరిగినత
ర్వాత పుచ్చుకుందామని ఆపెట్టె అనామతుగా
యెక్కత్తేమా వుంచి వుందురని - కాంత లకాలు వలు
వెగ్గిరామరుగున్నశాలు వెతికించినయాతలయా
తానాజమాదారు మొగల్ బేగు - బినలాలు -
మారాబాలయినవెంకయ అప్పగా వాంట్లకు తెచ్చి
గాంటి నల్లబట్టీతూ ఎలులోకి కనుపత్తది - ఆపె
ట్టెయిప్పటికి దాచేపల్లితాళాపోతాప్పుపోలి - కు

నిమళ్ళలో వుంతి వున్నది- ఆరోజుపవారాయి
జ్ఞినవలుగురుజవానులను యేమి- తాలోటువదిలేశి
రాజవాబుదారిగలవలుగలబేగుజమాదా
ర్లయేమి అప్పట్లో నప్పింతుల్లోవున్నారు- అంతటు
వేస్తరు. గుమాస్తిం గవర్నం - దారగాలబదలి అయి
పోలేతము న్న- ఆయునకాలములో నాకరిచేశిన
టువంటన్ని- అప్పట్లో మాకుసదార్గురుగావున్నటు
వంటి క్స్తు మన్నారావు వంత్తులవారికి- ముఖ్యలలో
ని అయిన- శేషగిరిరావు వంత్తులవారికి కరస్నాగా
రిరావతములు చెతనున్న- నిమ్నారదాం యిన్నతినుంచి
రాజ్యావేటతానాముబదలాయించి- యిన్నతికి
తేటుత్రాత్తనలో లేసల అయిన మందపాటి సుబ్బి
యిన్నిగారి నే యిన్నతికె పంపించినందువల్ల-
బంట్రోతులు వస్త్రాలు అదిలోరలో- నాకారకుచేశిన-
పెట్టెదాంగతనప్పవేయత్త్రము - కన్నిం చక పోయి
నదని ఆన్నోశంకలిగి- యిప్పటికాలమానము
తంబదిబాలామందికుట్టుచేశి- వాతాల్లో తో
లేనువారి నిప్పుడిపెట్టేనూ- సమాధానంచేతనే
నూనాకుమన్నెది అపాయమ్మానముపంటి
నిసంగతిని వుడ్బేశం చేశి నారుగానినేను యింత

మాత్రం ఆవిష్యయములో యెరిగి వుంతేదు
ఆపాయమ్మ ప్రశ్నితాలో వ్రేదు ——
సవాలు- తను పులహాయుకుమాస్త్ర వుత్తరం వ్రాశి
నతర్వాత వీలయను వ్రాత్యదేశవారుత్నైన
కుత్రిసుందరరావు నెగ్గో పంపించి వుట్టిన పులో
వున్నమాయజవాను అయి నయుక్తివిది
రంగప్పనున్న వుక్లవాంత్లనున్న మారువున్న
రక్షమన్నె పాటికి పిలుపించరం రంగప్ప తీసుకవ
జ్ఞినవగలు రంగప్పనున్న- సుందరరావుగ్నో
న్ని- బంతతాలో వులోకి లేతగా తీసుకవోయి
మారు ఆదిదాఖిలా మాయకాలో వతము
తదనంతరం మారుయేవాయకేగా-గా
ట్టి పిళ్ళలోయి నైత్తరవాంత్లు- యింతా
విశేషంగా నగలు తెచ్చినారన్న అనుమాన
నివర్తింనారకు అన్నతిహూయకుమాస్త్ర
వేశ్రాలను తెలుసుకోవతము- అన్నతి
హూయకుమాస్త్ర అయిన- మానూరితి
కవులరావునున్న- లాసునాయకున్నైనే
న్నెఖిపరిదునున్న- గాష్టిలోళ్ళకరణా వ్రాసినబ
యిప్పన ప్రగతి నరసయ్యనున్న కుమారాత్తీసుకు

నివస్సి - తమయ్యొగానె టిలొ మీరు వుంతె బసలొ
నరసయ్యను న్ను తిరుమలరావు వున్న - కూడా
వుంచుకుని - రంగప్ప తెచ్చిన నగలమూట - మీ
రు తీసుకుని యెటుతట్ట వేశి - నరసయ్య చేతతీ
శిచ జాబితా (వ్రా)యించి - అందుమీద
రంగప్పని కానిస్తి - తిరుమలరావు చేతనున్న
నరసయ్య చేతనున్న సాక్షి దస్కతులు చేయిం
చి ఆ జాబితాను - మీరు తీసుకుని - వారి
కి గలిప్పితం - ఆవున్నకాలములో - రప్ప
నన్నివారికి - సొమ్ము పోగొట్టుకొని వుత్తే -
పందిపాపరత్తి వస్సితన యింట్లో - దొంగత
నం జరగగానే - జాతా మీద - వెంటబడి
తమరు వచ్చినంతల్లో - దొంగలను మా (ఊరి)
యిన్నరికి దాటించి - తన్నును యిద్దరికి దా
టించకపోయినే సంగతిస్తి మీతో చెప్ప
కుంటే - యింతలో విచారించి కనుక్కొంటా
మని ఆతని నెపముదాయించి పంపించతం
యీ సంగతులు జరిగినది కదా - లేదా -
జవాబు - తిరుమలరావు (వ్రా)శినా తన్నపుత్రరంగా
కుకనపరచవలశినదని కోరినందుకు - అది కనప

త్రిస్త్రిగనుక మూచి సంతల్లో అపుత్రరంలో రంగప్ప
దొంగలలో వ్వోకు అయిపున్నట్టు వకవూటు (వ్రా)
శిపున్నది - అదినేను చూచిన పుత్రరములో లేము -
తలిగాన్ని ప్పట్టు దొంగల్నున్ను - రంగప్పనున్ను - వత్తె
రవాంగ్లను యిద్దరికి దాటించటం - వాంగ్లనిచి
త్మం అద్దరికి పాపకత్తిస్తి - కొంతమంది (ప్రజ)లు
వచ్చి వుంది - ప్రస్తి అవతలికి పోలేరు - ప్రస్తుపాంగ్ల
ను పట్టుకుని పోతారని చదిరిస్తువుంటారం -
యిత్యాది సంగతులు అపుత్రరంలో నున్ను (వ్రా)
శిపున్నది గనుక - అపుత్రరం రాగానే - తమువ్యొ
గానే తుమంచి - కురిసుందర రాయుడు పోలేత్తుర
పైదారును పంపించి దొంగలజాతావి
చారించపట్టుకోవలశినదనిస్తి - ప్రస్తుపాం
గ్లను - రంగప్ప వెగ్గిరాలను తీసుకరమ్మనిస్తి - అద్ద
రిని పాపిరత్తి వెగ్గిరాలు పున్నపక్షమందు మీరు
ప్రస్తుపాంగ్లమీద దిగాల్సి చాయపద్దు - శిపు
అయితేవూ వుంతవలశినది - మీరు యివతలికి
దాటి వచ్చి జాగా విచారించవలశినది అని
త్రివియువేళి రావలశినదని చెప్పినాను -

తానేదు ప్రశ్న నాకేమీ జ్ఞాపకం లేదు - అంతట
నాలుగు రోజులకు సుందర(రా)లుతడు - రంగప్ప
పెట్లు వాండ్లు - నేను రప్పు పల్లెపాటి బింతలలో ప్రులో
సంత పరిణామాని ముత్యం బసవేశ ప్రంతగా అన్నదేవప్ప
కలుసుకున్నారు - పాపిరెడ్డి వెగ్గేరాలు అద్దరినిమే
రుదాటి పోయినారనిన్ని - తిరిగి వచ్చినారనిన్ని
పెట్లు ఆడుతూనే వున్నవి అనిన్ని - చెప్పినారు -
పాపిరెడ్డి వెగ్గేరాలు - మొదట అద్దరిన వచ్చి - పున్నా
రాజేశ్వరుడున దొంగలు పరారి అయినారనిన్ని
ఆతవాండ్లు సగం గుర్తెలులో లేరనిన్ని చెప్పినా
రుగాని విరితాలేకూడా ఆ బంత తాలోప్రులో
వేరే వకదిక్కుకునేను పోయినది లేదు - వీరు తెచ్చి
నసామాన్లు నాకు కను పరిచినది లేదు - రివిన్యూ
ఇలాకా చేతగాట్టే పోలీసుకునేను పోయి
నానేరో - లేదో - నాకు జ్ఞాపకం బాలదుగా
నివేత్యర వాండ్లు దారకలేదనిన్ని - కాంప్రం - యీ
తహశీల్దారు అన్నో గితే నేకాని యీ పూళ్లకే రారనిన్ని
వాండ్లు అనుమానపు మనుష్యులు గనుక చెప్పినట్లు

లయిత - యేవేళ్లినా తాండరవే పెద్దారని కనుపత్తే
లేదే ప్రయోగాని - వాండ్లు పెట్టినది యువరణ మూర్చి
నారు అనిన్ని సుందర(రా)లుతు రంగప్ప చెప్పితే
వాంతను న్యా - ఇటువంటి అనుమానం వస్తు
మ్యాలను పట్టేదే వరం. ఆ పైపు వాళ్ళు బుగల బైరా
రుబండ్లలోతు లపల్ల బిరగవలెన నదే గన్క - వాండ్ల
ఆచూకీ నియాం బారిని బెప్పిన సంగతే కాని
కనుక్కోవలెన నదని పైన్టిగా చెప్పినాను - సామాన్లు
పోలీసు కొట్టులో బత్తే పాపిరెడ్డి వెగ్గేరాలు - సుందర(రా)
లుతు(రంగప్ప) మూడగ్గిరికి రప్పు పల్లెపాటికి వచ్చిన
వాంతే ఉపటికి - వీరు న్యూ వచ్చినారు - తర్వాత పు
రసటి దినము నేను (తిర్మ)గిరి పోతు వెళ్ళి అక్కడ పుంత
గా - పాపిరెడ్డి వెగ్గేరాలు వస్తే - యిప్పుడు అప్పుడు
వాండ్లు గత్తేరి పరారి అయి వున్నారు -
జాతా మీదు సిక్కిం మాట్లాల వలెననిది యున్నది
నాకు అందుకు తాకేదు వ్రాసాను - మొదట అద్దరికి
వచ్చి ప్రట్లువాండ్లను పట్టుక పోలేదాను అని - నే
ను యేల పునరాచేస్తిని - అందువల్ల వాండ్లు
చెదిరి పోయి వుండురు - కాంప్రం నిదానించి
నివున్న మనుష్యులు వచ్చి జాతా కతుతూ వుంతవలెననిది -

లేదా. యిప్పుడేవుంది - యింతాని బాధింపటలో
వలశినదని చెప్పితే నాకు పనులు వున్నవి. పదిరాలి
జులలో మళ్ళా వస్తి జూడాకేడు తానని చెప్పి
పోయినాడుగాని - అతన్ని నేను సరుదా
యింటదానకు యేమిన్ని చెప్పలేదు - యీకదీ
సుందరా లుడులో వైనం - వకవుక్కవయలో
కాంప్రంత పిలంచెప్పె - పాబూరికల చిత్రకా
రం ఆయిదురూపాయలు జులువూ నాత
గిలివున్నది గనుక నున్న - యితను బాలా దినాలు
లనుంచి యిప్పటికి గానున్న - నాపురంగాను న్న
వుంది గాన్ని పోర్తులో వ్యవసాయం కలిగివుం
టూ వుండే యితల అతన్ని నేను యిప్పుడు
పుట్టపెట్లకుబదలా యింస్తుతం చేత - తిరిగి
గాన్ని పోర్తులో నే వుంచ వలశినదని - బాలా
పర్యాయములు చెప్పుతూవచ్చె - నేను అతనికి
రంపకే పోయి నానని అతనికి విరోధం కె
లిగివున్నది - చెరుకుతోట బాంతదానకు - గాన్ని
పోర్తు పూరినతుంగా తోటపద్దికి నేను పోయి
వున్నాననే త్తోరా కానిరప్పుపల్లె పాటి పద్దినుంచి
త్రిగిరిపాటికి బాంవస్తానని - దేవరానినయంత వల్లి

నాగయ్య తోటవూతో త్రిగిరి పాటికి పంపించి
రంతరయ్యా పలుకు భోజనానికి త్రిగిరిపా త్రి
పోయినా నన్ను నన్ను నేను గాని పోర్తులో నలవ
నున్నలేదు - యీదానంగతను పలు వుక్కవ
త్తే - గురువూర్తినే కానీ - కరణానికానే - పరిప
కరినే కాని - నేను యేసంగతి అడగను న్నలేదు -
నేను త్రిగిరిపాటిలో భోజనం చేసి అన్నతర్వాత
గామునులు గవూస్త్రాయున వూనూరుటి
రుపులు రావున్న - కరణాంబయ్యన ప్రతనరవ
రాత్రీను న్న - త్రిగిరిపాటికి వచ్చినం న్నబులాబి -
అన్నరినుంచి కల్లి పుస్తకు నిపోయినారు -
అంతటనే నేను త్రిగిరిపాడు బైలుదేరి - మాంచపల్లి
వచ్చి - రాత్రి వేళ పత్రేకవాండ్ల నుదాచింబి నారన్న
సంగతికి - రంగప్ప మున్నయిద్దరు వుట్లవాండ్లను
న్న అప్పుడు అరైలులోకి వచ్చి పకఫ్రాజును న్న
విచారించి నంతలో త్రిల్లపారిన తరువాత రావటం
చినెట్టవాగుల్లలులు పాయిటినారుగనుకనే
త్రిరాలిచెప్పినవూలులకు దాఖలారైనందున
నున్న - ఆరాటి వచ్చిన తర్వాత వాండ్ల దగ్గర - వాండ్ల
పనిమల్లులున్న - వకపూట - రంతపూటలకు త
గినబత్తెలు గింజలు న్న తప్పయి కేదో మిన్ని సాతూన్న
తోదనిచెప్పినందున న్న - వాండ్ల అంద్యరికి అప్పుడే కలివిచ్చి

నేను తుమ్మలగారి వద్ద వచ్చినాను. రంగప్ప మాత్రం వాం
డ్లతో కూడా పోలీసు లేరు - పనసన్నిరని తుమ్మలగారి వ
ద్దకు వచ్చినాడు - పోటు గుమాస్తా అయిన మానూరు
తిరుమలరావు నన్ను - గాడ్సే విశ్వాసంతో బయలునే ప్రకటన
రసమయాన్ని నన్ను - మా బలము నా దగ్గరికి వచ్చిన ఫ్లు
టుల్లో పకం మాలవు గాని - వారు మా బలగం తేనేదియు
వచ్చినారాని - లాకే తుమ్మలగారి వద్దే వచ్చినారాని - తనానే
తు - కూడాతో నాడు - తుమ్మలగారి వద్దు వారు నాకు
కనుపతి - కరణాన్నే నరసయ్య - అళ్ళారి సజ్జిదుంబాలా
మాటలు మాట్లాడుకున్నాడు - గుమాస్తా అయిన
తిరుమలరావు - యేమి స్వాతంత్య్రపని కలిసి వచ్చినారనే కారని
నాతో యేమి మాట్లాడలేదు - అంతట వారు
కలప పుట్టు కునివారి పైసారికి పోయినారు -
ఇంత్రేనానినా బసలోకి రంగప్ప - నగలమూటతో
ని నాకు యివ్వలేదు - వారి మొదట మొత్త
చేసి జాబితా వ్రాయించి సాక్షి దస్తతులు చేయిం
చి ఆ జాబితాను నన్ను నగలు నన్నే నేను పట్టుకొని నన్ను
లేదు - రంగప్ప నన్ను - గుమాస్తా నన్ను - కరణాలు న
అమూటలు యొక్క సంబంధ పత్రలకు బాధ్యులయిరి - వా
రు కతగా పుంటూ బప్పా కేసన కనారు యీ సంగతి
యేలాగున కల్పన చేసి చెప్పినారో తానినా స్వవంతాడు -
లాసునాయకు తయిన కేసు షురి దు తుమ్మలగారికి
వచ్చినారో లేదో నాకు జ్ఞాపకము లేదు. ——

సవాలు. ౧౯౪౭ సంవత్సరం డిసెంబరు తారీఖున యజ్ఞ
విదేవి రంగప్ప నన్ను - తలిచి అసిస్టెంటు ఇన్స్పెక్టరు ప
ట్టాభిరామయ్యగారి సమక్షంలో - కు(తి) సుందర(రా)వు
తిపేర (వ్రా)సిన దస్తును - కనుపరుస్తాను చూడవలసిన
ది - అది మీరు (వ్రా)యించినదేనా - అందులో
దప్పంత దస్తతు మీ వాలుగా మీదేనా. ——

జవాబు - చూచినాను. యీ దస్తకు నేను (వ్రా)యించినది
నన్ అందులో దస్తతు - మీ వాలుగా నాదేను
యీ ఆ సమానమయిన ప్రత్యేకాంత్రాను
దాటించిన సంగతిలో - యేమి ప్రొటెక్షను దా
టించినారనో - పేర్లేమి నా మానసు తెచ్చినా
రానో దరావత్తు (జ)యిన్ తానకు ఆ దస్తతు (చే)సి - అ
ప్రత్యేకాంత్రా జాతాకను కావలసినదనే మేము
దలయిన సంగతులు సుందర(రా)ము తోనే చెప్పలేం
దడమయినది. ——

సవాలు - యీ దావారికార్యాలలో కనుపత్రికా కితాలు
అనగా పోటు గుమాస్తా అయిన మానూరు
తిరుమలరావు (వ్రా)సిన ప్రత్యేకం - యిదివరకు కనుప
రిచిన పుంతకవేనాదిగదా తారీఖు వేయ్యి కుండా పుం
త యజ్ఞవిదేవి రంగప్ప (వ్రా)యించిన వాజ్మూలం వకటి -
ప్రభ్లుమాంత్రాలతో బు (వ్రా)యించిన వాజ్మూలం వకటి -
మద్దూరి రామయ్య (వ్రా)యించిన వాజ్మూల మయిచిత్తు వకటి
సాక్షవకటి - చరకాంతమూర్తి రాజు (వ్రా)యించిన వాజ్మూ
లం వకటి యివికను పరుస్తాము - చూడవలసినది.

యిదిమీరు వ్రాయించి దాఖలు చేసినట్టు
వేనా - వాటిమీద తారీఖున్నా - మీరు దస్త
తులున్నవే నేను పేరిట తానునట్లు - పదుద్దారి
రాము యనా గస్తాలం - మొదలు మత్తుగా దిద్ది
తర్వాత అదిసా ప్ర వ్రాయించతానను న్నట్లు
కారణాం యేమి

జాబు - టూబనా సు - యూరా గస్తాలు వేలు నా -
యెదటు వ్రాయించు కున్నానేను - అసిబు నలా
యించి లేప్పుతా ర్కి త్రయిక కన్నలం వది యని
పట్టు తాను స్త్రం ది - త్రయానొ ప్రతాం దరనా
తనే రూ - ఇంచే మేనాప నులతాం దరారు
తనె న్రా దస్తతులు నేను బ్రాయ్యి తం పరలేదు
పదుద్దారి రాము యవా గస్తాలం మొదలు
మత్తుపతు టుటాత - అయితన్నదే తిరిగి
సాప్ర వ్రాశి పెంతను - యిది అన్నరి నిజాం
వారి యులాకాలో జరిగిన దాం గతనం సం
గతి అయినందున - యీయలాకా-తెచ్చి
లెంత రాటులో దాఖలు బ్రాయ్యిలేదు గాని - నేను
గుంటూరు వెళ్లి నప్పుడు - మే జస్త్రీటువారికి
నమే స్తరు గూర్తింగుట్నం - దారవారి తాలుయా
సంగతి అనగా అద్దంకి నదాం గతనపులు

జరిగిన వేనన్నీ - ప్రకవిధవల మయందలి అయి
నే ప్రత్యేక గుత్తత పత్తరాలు జరిగించినట్టు వారు
అనుమానప తమ తూలు పన్నారనిన్ని - యీవిష
యమై ఆస్తరి ఆమీనా అయిన - మూశిఖా
గారు - సాఫేర ప్రత్యుత్తరం కూడా వ్రాశిలుస్తా
రనిన్ని - యీ ప్రత్యేక వాంగ్ల బందోబస్తును గు
రించలేనే లేదు నేను అజ్జీ వ్రాసుకుంటే - తపు
రుతగిన ప్రత్యుత్తరువు యివ్వలేదనిన్ని - వాంగ్లను
నేను పట్టుకునే పనికా దుగన్న - బంట్రోతుల
తానె యెన్నిబిధాల చెప్పినా - యిదిరకు పట్టు
కొనేలేదు - వాళ్లవు చేతనైనా - నేను పత్తకెన్నా
త్రయిలేదనిన్ని మనవి చేశినాను - అప్ప
ట్లోఅక్కరనుంచి పాపిరెడ్డి తనయుంట్లో దాం
గతనం పోయినదని మొదటనాతా ఫిరుయా
దినప్పుడు తనయింట్లో పోయినదాంగతి
నము నుగురించి తక్కికి యివ్వలేదు దాఖలు చేశిల
న్నాను - అదిన్ని యీ ప్రత్యేక వాంగ్లకు జామీ
ను అన్నరేదని - యిటి మొదలయిన సంగతులకు
వ్రాయించినవి గనుకను మున్నూ - ఆధారవారికి
నుపరిచే నిమిత్తం నేను గుంటూరికి తీసుకొనిపో
యి

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ————

భంత్వారం రాజేశ్వరావు [illegible]

[illegible] అనిపిస్తాది ————

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ————

ఇందుకు సాక్షులు -

[illegible]

[illegible] అనిపిస్తాది -

[illegible]

[illegible] అనిపిస్తాది ————

నా యెదట వ్రాశియున్నది ————

[illegible]

[illegible] అనిపిస్తాది ————

విరోధి [illegible] సంవత్సరం ————

సవాలు - [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ————

జవాబు - [illegible]

[illegible]

రాజేశ్వరావు [illegible] అనిపిస్తాది -

Taken before me this 14th day of May 1842

(Signed) H. Stokes

A. Magistrate -

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ————

సవాలు - [illegible]

[illegible]

యిలాకాలోనుంచి మీ పూటిన దాటించినట్టు త్రీయ
వచ్చినది అసంగతి యెటువంటిది ——

జవాబు - నేటివ్ పరిరాజులు నాతు. పరరాజులు నిజాం
గారి యిలాకాలోనుంచి సరికాంత పలూమోటి
రాజు అనే భద్రాజున్న - యింతాకాంతపలంది
భద్రాజు యున్నవచ్చినందున - వారిని దాటివే
శినతర్వాత సదరు పలూమోటి రాజు మాతాటే టి
తలలభిక్షం వెయ్యకుని వచ్చినా - కాన్నికాలే దె
మాతలు వస్తూవున్నవి - వాటిని త్వరగా దాటు
వే యించిన పత్రికలు కునే అన్నానియిన్నా
ని చెప్పినందున వుంచి దిత్యాసమూని చెప్పినాను.
అ రాజుగారు . శ్రీ కితరుణాంత్లువచ్చిలం
టారని యింభద్రాజు - ప్రల్లదగ్గిరికి తిరిగివచ్చి
నాదు. మీరు నాయుసు ప్రతియుల ఫితూరీదు
వంతగా ప్రత్యేక్ష పైవేశి యింత్లకు వచ్చినాము -
రాణి పూసాందు 1-3 ప్రతియుల ఫితూరీదారులు
తిరిగిపలూమోటి రాజువారు యింత దగ్గిరికి వచ్చి
రంగప్ప అనే జవానుతోటి - యేవి ఆవల
వత్తూరు తరుణాంత్రు కాలో త్రిలనాయకులకు
నివచ్చినారనిన్ని - యిన్నత అన్నానకు అమర
ముఖ్యనిన్ని తాలువచ్చినసంగతి - మాతాలోనున్న

వత్తైగిత్తుతి త్రయుకత్తైసా -

జవానుతోటి చెప్పి దాటివేయించలాగున చెప్పవలశిన
దిని వత్తైవాంత్లకూకయివేశి చెప్పినట్టుగా పలూత్రి
రాజు అన్నదిమున - యిదివరకే నాయుడు అయిదుగు
తియుల ఫితూరీదారులయినది - పెద్ద ప్రతి భయంగా
తా ప్రస్నదిగనుక - యువరులుచ్చినా ప్రత్యేక పైయ్యతాం త్రేదని
చెప్పినాము - మరసటరోజు త్రిల్లవారిన తర్వాత
నేను-లతీబు అనే ప్రల్లవాంత్లమురంగప్ప అనే జ
వాన్నపిలు మలకని నేను ప్రల్ల దగ్గిర వచ్చేటాలు
మీ పరువులను దాటించతలుచు చెలివలసితా
శ్లగావలిశినది తీసుకరావలిశినదని చెప్పితే - నేను
కొంతనార అయినా అడుక్కోని - తాళ్లజాగ
తీసుకు నివేస్తాను మారు పోలేతూ ప్రంతవలశి
నదని పలూత్రి రాజు చెప్పినందున నేను ప్రల్లదగ్గి
రికి పోయ్యవలసు - గుంత్ల పాటి వత్తైవాంత్లనున్ని
తాలుకు అన్ని అమరత్రేదనిన్ని - త్వరగా దాటివ
య్యవలని కూకయివేశినందున నున్న - యింభద్రాజు
ల ప్రల్లనుంచి యిదివరకు రానందున - వంత్లన్నైనా
దాటివేస్తానని ప్రత్యే తీసుకుని అక్కడికి పోయ్యవలసు
వత్తైగిత్తుతల వగైరా నయుగులవత్తైవాంత్లను - అదివ

రకు తన్మోహన్నాపురం కట్టబడిన - భట్రాజులతోటా కట్టా
న్నికాలేశ్రులు తీసుకుని తత్తిమ్మా భట్రాజులున్ను వున్నారు -
ముత్రిరాజు గారిదిగన్ను కాలేశ్రులు దాయుప్రగదా - వర్తె
వారింట్లోనయినా దాఖలంతా వున్న - వారింట్లోనున్నూ త్రే
వుప్పుట్టుగాల కూ మున్నింతవ్ప్పుకున్నాము - యీ భట్రా
జులతావలుకూ తాంవస్తూ వుంటె - మాతాయూ కయి
దివరకు తన్మోహన్నాపురం వచ్చిన భట్రాజు - యడద్దల నల
దాఖలం బదానను తాళ్లపు తీసుకు నివస్తున్న నివుళ్లోకి
పోయివున్నారు - ఆయనరాంగానే మిళ్లున దాఖ
లేస్తారని చెప్పినారు - అంతట వుప్పెట్టె తీసుకునియి
ద్దరికివచ్చినంత్తల్లో - రంగప్ప అనేజవాను - యీ వర్తె
వారింట్లోనున్నే దాఖూన్తే - వింట్లోవునవారి గాంత్తే
న్ని తెంత్తె వారలున్ను - విన్నవి తెంత్తె బాన్నే సాయం
టలున్ను సువారాల మం॥౪౦ జాన్నలున్ను యింతా లి
ప్పుయిరపతారాయ వారింత్తే తాయీ కుపోతగుత్తల
కట్టిన వాటియిలు వున్నదిగన్ను సున్ను - వింట్లో రొయ్యి
తయినా అద్దరిని వారింట్లో కులకారాయ కప్పవనలు
చేసుకుంటూ వస్తూవుండేవాటి వుంటె వారింట్లో
గనుక - వారింట్లోనువాలాలుగా సోదాబా
చిపోతనిచ్చినారు - అంతటవేములయి ద్దరం వుప్పె

దగ్గర వున్నాము - తర్వాత వారిండ్లావయ వృతుపోయి
నదివేలులుమూతల్లేదు - తర్వాత - ౩ వ్వతియల
వున్నవ్పటికి - యీ భట్రాజురానందున రొయింతవ
క్రినదిగన్ను అప్పటిని ఆయినా వచ్చిదాఖలేస్తారని
అనుకుని వారి చేసకిపోరి వల్లవని వారి వలుంది
కి పోవద్ధ్యేరకు యీ భట్రాజు తాళ్లతీసుకు
రొదురుగా వచ్చినందున - యిప్పటిదునిం ధవేరుప
గుట్టుతోకూ తినపని కుదుర్చాలు లకగా
నిదా తుప్పుగన్ను అన్నీ తినివస్తూ వుని చెప్పి యిన్ని
కుపోయినారు - తర్వాత కారంతల్లే వటికి - ఆ
రయిద్దస్తులయి దీపాంగలబాదానిమిత్తం వచ్చిన
రున్ను దీపాంగలను మీరు దాటించినట్లున్ను -
అన్నంతికి వుప్పెట్టే మిళ్లున పట్టుకొలెవలనని వున్నారని
కూ వారింట్లో చెప్పినారు గన్ను తిరిగి వచ్చినానని చెప్పినం
దున - రెటుయి వంటి సంగతోమూ తావుని వుప్పెట్ట దగ్గిరికి
పోవ్ద్ధేరకు - అరుంది అవతల - యివతల - య
న్నత వుంది వున్నారోకనపతల్లేదు - యిది రెండ్రు
మూయగా వున్నది - యింతలోనే అరుందిరె
క్కతపోయినారో అని అనుకుని వేలున్ను యకన్ను
రిదేవిరంగప్ప అనేజవానున్ను గాల్టివోళ్ళపోయి

యీ సంగతి మునుపే తెలిసియున్నది - లాసునాయ
కుడి తెలిసియున్న (తప్పి) నంతల్లో - యీ తోటరాజులు లాసు
నాయకులకు స్థలమిచ్చి వచ్చి - అప్పట్లో (బె) ట్టుల్లో తాం
తవలంది (ప్రజ) ఫ్రెంచిగా లాసునాయకు తనవారిని
చూచి - మీరు యెవరు యిందన్నకు వచ్చినారని అ
డిగితే దొంగల జాడ తెలుసుకు వచ్చినాము - మాది
మొదటి దొంగల్ని పురమున ఆవలివారు పట్టుకొని (బె)
ప్పినంతల్లో - మీ రాజమహారాజుగారి దగ్గిర సంబంధ్ని
పట్టేవు - పట్టారిల దగ్గిర సంబంధ్ని ఫొజ్జేరాయి (త్రిమ్మ) కు
ని దొంగల జాడ తెలుసు అయినా - అనికెట్టు దగ్గి
రికి మీరు పిలిచినది అని చెప్పి (త్రి) - (పవళ్ళ) పోయినారు -
తర్వాత అభి (మా) జులను - వారి తొయ్యనమల్లను (తొల)
సమేరు దొటించినాము ———

పద్మారాయు యెవరెంతో బ్రాహ్మణ
నిశాని అనిపిస్తాది ———

యిందుకు సాక్షులు బయ్యన్న పద్మనాభ నాయుడు సాక్షి
గారిపెళ్లకు వెళ్లి వెత్తులు అనిపిస్తాది ———
పూజారి త్యాగరాజు సాక్షి కు సదామిఖులు చేసుకున్నారు -
పాజూరు రాసుకుతా నా దస్తు యొప్పె [illegible] సం॥
ద॥ మంగపాటి సుబ్బయ్య - త్యాగ బ్రహ్మ విను అని లేఖక
తనకు (ప్పి) నరసింహులు - ఇంటు [illegible] ———

(Signed) A. S. M.

ఆనందనామ సంవత్సరం వైశాఖ బహుళ (౹౩) ది
నాలుగో తేది - తం. (తా) పేరుకు వమూలు - కులం తురకల
మతం వయస్సు దినాలు - జీవనం పృథ్వీలేని సుతోవతం -
వ్యవసాయం చేసుకుంటున్న - సుమారు ౭౦ సంవత్స
రములు - నా ప్రకృష్టలం (క్రి) షేణాపురం (గ్రా) మం
దస్తులు (తెలి) సిన గుర్తులం. ———

సవాలు - సుమారు ౧౦ రోజుల నాడు - వర్తకుల
సొత్తు ఆను మానపు మనుష్యులు - నిజాం
వారి యిలాకాలో నుంచి మీ స్థలంలోకి
దాటి వచ్చినట్టు (త్రి) వియు వచ్చినది - ఆ సం
గతి యెటువంటిది ———

జవాబు - సుమారు ౧౦ రోజుల క్రిందట వర్తకుల
సొత్తు అపహరించిన దొంగలు నిజాం వారి
యిలాకాలో నుంచి వచ్చినందున వారిని
దాటించవలసినది - వారిలో సరిగా
తయ్యారు రాజు అనే ఆయన నాటి ప
కున్న పద్మారాయుడు అనే పట్లొనాటి
తా ప్రకున్న వచ్చి తమలో యేకుకున్నవారి
తిరగటలో బసెయ్యటానికి చేసుకు వచ్చినది వసూ

ప్రస్తది అనిన్ని పాటేని త్వరగా దాటువేశిన పక్షులను -
యేమన్నా యిప్పిస్తానని చెప్పినందున - వచ్చిన పక్షు
లున్ను దాటువేస్తానని చెప్పతన్నాడది - ఆ రాజు
నాయం త్రికి తమ వాండ్లు వస్తారేమోనని - యీ
ముత్తిరాజు తిరిగి పుట్ట దగ్గరికి వచ్చినాడు - కాం
చం పోదిప్ప ప్రాంతగా పుట్టకు ఇట్టే వేశి పేరులు యంత్ర
ను వచ్చినారు - ఆ రాత్రి పున్నారు - 3 పూతియల
పోదిప్పపోయి - తిరిగి ముత్తిరాజు యన్నదే
వి రంగప్ప అనే జవాను లూ తాప్రకు వచ్చి - యే
చే ఆవలి ప్రత్యకు - తమ వాండ్లు కారెదిరూతలు -
తాళ్లు కుని వచ్చినారన్ని - వాండ్లు విప్పివరకు
లోగానే - యెటువంటి తాళ్లా - గుండ్లు పాడు ఆవైపుల
ప్రాంతవత్తై వాండ్లు వచ్చి ప్రాంతి యున్నది అన్నానను ఆ
మురదు అనిన్ని - తాను వచ్చిన సంగతి నేతానే నన్ను
ప్రభు వాండ్లు తానే నన్ను చెప్పి దాటవే యించేలా
గను చెప్పవలశినదన్ని - వత్తై వాండ్లు కూకలు వేశి
చెప్పి పన్నొట్టి ముత్తిరాజు అన్నదున యిదివరకే
రంత్ర లూ తుపురి యలు పోదిప్పపోయినది -
ప్రద్దపులి కూ తాతిరుగుతూ ప్రస్తది - గనుక
యెవరు వచ్చినా పుట్ట వెయ్యటం లేదని చెప్పి - యు
వరి యిం చెకి వారం పోయినారు - త్రుళ్లవార

గట్టేలు అవగా - నేనన్ను - లదుద్దరి రాలుయ
యుద్దరలున్ను - రంగప్ప అనే జవాను నను పిలుచుకొని
యీమయా తోరాజునుకూ తా పిలిచి పేరులు ప్ర
ట్టేదగ్గరికి పోతూ ప్రస్తారు - నీకూ తాప్పే
పశుప్రలను మీ వాండ్లను దాటిస్తానన్నాను
యన్నైతనయునా తాళ్లు తీసుకుని రావలశినది
అన్నైతల్లా నేను కాత్తరాన్నో - నాకు తాడు యు
వలు యిస్తారు - అయినా - యవరిని అయినా
కాంపుం నార అడిగి పుచ్చుకుని - తాడు తీసుకుని
వస్తాను - మీరు యెందరవోతూ ప్రాంతవలశి
వస్తాను - మీరు యిందర పోతూ ప్రాంతవలశి - యం
నదని చెప్పి నందున పేరులు పుట్టదగ్గరికి పోయి - యం
తమ పుట్టకు మూచినా యీ భట్రాజు వాండ్లు
నుంచరావేమ - అర్ధరాని ప్రస్న గుండ్లు పాటి ప్రత్యే వాండ్లు
తమకు అన్నానికి ఆవలరలేదని - త్వరగా దాటు
వెయ్యమని కూకలు వేశి నందున - వాండ్లు నయినా
దాటువేస్తామని తీసుకుని అర్ధరాత్రి యెవ్వరకు
వత్తైగి త్త్రతివగయిరా నలుగురు వత్తై వాండ్లు
అదివరకు కళ్ళలో పులం వచ్చిన భట్రాజు తాయా
ను కాన్ని కాళ్లు తీసుకుని కాంతవలంది భట్రాజు
లు ప్రన్నారు - తాళ్లు నిలుత్రం ప్రన్నాను ముత్తిరాజు

రాజు రాలేదు గనుక యీ కాలే ఉలుదాటి ప్రగదా
అని - యీ పత్రైవాంత్లను నలుగురిని ఉయిన
దాటించారని వింత్లను మా ఉత్రం ప్రయుత్నమంబులు
తప్పలు తెప్పించినారు. జట్టులు దావస్తావలం బె
మీదు ఆ కొన్ని పేర్ల పరం పట్టిన జట్టులు వస్తే
నాని - విన్నవించి - మాపళ్లుపులను వేసి - దా
టించటానికి వచ్చినవని చెప్పి - అంతట పట్టి తీసుకుని
యిద్దరికి వచ్చినంతల్లో - రంగపు అనే జవాను - యీ
పత్రైవాంత్లను పేదాబుస్తే - వింత్లతా పనవ
గుడిలి చెప్పి ఉంతవారలున్నా - విన్నవి ఉంతత్రబా
ప్రహ్యాటులనే జొన్నలు సుమారు తలె
త్రన్నా - తాంప్రం ప్రప్పు - విరవతారు పేగులు న్నగ
ల ఉంతలు టలు - పాత గుత్తులతో కట్టిలున్నవి -
వింత్లు అద్దరి యిద్దరికి - కలవారు కపులను లుచి
సుకుంటూ వస్తువాలేతా పంత్రైవాంత్లుగ
నుకవారు యుగా నీదాబాటను వాలి
నిచ్చినారు - అంతట పేవాలు యిద్దరు పుల్లు దగ్గిర
లన్నారు - వాంత్లు వేసారు పాలైయున వివేటు
మూతవేదు - అంతట నాయకు పుత్తియులు ప్ర
స్పృటకి యీ జట్టురా నందున యెంతయు

ప్రనదిగనుక అన్నతిని పట్టి వారిని దాటించి తా
మన అనకుని వర్తులు పాలేతూ లుంతగా
యీ జట్టులు తాగ్రత్త సేనతని రేదురుగా
పట్టినందున - యీ ప్రతి ఉపాలు అన్నతి పత్తి
పాలు - నింతు యేలుగనుక పకలపులను దాటించె
పరకులు బాలాప్రయా సమని చెప్పిరి బాళ్లె
పా యినాము - తవ్వితతాంత ఉపటికి పాలా
త్రిరాజుమా తాపుకుపట్టి - తాంతవలందిబె
నం అయుకు దస్తాన్ని - దాంగలజా దానిమిత్తం
పట్టినారనిన్ని దాంగలను మారు దాటించిన
పుట్టి న్నమారు ప్రపట్టి తీసుకుని అద్దరికి వస్తే - వి
న్నన పట్టుకానే ఉనని ప్రస్తుతమా వాంత్లు ఉ
ప్పినారు గనుక తిరిగి పట్టినా నన్ని ఉప్పినందున
యిదివరకు యెటువంటి సంగతిని - మాతానని
నున్నాను దర్వారా లుతు - యిన్నాళ్లు దిలిరంగప్పు
అన్నెజవాను న్నా - కేవల దగ్గిరికి వచ్చి బలాత్స్తే - అ
ద్దరిని యీ వంటి యేస్తత పుంతి లున్నారాకనపత
ఉదు - యిది యే ఉపాంతం తగా పన్నదని వే
లు లుగ్గరం గాత్రై పాలెళ్లకు పోయి - యీ
నంగతి గుమాస్తా తానేను న్నా - లాసనాయకత

తానె నున్న సంస్థానం తల్లా - మరసటి రాజు - లానునా
యుకులు తుషాంటు లారెకి వచ్చినందున - అప్పటి
జులను పరువులను యేరుదాడి చేయించినాడు - లా
సునా యుకులు అప్పటి [illegible] ప్రభువు నను
చిమారు యేమినిమిత్తం వస్తిరి అని అడిగితే
దాంగల జాతాకు వచ్చినాము అనిరి - తమ దివా
ను దంత్రనా ప్రకారము ని అనుసుభ్యులు వచ్చినందున
మాయ జమీని దగ్గరినుంచి - పట్టేలు - పట్వా
రిల దగ్గిరనుంచి పుస్తకాలు తీసుకుని - దాంగల
జాతాకేయినా మాఅధికారి దగ్గిరికి రావలి
శనదని చెప్పితే వారు వెనక్కు పోయినారు. ——

లతీబుకలం తానె చేశిననిశాని
అని ప్రశ్నది ——

యింతకు సాక్షులు ——
బయ్యన [illegible] సయ్యి [illegible] గాట్టి పోళ్ళ నష్టిచే
[illegible] అని ప్రశ్నది ——

మాం జి [illegible] ప్రతిశిలయిను దాఖలు చేసుకున్నాను.
హాజరుకి రానా దిన౹ పెత్రేలు ౧౨౬౮ సంవత్సరం -
వా॥ పుండపాటి సుబ్బయ్య - [illegible] ప్రతిశేసు అ
ని ప్రశ్నది ——

తన పుట్టిన రిశం పస్తులు - జంటూరయిటర ——

15-1-48

అనగా ౧౨౬౮ సంవత్సరం పెత్రేలు [illegible] రాజు [illegible]
నాకు సంవత్సరం [illegible] గురువారం నాడు
తురకల తేబు - తం [illegible] పేరు కమాలం [illegible] - [illegible]
కలవు - [illegible] - [illegible]
దను పుట్టితే సుకాలె వతలు - పయి సన్న - సుమారు ౧౦
సంవత్సరములు - [illegible] ప్రకస్థలం [illegible] ప్రకారం [illegible]
యింతి దాఖలు చేశిన వాగుల్లం ——

సవాలు - అప్పటి నిజాం వారియిలాకె వెయిలు
[illegible] పరస్తు తయిన పంచి పాపి [illegible]
[illegible] రవాం [illegible] తె నాయుడు దాంగి
లింబులకు నివచ్చినారన్న సంగతి లోనికి
యేమి తెలుసును ——

జవాబు - యిప్పటికి సుమారు ౯ - ౧౦ లు అప్రతం
దివకరాజు [illegible] వారరూరాయునె - అ
మాలు పుట్టి మాద పున్న యుద్ధ [illegible] రంగప్ప
అనె జవాను వచ్చి - అప్పటి నవాబు నుశ్రుపు
ప్రన్నారు పుట్టితే సుకుని పోయిరాలేంవా
లశిపుంట్లుంది రాలలిశనదని చెప్పితె - నేను
న్యాతవిట అస్సిన - చం [illegible] రంక [illegible] యు -
లు [illegible] రాయు - యాగు [illegible] యు - అ
యి [illegible] రంగప్ప తానెరూ [illegible]
యి అందరు పుట్టి మొన్న అవతికి పోయిరి.
యిప్పటికా ప్రకస్తుతయిన పెద్దరగి [illegible]
వాం [illegible] మెయి గురు నా - యింతెవాలుగ్గర.

ప్రెశ్నేరవాండ్లు వెస్తారుగాని - వాండ్లెప్పటిమీద నా
కుత్రలియదు - వాండ్లనలుగురినిన్ని పుట్టిమీద
యెక్కించుకుని పుట్టికాంతవట్టుకు త్రిప్పి వకరు
యెవరో అవతలికి కాందరువనుప్పులువెస్తి -
పుట్టి పోనీయ్యిక దట్ట దీరాంగిలు వెస్తారని అడిబి
నారుగాని - సర్కారుజవాను కూడా తాఫుంతి వెస్తా
రుగనుక పుట్టినిల వకయూ వలికి తీసుకుని వచ్చినా
కు - యీవలదిగానే అనలు గుడు పై ప్రెశ్నేరవాం
డ్లనుతీసుకుని రంగప్పవువ్వాళ్లకి పోయినారు
అందులోవకదివద్దను పోకి ప్రశ్నది - కావ్దివా
టెచుంక్లతాళ్లు యిడుంటున్న వెస్తది - వేయాటియిగి
ప్రశ్నేలకి పోవాల్సి వచ్చి - ఆప్రెశ్నేరవాండ్లు -
కొత్తపేట్లాపురవారులో రంగప్పయింట్లో వెస్తారు -
తర్వాతవాండ్లు యెప్పుడు దాటిపోయినది నా
కు తెలియలేదు - తర్వాత అక్షరికి వచ్చిన వాను
ప్పులు దాంగిలదాటించినారనిన్ని అక్షరికి వె
ప్టివాండ్లు వస్తే పట్టుకుంటామనిన్ని అన్నట్టు
గా త్రిపి రంగప్పతో చెప్పితే ఘాట్లకి పోరి
యిగు వొరాస్తతో చెప్పిబెందోబస్తు చేస్తా
నని అన్నాడు - వరసటిదినాలు నాసునాయుడు వచ్చాడు

వచ్చినాంతవట్టుకు విచారించిపోయాయి - మూండోసాటి
అడ్డరికి వచ్చి - ప్రశ్నవారిలో పందిపాపిరెడ్డి నిన్ని - ప్రెలా
వెయ్యిసున్న యింటా యిద్దరుబంట్రోతులను న్యాయి
వెతలికి దాటించినారు - తర్వాత కుడి అనుంద రావును
కుదప్పేదారువచ్చి - ప్రశ్నవాండ్లు అయినను తోపాక
కయ - మద్దూదిరా వురు - తనిటి అప్పియనున్న - నన్ను
రంగప్పనున్న కూడా తీసుకువచ్చినందుకు - రంగప్పనున్న
దప్పేదారుకున్న - ఆమీనులతో యేమిమాటన్నాది నా
కు తెలిదాని - మద్దూరిరావు యెరుకప్పమల్లేపోటి వచ్చినందుకు
చెనట్ట - రంగప్పతిరిగి పంపిస్తే వాడుపోయి - యాంబల్లి
కుకదియువచ్చినాడు - అంతవరకు అమీనును మా
బలిలో కప్పియిస్తే మేము యింట్లకు పోయినారు -

సవాలు - దీకారికల్లలో దొంకలు అయినప్పావాసుకు
లంచకటి - యిప్పుడు - బదివివి నుపిస్తారు
వినా - అందులో రావివసంగతి విన్నార
మేనా —

జవాబు - దినన్నాసు ఆకీరా గన్నెలులో - వక్మేరవాం
డ్లనుపుట్టిదిగగానే - నేను దాంబూచినట్లు
న్న - వాండ్లదగ్గరవకగుడ్డి - దెంబులువా
కులున్న తప్పితుజాన్నయున్న పుప్పుమిరపకా
యలు వెన్నట్టు - యిటువంటివాయిలు -

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Solemnly affirmed before me this 13th day of May 1842.

(Signed) H. Stokes.
A. Magte.

(Signed) A. S. M.

ఆనంద సంవత్సరం శ్రావణ బహుళ త్రయోదశి రోజు నాకేమ
వదికొండేనిము - తిరునాజు - తండ్రి వెంకటకృష్ణమరాజు -
కులం భట్రాజులు - బాపట్ల నెల్లూరు బాపట్ల - జీవనం
యాచకం - వయస్సు - సుమారు 30 సంవత్సరములు -
రామరస్తు లంబాడి [illegible] తాలూకా [illegible]
పురం - శిద్ధేశ్వరం - [illegible] యింటివారి [illegible]

సవాలు - నీవు యీ వ్యవహారం ఎక్కడ చూచినావు - దేవరకొండ
శీమలోని - యాచకం నిమిత్తం వెళ్లి - కనుపుల
పూటన దాటి వచ్చినోట్లున్న - ఆ పుట్లకొండ
కు ఆవు మూన వుమను పుస్తెలు - ఆవతలి నెం
బి యివతలికి దాటినట్టున్న త్రియున్నది -
ఆదిరెడ్డి యుండేది ——

జవాబు - నేనున్న యింటి మామిడి కావల సున్నది
కొండరు భట్రాజులున్నా - దేవరకొండ శీ
మలో రెండ్లు రుపలు గ్రామాలకు దిగు - వు
ట్టిపల్లెకు వున దాటి యాచకం నిమిత్తం పోయి
నాము - ఆనెపులు విస్తారం వున్న తోటకడ
లబ్బాద - పదాలు - పద్యాలు - చెప్పుతూ
యీ - యాచకం నిరంటే - కొంతకాలం
దిక్కా తోటలో దూడలను తిరిపంగా యిచ్చి
నారు - వాటిని తోలుకొని - ఆపుడవాడి
పోలం మీదుగా కనుపులు పూటిక రావలెనని

పశువులను వెల్లగొట్టుకొని తొందరపడి నతవసూత్రం
తగా - మేం దుగానేనున్న - యింతకొండరున్న
నేపుణి వచ్చి - మా పశువులను తోలగా దాటిం
లంవిద్దలకు పుట్లవాండ్లు తోలి మాట్లాడుతు తోలగలందు
లకు సుమారు 1000 రోజులనాడు దాటి - కన్నీళ్ల
తోటి వచ్చినాము - మాయింటున్న - యిద్దరికొర్లు
పురం ఆనేపూరికన్న - సుమారు మూడు పదితే కొన్ని
దూరం వుంటుంది గన్న - పశువులు ఆవలికి రాగానే
త్రివియుపత్రి నవి మరునాడు పూర్తిగా వసూలుపే
శ - పూటి యిద్దరి నినేనుకని పెట్టి వుంతగా - రెండు
మురియల చిత్రం వుంతగా - ఆద్దరికి యొకరోజు
నలుగురు మనుష్యులు వచ్చి - యివతల వున్నవన్ని
మూకలు వెళ్లి - పెంపులు గుండ్లపాడు ఆనెపులు వుండేవి
తీర్పు వాండ్లము - మాకు యిస్తే ఆన్న ఆపురాదు -
ఆవతల యెటువంటి యీ నారెండు ఆమృత దూరాన
గానీ పూరు లేదు - మున్ననవ్వరగా దాటివేయించె
వని - పుట్లవాండ్లతోటి - బంటు తొమ్మిది తెప్పలలోన
దని - మూండ్లు ప్రేత చెప్పినారుగాని - వాండ్లు
యిదం తెల్లని నేను మొరగను - మా వాండ్లు వస్త్రాలు
నని నేను మాసూలు వుంతగానే - అంతటి మా వాండ్లు
నన్ను ఆద్దరికి వచ్చి - పశువులు - మేము వచ్చినాము - పుట్టి
తీసుకరావలెనని మాకు చెప్పి సందున రెండ్లు పుట్టి
యిటు చిత్రం దవ్వ పోవాలె వరకు కన్నీళ్లతో పురం వచ్చి -

అక్కడికి మీరా వాండ్లున్న - యింతా లయివం క్లిష్టవర్తే
గాండ్లువచ్చి అన్నీ చెరని అరుస్తూవుంది - మీయింటో
చెప్పుమన్నారని. పుట్టువాండ్లుతోటె బంట్రోతులు
తానేటె చెప్పిరి - యీ అర్ధరాత్రి పేటేవరకుం పరతదు.
పదయివున వేళె దాటని అన్నారు - అంతట
పుట్టువాండ్లు బంట్రోతు - పదయివునవేళెకు కేతా
యినారు. నాతోటె దెలిదాటెతానకు కాన్పితా
ళ్ళుమామకుని కాంప్పం చేత్రొ దగ్గర వున్న పోయినా
ను. వర్తేవాండ్లను నేను పారిపోకుండ కే దాటెవేశి
నారు గనుకనే మెటుపోయినది వాండ్లను నేను
మాతర్లేదు - పుట్టువాండ్లమా త్రోం నాకులో
కియుం దరికి మెదలుగా వచ్చినారు - అయితేమా
గిత్తల దాటెవేయ్యాకపోతె తిరిగమని అడిగితే పశుపుల
తోకు వాండ్లనవని - నిందుమెరు - మాందుఘా
టులు అవుతుంది - కాంప్పం అన్నలివి వచ్చిదా
టువేస్తారని అన్నారు - నేనుకేపులోకి పోయియు. పుట్టు
వాండ్లు అన్నీ తినివేస్తారు - మీరు న్యత్రిగానే
దాటెతారు చెప్పని మావాండ్లతో చెప్పినాం త
ల్లా - మావాండ్లు అరవమాయలతోటె అదతలి
అయిత దస్తులు ౨౦ - యిరవైవుంది సుమారు వచ్చి
పున్నారున్నా వాండ్లు దాంగలజాతాకు యేమేమా
వచ్చినట్టు తొస్తున్నదని - తప్పునవే దాంగలని. అ

పుందిలో పన్నెం బ్రాంమువాండ్లు - విండ్లు యెన్నసెప్టె
య్యవచ్చి వట్టుకొని వచ్చినారని - అందులో వకరు
విరుబద్ర జుల - పనదేశంలో జిల్లం యెత్తుకొని వచ్చిన
వాడనని అన్నాదున కాంప్పం అగినారు అనిచె
ప్పినందున - దాంగలజాతా యేమి అయిన దాని
దాటినాలో అని. అపాటులతో నేను అడిగితె
పుట్టువాండ్లు దాంగలను దాటెవేశినారు అని
పుట్టియాలవికవస్తే పుట్టువాండ్లను వట్టుకని - తెల్లి
నేకపోతె వల్లనని అలాగే నన చెప్తున్నారని చెప్పినం
దున - నేను కర్నల్ సాహెబు వచ్చి - యీసంగతి పుట్టువాం
డ్లతో చెప్పినంతల్లో - అన్నెండి బంట్రోతులు
పుట్టువాండ్లన్న - పుట్టిదగ్గిరికివచ్చి మాస్తే - అనుం
ది అగపడనందున - యిది యేమిమాయగా వు
న్నదని - అడివాను పుట్టువాండ్లు - గుట్టిపోల్కలో
యి - గుమాస్తాతో - యీలాసునాయకుడితో
చెప్పిరి - మునార్దులాసునాయకుడువచ్చి పుట్టి
వేయించిమా పశువులను మన్నా దాటె వేయించినా
రు

సాక్షులు - నిప్పు ఆరాత్రి కర్నల్ సాహెబులానికివచ్చి - వ
ర్తేవాండ్లు కామవేశినీతో చెప్పినమా
టలు - పుట్టువాండ్లతోటె - బంట్రోతుల

(ముద్ర ఉన్నది)

(Signed) A. S. Mc.

వారంటు-

[illegible] ఠాణా పోలీసు జమాదారు [illegible] ఇయ్యబడినది—

[illegible] జిల్లా [illegible] వారి ఇలాకాలోని [illegible]

[illegible] దొంగిలించబడిన [illegible]

[illegible]

[illegible]—

౧ వెండి [illegible]—

౧ వెండి [illegible]—

౧ వెండి [illegible]—

౧ బంగారపు [illegible]—

౪ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] సంవత్సరం.

[illegible]

[illegible]—

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] సంవత్సరం [illegible]—

[illegible] సంవత్సరం.

[illegible]

[illegible]—

(Signed) H. Stokes

A. Magte.

[illegible]—

విక్రమ ౧౮౫౯ సంవత్సరం. పలుపాడు

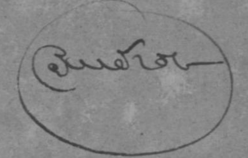
ఘంటేరాజ శ్రీగుంటూరు జిల్లామేజిస్ట్రేటువారి సముఖమునకు - ౧౦౦౦ నం

తణుకు నాకరం వందవాటి సుబ్బయ్య - పొత్తాప్రగడ కొనేటి నరసింహులు గారు వ్రాసుకున్న అర్జీవిన్నపం -

అగ్రహారం మాయొక్క గ్రామములోని జమీందారుకున్న వంది పాటి రెడ్డియింట్లో జరిగిన దొంగతనమును గురించి - కయిది అయిన పిల్లి గుత్తి రాగస్వాములవారు చాట్ల సాక్షి ద స్వతు గ్రామమున ప్రాణ రాజమహేంద్రవరం - కాంతం రాజుత్రీనాథలం అని వాదిస్తి - ఫిర్యాదిని తీసుకొని పంపించవలసి - ఆ సంగతి జాగ్రత్తగా చేయవలసినది అనిన్ని - రాజేశ్వరరావు తహసీల్దారు గారు సాక్షి దాఖలు తగలం దులకు శ్రీ యింటి నవారం ట్లు జమాందారు వద్దనే ఉన్నాం దున - రాజుగారు పంపించవలసినదనిన్ని - యిట్టి దిసంగతులకు ఖైదీలం దులు - యీనెల ది ౧౫ తారీఖు వరకు చేయించిన వైకుంఠపురం ప్రకారం ౧ తెలిసి వాగ్మూలం మీదసాక్షి దస్వతు యిచ్చిన రాజరాజుబతంబరం - కాంతంరాజుత్రీనాథలం - యీయిద్దరిని యీతారీఖున కొలువున పంపించుకున్నాను. ఫిర్యాది అయిన పాటి రెడ్డి నిమిత్తం అక్కడ నాయబు తీరద ఉత్తరం వ్రాసి జవాబు పంపించినాను - ఆతను వచ్చి

నట్టి గానే కొలువుకు పంపించి ఆ సంగతి మీకు జాబు ఫిర్యాదు చేసుకుంటాను -

రాజేశ్వరరావు తహసీల్దారుగారు సాక్షి దాఖలు తగలం దులకు శ్రీ యింటి నవారం ట్లు - జమాందారు వద్దనే ఉన్నాం దున ఆ దినమే ఫిర్యాదు కొని యిప్పుడు యిందులకు తాము పంపించవలసినది - అప్పుడు ఆయన తహసీల్దారుగారి యింటి రాజుగారు పంపిస్తే - తాము ఆయన నాయకత్వాన వంది ౧ తేదీ వస్తున్న రోజున వారి గ్రామాన ఆయన అన్నదమ్ములు మునసబు కరణంలు నిందితుడు గనక నాయనిన్ని ఆ సంగతి ప్రాణ భయంచేత మేము సమ్మతించని కారణం తదుపరి దిన నన్ను మీరు విచారణ - ౧౮౫౯ సంవత్సరం డిశంబరు - నెల ౨ తేదీ - వరకు తహసీల్ నాయుడు -

వ|| వందవాటి సుబ్బయ్య
పొత్తాప్రగడ కొనేటి నరసింహులు -

(Signed) H. Stokes
Ag: Magte.

తనఖీ - పుల్లి నరసింహయ్యలు -
జంటుమాదైవరా

[illegible]

యిజ్జత - ఆసారు - తుష్కీగాని తురాణా
ప్రాత్యాపువీశెలీసు జంత్యారు రాజకోటల

బా॥ బా॥

కిందటె నెల త్రికిందిన మీారు వ్రాసుకున్న నేరచ్చరుచే
జేసీ దాంఖలయినది - తాంణాపు జుటూారు యి
లాకా మాాచర్లీ పరగణాలో చేరిన గుంట్లపాడు
అనే గ్రామములో ప్రసిద్ధంగున్న పత్తేదాండ్లు - పిళ్లె
గిత్తరు పత్తెగాండ్లు మిన్నెలి అనుకూాన పువనుష్యులు
అయినట్టున్నా యిందులో కొండరు బాలాదాం
గతనములు జరిగించి తాను యీకేకు కన్నట్టు అయి
తెయి దొనవుంది వెరెదల అయి వస్తూవచ్చి నారనిన్ని
పిండుదాంగతనములు చేసి పాండ్లపుట చేత
త్రిళ్లగ్రామమువాలి ట్లా గన్నాజవానుల వద్దపరుం
టూవుంతవలనే నదనిన్ని యితర గ్రామాదులకు
వెళ్లేపట్టెరుంచు అదారి గ్రామయు జవాానివద్ద
రాయితోచెప్పి వెళ్ళవలసె నదని తానేదు వేళ తగిన
జా స్తీత చెప్పుతున్నారుకు - కాంతే నాలంపు టు
కు అధికారం జరుపకుని - యిప్పుడు మాలా
వాదప్పవాాడెప్పి వర్నాంత్తుం గిస్తీలోకి రాాకె వకు
రాజెప్పి రాజు జులుకేనపతకుంతాపోలెతూాచ్చి
నందుకు సర్కారు వనుష్యులు పిలు స్తూవచ్చిరంతల్లా

వాండ్లమీాద దాస్త్రస్త్రా ఉన్నట్టున్న - పిళ్లటమీా
రుష్టిగా తెలియపరిచినంతల్లా తాము యీాయి
లాకాలోనే వుంతరం లేదని లేచివెళ్ళ తిరిగి యీ నిమిది రాజు
లకు ఆగ్రామంవచ్చి ప్రవేశించినులాబార సంగతిలోనె కల్ల
పడుకున్నందున వాండ్లను మీాయదటికి పిలవనంపించినులా
బారపసంగతి క్రమం బాప్పిన ఫయిస్లు చేసుకొనె వలెన
నదని వాండ్లకు తెలియపరిచినదిరు పిళ్లగిత్తరు వగయి
రా అయిదు గురికి భయం వుండె కారకు జామీాను
పుచ్చుకొనె వరకు కుచిబారిస్తే యెవరు కుదర లేదనిన్ని
వాండ్లేదాంగతనములు చేస్తారుమని ప్రత్యక్షంలో చెప్ప
తంతప్పపబేకు వ్రాతమూాలముగా యంతమా తొందర
జుప్ లేదనిన్ని - అయితేవెంట్లయెవంట్లయందు యీమి
దుర్మార్గం జరిగింతురానెననియీ నిమిది రాజులకువా
త్రను తిరిగివప్పగింత పట్టెలాగున - పాలెట్ఫాాబి - జా
మీాను పుచ్చుకుని లున్నానననిన్ని - వాండ్లు మీాయలాకా
లోనె వుంతకుంతా బయిల్యతముకు కలవుకావలసె నదని
బాలుపగా మీారు జూాహీరుచేసుకున్న - యీావ
త్సంగతులు విశదమ్మెనది - అయితే యిప్పుడు మీాదర
ఖాస్తు ప్రకారం వాండ్లు వున్న గ్రామములోనె సంచి
వెళ్లకొట్టుతము యుక్తమని తానే చర్చిదుగనక సదరుహి
యీా అయిదుగురు రాత్రిళ్లవాండ్లయింట్లల్లోనే పడు
కుంటూావుంతె గస్తీజవాానులు పత్తేగాండ్లు పలకరించినప్పుడు

రావు కవేసూ ప్రంతె ఇట్టున్న - యితరగా వారూ చులకు
వెళ్లపట్టమునకు గారు యజమాని వద్దరాయుతాలో బట్టి
వ్రంతె పట్టున్న యీ తెనారంబా యకనిలద్దీ పట్టి
పట్టమంచు - ఘట్టశక్తనా బాలితుంది ఆనిష్టి తాలేదు
చక్కదేనాకుంతా - మీరు నన్ను నింతా నిగలి రాస్తు
వ్రంబి తగిన బంధిలో బస్తు వేసిరది ————————

దరిమిలాను మొందాంగత నప్పనేరములో

నైనా కలిశి ప్రస్తుతు యేర్పరిరుజువు ఆయ్యే పట్టమంచు
శిక్షజరుగుతుంది పేరకదా - అటన్లాకాపుంతాంజా
మీను పుచ్చుకొనే వతముకు ఆయినా తగిన అవకాశం
చిక్కేట్టు రుజువు కలిగివున్న పట్టముకు జామీను
పుచ్చుకొనే వతముకు అనుకూలం పుంట్టుంది గాని
యిప్పట్లో వాంగ్మూలయందు తగిన అనుమానం తేనిచ్చి
జామీను పుచ్చుకొనే వతం చేపంతాదు గనుకనున్న
మీరు జామీను పుచ్చుకొనే వతముకు అధికారం
లేదు గనుకనున్న - మీరు పుచ్చుకున్న జామీను రద్దు
పరచవలశినది గాను తారత వ్రాసినది ————————

గుంటూరు జిల్లా మేజిస్ట్రేటు కచ్చేరి - దివ్వ జులాయి నెల ౧౮ సంవత్సరం -
మకాం గుంటూరు - ద॥ యీ॥ బాపయ్య మేజిస్ట్రే
టు జవాబు నివేసు ఆని వున్నది ————————
తననైప్పడ్ పరిశంపజ్లు
జంటూ న్నాటరు ————————

(Signed) J. Goldingham
Magistrate

శ్రీ నరావత్ర సంవత్సరం మార్గశిర నెల దిన౧౭ రోజు ప్లవనా
మ సంవత్సర ఫాల్గుణ బహుళ పంచమి గురువారం నా
పేరుబు అయ్యిన వెంకట నరసయ్య - తం॥ శ్రీపేరు మన్నెరాజు
కులం బ్రాహ్మణాలు వరు - ముఖ్యంగా తగాదా - జీవనం కరి
ణీకం వల్లనువయి స్సనుమారు ౪౦ సంవత్సరములు -
నాపరస్థలం గొట్టిపోళ్ల కాయింబి దాఖలు చేసిన
వాఙ్మూలం ————————

సవాలు - అద్దరి నిజాంవారి యిలాకాలో పంది
పాటి శృత్తివగయిరా ౧ యింట్లల్లో పత్తెర
గిత్తర వగయిరాయి దొంగతనం జరిగింది -
దొంగ సామాను తీసుకొని వచ్చినారన్న సం
గతిలో నీవు యేమి ఎరుగుదువు -

జవాబు - సుమారు ఆరు నెల క్రిందట పక రోజు
జుమా యిం త్రి ఆయిన తర్వాత - పుట్టి
వుత్తె నాటిలో వుంత - యుక్కరి దేవరంగప్ప అనే
మాలి జవాను గొట్టిపోళ్లకు వచ్చి - ఆ రోజు
జుపుదయాన అద్దరి సంబి పత్తెర గిత్తర
పాపతు వెగ్గరా నలుగురు పుట్టి మీద
యిద్దరి దాటి వచ్చినట్టున్న - వాంఛలో
స్త్రీలు దొంగతనాలు జరిగించి వచ్చినారని
ఆయిలారాలలో వుంత - ౧౦-౨౦ మంది జనం
వెంటనే అద్దరికి వచ్చి వున్నట్టున్న - పుట్టినాం

త్తాను అద్దరికి వెళ్ళితే పట్టుకొని వెళ్లనివిచారిస్తు
రన్నట్టున్న - ఘాటు గుమాస్తా వారున్నారు తిరు
మల రావుతో చెప్పి - లాసు నాయకుడు కనగాలు
షేక్ ఖుపురోద్దీనుతో చెప్పి - నాతో చెప్పి చెప్పినారు - అం
తటు గిత్తతు వెన్నెరాలు ప్రబలవన్న అనువారు వెళ్లువ
సుపన్నులు - అన్నత యేమి కాని కార్యం జరిగించి వచ్చి
నారో ఫౌంత్ననుపట్టి ఘాట్లోకి అయినా తీసు
కరాక యూలవి తెచ్చి పెట్టితిరి అని మేము అంతా
రంగప్పతో అన్నాము. అంతట యీసంగతులు
ప్రవర్తించి గుమాస్తా అయిన తిరుమల రావు
ప్రాత్నపూతోలేసు అయిన రాజశ్రీ ప్రవేర
ఉత్తరం వ్రాసినారు. ఆ ఉత్తరం వుంతగానే - ఆ
యన కుప్రసందర్భము తనే దప్పేదారు నున్న - యీ
కాపకతుర కబంట్రోతు ను పంపిస్తే - వారు వచ్చి
వకరోజు వుంది రంగప్పతో యేమి వూటన్నారు
కున్నారో అపరసటే రోజు కూడా యీ
ఫ్రాన్సువారు ఉంది మరియూ తారీకు రోజు - రంగప్పను. వలుగు
రు ప్రత్యుపాంత్నను తీసుకుని పోత్తాపుతోలేసువ
చ్చికి పోయినారు. అంతట వారు అంతా
యేమి వూట్లాడుకున్నారో నాకు తెలియదు -
అద్దరిని నాగుల్లో పోయిన పండిపాపి ప్రత్యేకన్నా

ఉన్న అయినవర్తిన్లే పోయినారు. అంతట వర
సటి రోజు రప్పవల్లె పాటినుంచి రాజశ్రీ ప్రొలయ
నాయక గాట్టే ఫ్రాంఛ్ల వచ్చి యీ సామాన్లు లనుగురిం
చియింతలోవిచారించి జాగ్రత పెడుతా మని
పాపిరత్తిక రలవ యిచ్చి పంపించి తిరిగి పోతూ
సంన్నన్న గుమాస్తా అయిన తిరుమల రావును
న్న లాసునాయకుడు అయినషేక్ ఖుపురోదునున్న
తనవెంబడి రప్పనుమని చెప్పి తీసుకొని పోయి
వూచల్లో - ౧౧ - రోజులు వుంది - తన్నెతే
తవచ్చోగారో పైకి పోయి వకరోజు పతమటకం
తుపురియలప్పాదపుంత గా రాజశ్రీ ప్రొల
తనబసలో కచేరి కొట్టులో వూటాని నన్నుతిరు
మల రావును పిలిచి తన దగ్గిర కూటాంతప్రెట్టు
కుని రంగప్పను అద్దరిసంచి తెచ్చినసంగతు - యీ
టు తెన్నాంటి తెచ్చి యెటుం దర పెట్టినందున - ఆ వి
న్నెబాటిచెయి త్మావేసుకుని రంగప్ప దాఖలు చేసిన
నగలు అని నాచేత పెహారిస్తు వ్రాయించి దానికి
రంగప్ప చేత నిశాని చేయించి నాచేతనున్నది
రువులరావుచేత నున్న సాక్షి వ్రాలు చేయించి
ఆ జాబితా నున్న - అనగలున్న అయనతో

మను న్నాడు - అప్పుడు నేనపరిచిననగలు బంగా
రపు తీగె - వెండికంటె. పాంజేబులు - గజ్జెలు -
తాళికట్టియారాలు. వంకెలు - మురుగులు. యివి
విరగకొట్టిన తునకలు కనుపట్టవి - అప్పుట్లో నేను
యిద్దరి అద్దరి తాలూకాకొట్టా వటె కంఠలవల్ల వ్రం
టవి - యిందున గురించి మారు ఫిర్యాదు చేయవద్దు
ఫుట్టిగా విచారించవలసినదని మా నివేదిస్తే అలాగు
నవిచారించుతానని చెప్పినాడు. తర్వాత మే
ము శలవు పుచ్చుకుని వచ్చినాము - తర్వాత మేం
మి జరిగినది మాకు తెలియదు ———

బయ్యన తెలుగున రసయ్యా వ్రాలు
అనిచ్చిన్నది ———

ఆంగరస సంవత్సరం దిగ్విమే నెలకు బ్రహ్మా తున సా
మ సంవత్సర వయిశాఖ శుద్ధ తి ర్వ్రారం - దేవ
నియదటనే నసత్యముగా చెప్పేది లేదు. నే
నేను నిజం వలుకుతాను. అంతా నిజం వలు
కుతాను - నిజము కానిది యేమిన్ని పలకను -
ప్ర. నిప్పుడు మ్ము గామీరా నౌ ఆంక్ల
ప్రమాణ వేసుయిద్దటు వ్రాయించిన వా
గ్మూలం వినుపిస్తాము విను - యిదిన్ని
వ్రాయించినదేనా - యిందులో
సంగతులు అన్ని నా స్వరవేనా -

ఉ. వాంగ్మూలం విన్నాను - యిదినేను వ్రాయిం
చినదేను - యిందుమీదివ్రాలు నేను చేసి
నదేను - యిందులో సంగతులు అన్ని నా
స్వరమేను ———

బయ్యన తెలుగున రసయ్యా వ్రాలు ఉ
చ్చన్నది ———

తనిఖీ పర్యవి నరసింహయ్య - జం టూ రయిటరు -

Solemnly affirmed before me this 13th day of May 1842

(Signed) A. Stokes

Ag: Magistrate —

ఆంగరస సంవత్సరం మేనెలు ౧౩ లదిన్నరోజు
శ్లవ నామ సంవత్సర వ్రాబ్రహ్మణా బ౧౦ అంగారక
వారం నాపేరు మానూరి తిరపలరాజు. తం౦డ్రి
పేరు అంకప్పకులం బ్రాహ్మణకులం. వుత్తం మద్ద
వం - వయస్సు సుమారు ౪౦ సంవత్సరములు. - నా
ర త్తశం సత్తెనపల్లి తాలూకాలో చెరిన నందివెలుగు
వేలుమకాంగా ట్లెలో వ్రాయించిదాఖ
లుచేసిన వాంగ్మూలం ———

సమాలు - అగ్రహారినిజాం వారి యిలాకా మీరా
టర్రీనలకా పరస్వాతయిన పంచిపా
పల్లెత్తియిం ట్లో దొంగతనం జరిగించి

కాంతేసాహెబు వగైరాలు పైత్యేర వాండ్లు యిద్దరికి
వ్రాశినారన్న సంగతిలో నీకు యేమి తెలుసును -

జవాబు - ౧౮౫౧ సంవత్సరం ౪ సపటంబరు నెల తేది
నమూనాలు యిలాకా కర్నూలుపురం
కర్నూలు కచేరిలో వుంతమాలు జవాను అ
యిన యిద్దరు రంగప్ప - సాయెంత్రం అ
యిన తరువాత నా వద్దికి వచ్చి - గుండ్లప
డుగాయట్టి చోట్ల పుంత పైత్యేర గిత్రాడు
బాపిగాడు వగైరాలు యీలాగు
వ్రాసినారని మీద వద్దరికి దాని వచ్చి
యి - తరువాత నిన్ను శి రాం వ్ర ఇద్దరికి పులో
కి వచ్చి పుట్టె వెయ్యి పంచి చేశ వచ్చిన సందున యీ
రాజుటి వ్రాస్తే పాఠశాల సభలో పుట్టె
వేసుకుని చోయి దానిమీద వాండ్లు
సమెత్తిన దాటించే సభలో
కాంతే వంటి జనం వచ్చి అందులో వా
గలువున్నారు - పుట్టె చేసి విప్పి వన్నె నికేతలు
వేశినారు అనిన్ని మాటలు బాగా తె
లుసు విన్నారా సందున పుట్టె యికతలికి తీ
సుకుని వచ్చినాము అనిన్ని - ఆ పైత్యేర వాం
డ్ల దగ్గిర కాగితాలు దివి రెండు మంది తాళ్లో
ఉన్నాటులు న్ను - వకటి పాత్రలు వున్నదనిన్ని
వ్రాసినారు - వాండ్ల దగ్గిర యేమెన్నా

సామాను లువున్నవి అని అడిగితే నేను కాంతే
దని - మనిషి అప్పుడు తమాం కాలులు కాంప్రంస
దేహాలు గా వ్రాసిన సందున నన్ను పైత్యేర వాండ్లను
నా తాళ్ళకు లేకుండా కబురు పంపితే నన్ను వచ్చి
తేవచ్చిన సందున నన్ను - నా కుమారులు సందేహా
లు తాళ్ళ మరుసటి రాజు పుట్టెయాన లాసునా
యకుల్ని కాంధరు బంట్రోతుల నన్ను రంగప్పతో
సూదా కచ్చేరిలోకి పంపించేవరకు అద్దరి కాంతే
జనం వున్నారనిన్ని పుట్టె వాండ్లను పట్టుకుని పోలే
దా రనిన్ని - లింబాడి వాండ్లు మాతలు వేశిన
ట్టున్నది - ఆ జనాన్ని మాలిమి చేశారని అడిగితే - వారు
యెవ్వరో ననలకా పరమనిన్ని - పంది చోటి తీయించుకొ
పైత్యేర వాండ్లు కాంతేసాహెబు దానికి మరుగుని వచ్చి
నారనిన్ని - ఆ దొంగలను దాటించి తన్నుకు దాటిం
చకపోయినారనిన్ని చెప్పినట్టు - లాసునాయ
కుడు వగైరాలు తిరిగి సాయంత్రం వచ్చినారు తాను వ్రా
సిన సందున ౧౨ సెప్టెంబరు తారీఖున ఆ మాసు
అయిన నేను కర్నూలు రాజేశ్వరరావు పట్టేరయా సంగ
తి ఉత్తరం వ్రాశి పంపించినాను - అందుమీ
ద వరసపు రాజు కచేరి సుందరరావు దగ్గె
దారు కచ్చేరి - వక జవాను న్ను - రంగప్ప కున్న -

పట్టుబడి ంత్రకున్న దస్తకు తేసుకునివచ్చి - వారిని
అహమ్మదుగారి వద్దకి తేసుకునిపోయినారు -
అప్పట్లో అన్నదస్తకు వచ్చిన సందర్భము యిట్టి
మల్లెతం లోని పాయ్యకిలో యిన అనేపిటాని
ఖాన్ ను యివతలికి దాటించవలెనని చెప్పినందున
వంచిపే పితృక్తనన్ను - మయిలా రాజయ్యి వన్ను
వారితో యారాకు యుద్ధరు లు వ్యాల్లనున్ను
యావలికి దాటించినాను - వారు మేరకు
ఖన్న యివ్వను కూత కలుపు కని అహమ్మదుగా
రి వద్దికి పోతాను అని చెప్పిపోయినారు - తర్వా
త గ్రామములో పాతుకుని సంగతి వల్ల పట్టేవర
వాంతరయుద్ధరికి దాయిగాని - లోపల యేమి
యుద్ధారాయు వన్నఫ్హాతాని - వాంతలు తెచ్చిన
ఖంత బంగారం నగలు అహమ్మదుగారికి ఇచ్చింగి
తప్పట్టుతానని రంగపూరాత తేసుకున్నట్టున్ను
అందుని మిత్తే సందర్భములు నిల్లె అహమ్మదు
గారు లంచిచిన ట్టున్ను వారు పోయ్యేటప్పు
డు అనగలు వగైరాలు తేసుకపోయినట్టున్ను
పాతిఖలవల్ల ఘూజుబి గామ్రెలిశనది - యిం
తేకాని అన్యతేపన్నఫ్ఫుడు - రంగప్పినాని పుట్టి
వాంత్రేకాని - పరిరక్షకాని యీసంగతి చెప్పలేదు -

తర్వాత వారాత్తా వ్రతి వేసు అయిన రాజ్యప్రె
క రాస్యంయునాయకులుగా వ్రైపీళ్లవచ్చి ప్రత్యేర
వాంతలు విస్తారం వెంతబంగారు నగలు తెచ్చినట్టు
త్రిలశనది - యేమేమి తెచ్చినారో తపిళ్లు యిా
కు త్రిలశనదా అని అడిగితే అదిరంగప్పేకాని
నాకు తెలియదని చెప్పినాను - అంతటనున్ను
న్ను - లా నునాయకులైన మిక్కుపరిధునున్ను
గాఢపీళ్ల కరణం బియ్యన ప్రగతవరసయ్య
నున్ను కూతార వ్యానులని చెప్పి అయన త్రిగి
రి ఫాతువిళ్ల బ్రాహ్మణులకు పశ్లిపాటిమా
దుగా మాటలు ప్రేశించినారు - యేలుకా
బల్లేవచ్చినాలు అన్యత్రం తరాజులు వన్న
తర్వాత అన్యతిసుంబితలయ్య గారు తువచ్చి - అంత
టనునాయకులైన త్రిక్కుపరిధుకు - పంతగకు యిం
టికి త్రియ్య యిచ్చి వకారాజుపగలు కంత్రషుతియు
ల పిల్లవాడు పంతగారాజిపే రాలు వన్నబసలా
గదిలోకూటాబల్లేని - నన్ను-బియ్యన ప్రగతవరస
య్యనున్ను పిలువించి దగ్గిర కూబల్లేంత పెట్టుకుని
రంగప్ప దగ్గిర వున్న నగలయెూటు తెప్పించి అదివె
త్రవేశి నరసయ్య చేత జాబితా వ్రాయించి - దాని

బీదరంగప్ప చేత నిశానిచేయించి - నా
మాతను - నరసయ్య చేతను సాక్షి వ్రాలు వ్రాయిం
చి ఆనగలున్ను ఆజాంబితానున్ను రాంజీ
ల్కీ వ్రాపుదాఖలు చేసుకున్నారు - అప్పుడు
దాఖలు చేసుకున్న నగలు జాప్తాపత్రం వ్రాయించి
చెప్పుతాను ——

1 బంగారం తీగవిరిగిన తటనక్కలు గలది -
1 రెండుపాంజెబుల జాతవిరిగిన తటనక్క
లు గలది ——
1 సందిటికిపెట్టుకునే సైంకన్లు విరిగిన తట
నక్కలు గలది ——
1 రెండుతలు రుగులు విరిగిన తటనక్కలు గలది
1 [illegible] విరిగిన తటనక్కలు గలది
1 పిల్లవాండ్ల [illegible] కట్టే గజ్జెలు గుండ్లు -
1 రెండుకంటె విరిగిన తటనక్కలు గలది ——
7 యివి దాఖలు చేసుకున్నారు - తర్వా
త యేమి జరిగినది నాకు తెలియదు ——
సవాలు - యిప్పుడు రికార్డులో నుంచి తీసిన
చదివిన పత్రం జాప్తా - యిదిలో
గతమారు వ్రాసినదేనా ——

జవాబు - బాబు నాను యీ పత్రంలో గత
నేను వ్రాసినదేను ——
పూనూరు తిరువల [illegible] గుమాస్తా
[illegible] అని వున్నది ——
నాయుడత దాఖలయినది ——
ద|| పుంద పాటి సుబ్బయ్య - వ్రా
తో పురోహితుని అని వున్నది ——
ఆ నగలకు సంవత్సరంది 13 వేలనెల శుభకృత్తు
నామ సంవత్సర వైశాఖ శుద్ధ త్రయోదశి
దేవుని యెదట నేను సత్యముగా చెప్పేదియే
మంటే నేను నిజం పలుకుతాను - యీవత్తు
నిజం పలుకుతాను - నిజంకానిదియేమిన్ని
పలకను ——
ప్ర. నిపుటు [illegible] గారి [illegible]
[illegible] వ్రాయించినావన్ను
వాగ్మూలం [illegible] వినిపిస్తూ విను
యిది నీవు వ్రాయించినదేనా - యిం
దులో సంగతులు [illegible] నా ——
ఉ. వాగ్మూలం విన్నాను - యిది నేను వ్రాయించిన

దీని యిందు మీద చేశివున్న వ్రాలు నేను చేశినదేను -
యిందులో వ్రాశివున్న సంగతులు అన్ని వాస్తవమేను -

పమూరి తిరువలరావు గుమాస్తా
వ్రాలు అని వున్నది ———

తనన్న - పుష్పినరిశింహన్నైలు - జంటూర్నైటర ———

Solemnly affirmed before me this 13th day of May 1842 -

(Signed) H. Stokes
Ag: Magistrate -

అనగావత్ర సంవత్సరం మె నెలు ౧౩ దినంకరాజు ప్లవంగ నామ సంవత్సర వైశాఖ బ ౧౦ అంగారకవారం నాపేరు కొత్త సుందరరావులు తు - తండ్రిపేరు నరిశిం హన్నైలు. కులం తెలగాలలు - బొట్టు నిలువు బొట్టు జీవనం పోలీసు నౌకరివల్లను - వయస్సు సుమారు ౩౩ సంవత్సరములు - కాపరస్థళం వాలు మత్తాంపు పెట్లొ వ్రాయించి దాఖలు చేశిన వాగ్మూలం -

సవాలు - అన్నరి నిజాంవారి యిలాకా వెయాటు దానలకాపరస్థులయిన పందిపాపిరెడ్డి యింట్లో దొంగతనము జరిగించినాంత్తే సామానువగయిరాలు పైత్తేరవాండ్లు యిద్దరికి తెచ్చినారన్న సంగతిలో నీకు యేమి తెలుసును ———

పత్తేగి త్రాడి వ్రాలుకర్ణమ -

జవాబు - యిప్పటికి సుమారు ౪-౬ నెలలు అవుతుంది పతకరాజు జీతాలనిమిత్తం నేను ఖమ్మం గానే తుకు వచ్చి వుండగా పోత్తాళవారిని ఆయిన ఖంతార రాజేశ్వరరావు - అన్నరి నిజాంవారియిలాకా యిన్నడనుంచి కొంత మంది పైత్తేరవాండ్లు సామానులు తీసుకుని యచ్చి కొడా టీకస్తు మట్లు తెలిశినది - అదిరంగప్పు పరంగా వుంట్టుంది గనుక రంగప్పను నన్ను పుట్టువాండ్లను న్యాతీసుకుని రంగ్యాని చెప్పి పకెదస్త కుకూ తా వ్రాయించి యిచ్చినందున నేను గాట్టి పోళ్ళు పోవద్దని రతుకు - రంగప్పగా ట్టి పోళ్లలో నే వున్నాడు - అంతట అతని పిలిచి నేను వచ్చిన సంగతి చెప్పినమీద తని సామాళ్లు నా దగ్గర నే వున్నది - తీసుకరావలెనని అనుకుంటూ వున్నాను - యింతలో దస్తకు వ్రాశినిన్ను కూ తా పంపించినారా అని అంతట మరసటి రోజు మొహతాదును పంపించి పుట్లు వాండ్లను కూతా పిలిపించుకుని తెల్లవారఘా మున వచ్చి యీ నాన్న గాట్టిపోళ్ళ వూరిబయట వున్నదో లు వకట్టు వచ్చివచ్చిన తర్వాత - నేను

తెప్పిన సాక్షులు - యేదాకి మాంపించుమని నేను ప్రతిగి
తే. రంగప్ప. తనవద్దవున్నగుత్తులపయాంటుపకేపెనాకు
నను పరిచి అందులో వుంచిబంగారం నగలు వున్నవని
చెప్పినాడు - మూటనాకు విప్పిచూపలేదు -
అప్పుడు మాతోకూడా వచ్చినవుట్లు వాండ్లుతవి
తే అప్పున - పదుప్పలరావు ఉరు - తురకల తేచి -
యూజనం తోకూడా రప్పువల్లె వాటికి వచ్చినారు -
నను వాడ్యెపట్టుకొని - నాతోకూడా శేఖుజీన్నా
అనేవాలయిసుజవాన్ని పంపించినారు గనుక ఆత
మున్నానాతోకూడానే వున్నాడు ఇదివరకే - ఆ
త్తోవవాలేకు అయినరాంజెట్టి రావు - రప్పవల్లె
వాటికి వచ్చియున్నాడు గనుక నేను వెళ్లి అయనను
చూచినతర్వాత - రాంతి శేపటికి నన్ను రంగప్పను
కూడా పిలుచుకొని మాచెలువారాపులో - యింత
తోటి వులోకి తీసుక వోయి తెప్పిన నగలు కనుపి
రచమని రాంజెట్టి రావు రంగప్పతో అంటె అతను
మూటవిప్పి నగలు కనుపరచినాడు - అందులో
బంగారపు తేగచిరిచిన తునకలున్ను - వెండి వాం
జెటుల తునకలున్ను - యింకా వెండి మురుగులు - నా
గజిలు - కతియూలు - వెండికంటె - సందిటె వుంకెలు
యిటువంటి వితునకలు చేసి వున్నవి - అంతయు అ
వి అన్నియూ యకట్టించి రంగప్పతో నే పరంగా వుంచ

వెత్తురగి త్రాతముకద్దమా -

మనిచెప్పి గౌరవములోకి వచ్చినాడు - ఇదివరకుసా
క్ష్మిపోయిన పాపిరత్తిగయిరాలున్న రప్పవల్లెవా
టికి వచ్చినారు - వారితో యేమి సవనకంచ పిన్నా
డో నాకు తెలియదు - ఆరాత్రి నన్ను షాటల్లో
నిద్రోవమని కలిపి నందున రాత్రి నా రఘునా మునేను
షావోట్లోనికి వాయి నాను - రాంజెట్టి రావుగారు
మఠ్ఠం వాకిళ్లకు వచ్చినాడు అప్పుట్లో రాంజెట్టి రావుగా
రు రావిటియచ్చిన దస్తకు నా దగ్గిర వున్నది గనుక యిప్పు
డు తెచ్చి దాఖలు చేసినాను ______

సంతరావు దుకులము తాటిపోత
నిషాని అని వున్నది ______

యిందుకు సాక్షులు ______
రామరాజు చిత్రంబరం సాకిన్ తువ్వూరు సాక్షి వ్రా
లు అని వున్నది ______
నాంతం రాజు శ్రీశైలం సాకిన్ తువ్వూరు సాక్షి వ్రా
వ్రాలు అని వున్నది ______
ఆనగారక్త సంవత్సరంది మొత్రలు ______

సవాలు - కుంత్తవాటిలో వుండె వెత్తురగిత్తలు వగైరా
వెత్తురవాండ్లను - యీ యిలాకాలోవుండె
కుంటా లేచి వెళ్లమని తాండవరాజారికి వుట్లు
గా తెలియవచ్చినది ______

జవాబు - [illegible]

[illegible]

సుందర(రా)ముడు [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Solemnly affirmed before me this 13th day of May 1842-

(Signed) H. Stokes
Ag: Magistrate -

[illegible]

స్థలం. తురకస్థలం - మతం మహమ్మదియ్యాన్ని - జీవనం
తోట్లలోను నాకరివల్లను - వచ్చిన షుమారు కం
సంవత్సరములు కాదు పరిశ్రమలు ఉనికి మనకుం. గా
ప్రపంచోళ్ల దొయించి దాంపులు వేశిన వాగన్నలం -
సనాలు - అవ్వరిన జాం. దారియులాకా -
మొటు దానల కాపరస్తు లయిన
లం. వివాహిత్తయిం. ట్లాదాంగ తన
ములు జరిగించి వామాను లిక్కనాలు
ప్రతిష్టరవాండ్లు యిద్దరికి తప్పినారన్ని
సంగతిలో నేనుయే మిత్రులను నడు -
జవాబు - షోమారు యేడుయేనిమిది నెలలు అ
ప్రతండిలక రాజు నామం. త్రిమిల
కన్యాస్నా పురం పుట్టి కొలదగ్గర వున్న చె
స్థలి దివిరంగప్ప అనేవాలు జవాన
నసులపూటు కప్పిరి వుంది గాట్టికోలి
కొకుసప్పి - గవాహాస్త్రా అయిన నూ
నూరు తరువుల రాలు తోలిటిన్ని - నా
తోలు చిన్నె చెప్పిన సంగతి యేమంటే - గం
నరన్నా తగాట్టి పోలికల్లోని వుంది - విత్తర
కొత్తరు పోలక దనగయు రానలు నే

దవనపుస్తులు నాలుగు అయి దు రోజులకింద
ట అవ్వరికి దాటిపోయి నారు అన్ని - దాం.
తప్పించి తెలుసోనికి వచ్చి యిద్దరికి దారెంబడ మనిషా
తరు పెట్టె - కాం. ప్పం. చెకలె పుం. తగాని తానుప్ర
ప్రపట్టించుకుని పోయి ఆక్లారాలే వరకు దాం.
తనపుట్టి మాద యిచ్చించుకుని వటిప్పి క్కొలోనికి
రొయం. చె వరకు - మొటు దానలకు పరస్త్తీన
వరకు ఇద్దరి కాం. తజనము న్న అద్దరికి వచ్చి దాండ్లు
దాం. గలు అన్ని మాయిం. తల్లో నామాన
దోలు చుక వచ్చి నారని అం. దుని మిత్తం. మేము
వచ్చి నామని చెప్పి అనుపుస్తులు అవలన
ప్రస్తారని - అప్పుత్తరవాం. డ్లను పూటుకొని
సుకవత్తామంటె రాక - లేము ఆమానుగారిద
గ్గర లే పోలేతాము ని పోయి నారని చెప్పిన దుర్
మా కుయే టున్న ఆలోచన పోయి చాలక గుమా
రాత్రి లెరులెట్టి - వాండ్లు అద్దరి సుంచి రంగప్ప యిచ్చే
రాచమాం దపోయి తిరిగి వచ్చిన సంగతిన్ని - వాండ్ల
నిమిత్తం అవతలి నుంచి జనము వచ్చి లేపులోని
జన్న సంగతిన్ని - వాం. త్తాపు పోలిసు అయినరా
త్తరరా పుర్వప్రత్తరం. వ్రాశినాము -

అంతట మరసటి రాజు కొత్త సంవత్సరము తుదేవ
దాఁడువచ్చి రంగప్పను నన్ను కాఁవరు పుట్టినాండ్లను నన్ను -
ప్రాంత్యపు పోలీసు గారి తాఁబుకు తీసుకుని పోయి
నాఁడు - అప్పట్లో రంగప్ప పైత్యరవాండ్ల దగ్గిర గాని
నగలు కూడా తీసుకుని పోయినట్టు గానులు
లేదు కాని పల్లెకన్నాను గాని నేను కూడా తల్లేదు - రంగ
ప్పనాడు చెప్పలేదు - తర్వాత రాజేశ్వరరావుగా
ట్టిపోలీసు క్లార్కు నన్ను పిలిచి పైత్యరవాండ్లు విస్తారం బం
గారపు నగలు దగ్గిరయి తెచ్చినట్టు తెలిసినది - నీవు
యేమన్నా నాకిన్నావా అని అడిగితే నాకు యెంతే
మా తెం తెలియదని చెప్పినాను - తర్వాత
నన్ను నన్ను గాట్టి పోలీసు క్లార్కు దగ్గిర నుంచి వచ్చిన ప్రాంగ
తనరసయ్యన్ని పూడుగు కూస్తా మా నూ తి
రుమలరావును కూడా దానిన్ని చెప్పి - తాను
తగిరి పోతుపోయి బాలేజి నగలు చేసవచ్చి గల్లే
పోటి మీఁదుగా మూడులు వెళ్లినాడు - మేము
న్నే కూడా లక్షకు వెళ్లినాము - అన్నిత్తరంతు రా
జులు ప్రంతి తను ఢిల్లీ గాలేటికి వచ్చి సంతల్లో అప్పు
డు ష్టబిటా తుంతగ వచ్చినందున నాకు కలుపుయి
పించమని అడిగితే కలుపుయిచ్చినందున నేను గాట్టిపోలి

స్టేషన్ యినాను - తర్వాత యూ తుదాకే జులు కు - రం
గప్పు నరసయ్య తిరుమల రావు గాట్టి పోలీసు వచ్చినందున
యేమి జరిగిన దని రంగప్పను - తిరుమలరావును -
నరసయ్యను - నేను వేశాను అడిగితే పైత్యరవాండ్లు
అద్దరినుంచి తెచ్చి రంగప్పదగ్గిర కాన్నినగలు యిచ్చి
నట్టున్ను అవి ప్రాంత్యపు పోలీసు గారు దాఖలు చే
సుకున్నట్టున్ను చెప్పినాను - వాటి తపసీలు నేను అ
డగలేదు - వారు నాతో చెప్పలేదు - పై
త్యరవాండ్లు పుట్టి మీఁద దాటి వచ్చినందున వాండ్ల
నిమిత్తం అద్దరికి తేజ వచ్చి వున్నట్టు రంగప్ప నాతో
చెప్పిన మరసటి రోజు - నేను న్యాయం గ్గి బసవే ష్టుపరి
దున్న - పోలీసు జవానులు వగయిరాలున్ను
రంగప్పను తీసుకునే వెళ్ళుకు పోయి అద్దరి నిం
న్ను తెలిసిపోయినను కూడా తెలిసి మారుయు వగైరని అది
గి తేవది మాట దానలకా పరవనిస్తి - పై
త్యరవాండ్ల తేజ యిల్లు దాంగిలి నోట్లుతోసు క
రాగా తాము వెంట తిగిలి వచ్చినామనిన్ని -
వాండ్లను దాటించి - తర్వాత దాటించకుండా తాము
ట్టి అటుకాయించినారని చెప్పిన మీఁదట - జనం
విస్తారంపున్నారు గనుక నేను అదిగాక ప్రాంత్యపు

పోలేపేసు గానికి రిపోర్టు యిచ్చి (వా)రు యించి వున్నది
గనుక నన్ను - జవాబు వచ్చిన తర్వాత దాఖలు చేస్తా
మని (చె)ప్పి తిరిగి నేను ఘంటసాలకు వచ్చినాను - తరువా
త నాలు జుపదయా నేను చేపులకె పోయివుంతగా
కు (త్రి) సుంద(రా)యుడు దప్పి దారుడు గాబట్టిపోలే
కు వచ్చిపోయి కత్తినన్ను - యింతా యుద్ధి వెళ్లిన వాను
ప్రత్యులను యుద్ధరికిదా తించి వుప్పువాండ్లను తీసుక
రావలసినది - గాబట్టి పెండ్లు వరకు తాదు
కనాన లెవెంకన్నకు తవతన వరానంమెప్పి పంపిం
చినందున - పొ పిరత్తని - వుయలా రాపుయ్యిసు -
దారి వెంబడి వచ్చిన యుద్ధరు బం(ట్రో)తులను నన్ను
యుద్ధరికి దాటించి అంతటుప్పువాండ్లను
గాబట్టిపోలే తీసుక వచ్చి సుంద(రా)యుడి వరం
గా అప్పగింత పెట్టినాను - యింతకుతప్పయే
సంగతి సుత్తరగను ___
మేము ప్రతులకు యింతా తెలిసినవారా:
యిందుకు సాక్షులు - అని వున్నది ___
రావు రాజు చిత్రం బరం సాటీ తుమ్మల గారి తను సాక్షి
(వా)యు అని వున్నది ___
శాంతం రాజు (శ్రీ)శైలం సాటీ తుమ్మల గారి తను
సాక్షి (చె)(వా)యు - అని వున్నది - నాందుదయవారు
లైనది - దగులుండపాటి సుబ్బయ్య (హా)జరు పరిచి సు(ప్ర)పిన్నది -

ఆనందవత్సర సంవత్సరం రిజయాబ్రయిలు ___
సవాలు - ఘంటసాలలో వున్న పెత్తేర వాండ్లకు యిస్తగా
యున్నగా అత్తరినిజాం వారి యిలా
కా తాంతె సాయ్య దానె బలుకుల నవచ్చి
నేను పతకుంతా వున్న పెత్తేర గిత్త తుప
గయరా లిని - ఆ(గ) వవయులోవుంత
కుంతా వెళ్లిపోయ్యనువని యిన్నగా
నేను తాం దరజరిగించినట్టుగా తెలియ
వచ్చినది - ఆందుల సంగతి యేమిటి వెంటిది -
జవాబు - యిన్నగా (రం)తునెలలకిందట ఆపా
ను అయినభాం తార్కరరా జేష్ట (రా)వుపా
చలనలో వుంతగా సర్కారుపనిమాదనే
ను అక్కర్తికి వచ్చినంతలా నేను వెళ్లిపో
య్యిటప్పుడు ఘంటసాలలోయి -
పెత్తేర గిత్తను వర్గరాయి యిన్న యిలాకా
లో వుంతకుంతా - అతవాండ్లు తాకేకా
తానే మపోయ్యలాగు వాండ్లకొట
(గ)తెపట్టిపోయ్యని రాజేష్ట (రా)వు నాటో
(చె)ప్పినందున ఆదే(శ)ంరా నేను అక్క
తికిపోయ్యిపరకు నాంగడు అనేవాడు
నాకు కనుపడి (త్రి) - వాదులాకి యిన్న సంగతి

చెప్పి ఆవలికి దాటిపోయినాను - యింతేగాని
వాండ్లనుమేమిపోయ్యాని - నేను తాండరబాయి
లేదు - ఆయన యేమిచెప్పి తురకమాటలో -
ఆమాట చెప్పినాడు - నాకు తెలియదు -
ఆమాటలు అప్పుడు చెప్పినమాట నిజమేగాని నా
జేబ్బెత్తు యున్న పెద్ద తలుట్లు కునప్రావాండ్లు
ఆకాలంలో ద్రతిరుగుతూ వున్నారు - యిటు
తర్వాత కనుపడలేదు ——

శేఖుఫరీదుకలం తాకట్టున
నిశాని అనిపెన్నది ——

యిందుకు సాక్షులు ——
రామరాజు పెంటబరం సాకీన తురుష్కిగారి తు
స్టేప్ చే వ్రాయు అనిపెన్నది ——
శాంతంరాజు శ్రీశైలం సాకీన తురుష్కిగారి తు
వాస్ట్రేపే వ్రాలు అనిపెన్నది ——
నా యదట దాఖలయినది ——

ద॥ వండపాటి సుబ్బయ్య - తాశ్కూప
పోలీసు ఠాణేదారు తురుష్కిగారి తు
నిపెన్నది ——

ఆనగారసు సంవత్సరం చిగ్గనేమే - శుభకృత్తునా
మ సంవత్సర వైశాఖ శుద్ధ 3 శుక్రవారం కనగాల
శేఖుఫరీదు వ్రాయించిన వాంగ్మూలం ——
దేవుని యెదుట నేను సత్యముగా చెప్పెది
యేమంటే - నేను నిజం పలుకుతాను - అంతాని
జంపలుకుతాను - నిజంతాని దియేమిన్ని పలకను -

(ప్ర) - తురుష్కిగారి పేరా నాయా వోకాప
పోలీసు యెదట నీవు వ్రాయించినా
వన్నవాంగ్మూలం నీకు పిస్తాతు విను -
యిది నీవు వ్రాయించినదినా - యింకు
మీదవుంది నిశానీ నీవు చేసినదినా -
యిందులో వ్రాసివున్న సంగతులు అ
న్నియు నిజమేనా ——

(జ) - విన్నాను - యిది నేను వ్రాయించినది
ను యిందుమీద వున్న నిశాని నేను చేసి
నదిను యిందులో సంగతులు అన్నియు
నిజమేను ——

తన్నెపల్లి సాళంలు జంయుమారయిటల -
శేఖుఫరీదుకలం తాకట్టున నిశాని అనిపెన్నది ——

Solemnly affirmed before me this 13th day of May 1842.
(Signed) H Stokes. a. Magte

ఆనగా వర్తమాన సంవత్సరం యేప్రిలు నెలది 2 తారీఖు ప్ర
భవ నామ సంవత్సర ఫాల్గుణ బహుళ గురువారం నా
డు పెరుమాళ్ళ దిరామయ్య - తం(డ్రి) శ్రీ రంగ బసవయ్య - కులం
ముతరాచులం - బాల్యం నిల్వ బాల్యు - జీవనం కర్ష్యాని
నది మీద పుట్టి తీసుకుపోవటము - వయస్సు సుమా
రు 47 సంవత్సరములు కాపురస్థలం కృష్ణాపురం
(వా)యించి దాఖలు చేసిన వాంగ్మూలం -

సవాలు - అక్కడి దొంగ పడవలకు పరిస్థితి యిన్న
పందిరి పాపిరెడ్డి యింట్లో వైశ్యరావు గారి
దొంగతనం జరిగిన తరువాత నీవు పెట్టి
నా దగ్గర సంగతి లోనేను యేం విన్నావు సును.

జవాబు - సుమారు ఆయిదు ఆరు నెలల కిందట
అపుడుండి వకరోజు తెల్లవారకట్టాం
(పా)దపు ఇంటిగా అక్కడ పాటు పుట్టి మీ
ద పున్నయ్య కన్నెలి దేవి రంగప్ప (అనే బంట్రోతు) వచ్చి పుట్టి వెయ్య
వద్దనుకుంటే నా పిలిచినందున - నేను న్యా - వి
షయం తెలిసి - తరువాత అప్పన్న బందరు కంట్రం
కయ్య - యీనలు గురం పుట్టి తీసుకుని పో
యినాము - ఆ పుట్టిలో రంగప్ప యెక్కి
మాతో కూడా తానే వచ్చినాడు - మేము
అవతలి రేవు దగ్గర తెల్లవారకట్టాల

కూడే సమయమైనది - మేము పుట్టి తీసుకుని పోగానే
యిద్దరు గుంతల్లో తుపాకులు తీసుకొని వారు మాలో ఒకణ్ణి
కొట్టి - వశ్యరావు గారి గొర్రెలు - బాపిగాడు - వీండ్లు
ఇద్దరి పేర్లు నేను యెరుగుదును - యింకా యిద్దరు
కొత్తవారుగా నిన్న వాండ్లు పేర్లు నాకు తెలియదు - నలుగు
రు మనుష్యులు వాండ్లతో పాటు ఎంటి బంగారు నగలు
పెట్టె తీసుకొని వచ్చి పుట్టి యెక్కినారు - అందు
లో గొర్రెలు అనేవాడు తుపాకి పట్టుకుని పాపుండి ఉన్నాడు
మేము పుట్టి నీళ్ళలోకి సాగించగానే అక్కడ పైకొని
యింకా యిరువదిమంది మనుష్యులు వచ్చి మ
మ్మల్ని కాల్చుతామని కూత పెట్టి - తరువాత పుట్టి మళ్ళీ తీసు
కవస్తామని రంగప్ప చెప్పినాడు - యింతలో మేము
ఆ రాత్రి పుట్టి యీవలికి తీసుకుని వచ్చినాము -
వాండ్లు పుట్టి దిగగానే - వాండ్లను రంగప్ప కృష్ణా
పురం పంపించి తీసుకుని పోయినాడు - మే
ము వెనక్కి వచ్చి - పుట్టి కట్టివేసి వచ్చినందుకు ఆ వైశ్యరావు
గారు రంగప్ప యింట్లో ఉంచినట్లు చెప్పినారు - వాండ్లు యేమి
సామానులు తెచ్చినదీ అది యేమి చేసినదీ అప్పు
డు నేను యేమీ చూడలేదు - తరువాత అక్కడికి వచ్చిన
నందున అక్కడనే ఉంటి పుట్టి మీద దొంగలను దాటిం

చినారు అనిన్ని పుట్టేయీవారికి వస్తే - పుట్టువాండ్లను
పట్టుకొని పోనేత్తారని అన్నట్టు - అవతలిపెట్నప
ల్లెలంబాడివాండ్లను పట్టుకొనుచెప్పితే - రఘురి
శిపుట్టే అవతలికి తీసుకపోలేదు - అంతటమరస
టిరానెట్టులా సనాయకుడు - శిఖపరిడు వేస్తె
రాలువచ్చి అద్దరివారి తోనెమాట్లాడి పోయె - వ
నాతుతిరిగివచ్చి - పందిపాపిరెడ్డిని మ్లాలా రామయ్య
ను యిద్దరు బంట్రోతులను స్థిరదాటించమని చెప్పితె
యీవలిస్థిరదాటించినాము - తర్వాత కొద్ది సుంద
రాముడు దప్పేదారుడు - మస్నుగాట్టే పోన్లతోను
కరణ్నసకుని ఆపూరికి మొహంతాదు రెంకెన్నను ప
పిస్తే - నేనున్న - శిఖులతోడ్కొని తవిటిఅబ్బన్న ముగ్గురంగా
టాణే పోన్లపాయినాము - తర్వాతరంగపోనున్న - ద
దారుడున్న. ముల్లునతోసుకుని రెడ్డిమల్లెపాటిలో
ఆమీనా అయినరాజేశ్వరరావు వుంతగా అన్నది
కిపోయి యేమిమాట్లాడినారో ఆరోజునా
యంత్రమెల్లరంగప్పనన్నపిలిచిగుండెపాటలో - పైత్తార
గిత్తతుబాపిగాడి పరంగా అద్దరిసుంచి తెచ్చినకాబి
బట్టలున్న - కంబసాలనానయిత్తడిసామానుపుస్తాలి-
నిప్పపోయివాండ్లనుకనుక్కొని నేనుయివ్వమన్నాను అని

ఆసామానుఅదిగితీసుకొని గాట్టెపోన్లలోకాని
మఠకిచలంచలనాగముపరంగా పుచ్చమనిచెప్పిగం
దునసుమారు రెండ్లుపుటియల పావద్దపోయి
నేనుగుండ్లపాడు వెళ్ళి పైత్తరవాండ్లగుడిశలలోకి
పోతె బాపిగాడు గిత్తడు మాత్రం వున్నారు -
తటిరాన్నవాండ్లు అవతల గుడిశలలో యెత్తుప
న్నారనేనాకు తెలియదు - అంతటబాపిగాడు
గిత్తడితోనేనువచ్చినసంగతిచెప్పితే - వాండ్లుకం
న్నకిరియున్న - యిత్తడితప్పేలాగా - యిత్తడిచెం
బుగ్గజోడితప్పేలాగా - కంచుగిన్నెయి రెండు - యివి
తెచ్చి - యింతకుతప్పవారియేమిమాదగ్గరలేవని బయిట
కనుపరిచినమాటుకట్టె గాట్టెపోన్లలోరెడ్డి
సుకా ఆమాటుబాపిగాడే తీసుకునివచ్చి ఆకో
డ ఆమాటునాకేతికియిచ్చినారు - అంతట
వాడుతిరిగి గుండ్లపాడుపోయినాడు - ఆమా
టుతీసుకపోయి నేను గాట్టెపోన్లలోనాకుటి
నాగామపరంగా యిచ్చియిదిరంగప్పజాగో
తగా వుంచమని చెప్పినాతని చెప్పినాను - నిన్నె
టిరానెజుడాగ్రామాలోనుంచి శిఖిలాదుపగయి
రాజపానులువచ్చినిపరంగా కాంతసాహా

నువున్నట్టు తెలిశినది - అది తెల్వాని అడిగినందున
నాగామయింటికి తీసుకుని పోయి ఆసామీ
ను అడిగి పట్టించుకుని వచ్చినాను - యిప్పుడు కచ్చేరి
యెదట వున్నవి రెండు - యుత్తరి తప్పేలా వకటి
యుత్తరి రెండు వకటి - జోడి తప్పేలా వకటి - కం
చు గిన్నెలు రెండు యివి అప్పుడు బాపిగాడు
గిత్త నా పరంగా యిచ్చినవిను - యివి నాగా
మయింట్లో వుంతగా తీసుకుని వచ్చినావలు - యిం
తా యీ సవ్వాంధ్రే కుప్పతపు అంబుధ్దాని వ
తులబాప్ప వకటి - పంచిరరవికె కుట్టినది వకటి -
రంగప్పతనయింట్లో పెట్టినాడని నాగామద్ర
ప్పి యిచ్చినందున అవి అన్నీ తెచ్చినావలు -

సవాలు - యీ సంగతిలో గరత నీవు వ్రాయించి
నట్టు రికార్డులో కనుపడుతూ వున్న
వాగ్మూలం వకటి చదివి వినుపిస్తా విను
విను - ఆ వాగ్మూలములో పెత్తెర
వాండ్లు యిచ్చినది చాటగానే సోదా
చూచినట్లున్న అప్పుడు వాండ్లే దగ్గిర
పనిముట్లు వగయిరా యితప్పు యిత
ర సామానుయేమి న్నలేనట్టు వ్రాయిం
చబడి వున్నది - ఆ సంగతి యేటువంటిది -

జవాబు - అప్పుడు ఆ మాటలు నేనాటి సంచి చెప్పలేదు -
వారు యేమి వ్రాసుకున్నారో నాకు తెలియదు -
పెత్తెర వాండ్లు యివతలికి రాగానే నా మాటలతో
సూడా వాండ్లను రంగప్ప త్లయింటికి తీసుకుని
పోయినాడు - అక్కడ తంటేలు సోదా చూ
చినాడో తెలియదు - నాయెదట సోదా చూ
డలేదు - ఆ సంగతి మాకు తెలియదు - తర్వాత
కారణాల్లులకు రంగప్ప మాటలో చెప్పిత ముతో
అప్పుడు దాటిన పెత్తెర వాండ్లు యిప్పుడు నేను తె
చ్చిన యుత్తరి సామాను వగయిరాలు గాక యిం
కా కాంత సామాను తెచ్చినట్టు నేను విన్నాను గాని
యేమేమి తెచ్చినది అదియేమన్నది ఆ లైనయు నేను
రంగప్పను అడగలేదు - అతను చెప్పనూ లేదు -
మరుద్వారి రామయ్య కెలం తో

౧౦౦ దుకు సాక్షులు
రామరాజు బిరంబరం
సాక్షి తుమ్మల్ల గాళ్లతు సా
ప్లీడర్ వాలు అని వున్నది

దస్కత నిషాని అని వున్నది -
నా యెదట దాఖల దాఖల
౧యినది - దస్తు మందపాటి సుబ్బయ్య
పోత్తావుపోలిసు రాణి తమ్మళ్ళ
గాడు అని వున్నది ———

ఆ నకలు సంవత్సరం ది ౧౮౯౪ నెల - ... తు నా
మసంవత్సర వయిశాఖ శుద్ధ తదియా శుక్రవారం కే
పుని యెదట నేను చెప్పబోయినదియేమంటె . నేను నిజం

లుకుతాను - అంతా నిజం పలుకుతాను - ని
జంతా నిది యేమిన్ని పలకను ——

ప్ర. నువ్వు గారి తుదా శ్యామా కంత్రా పుటాని విసురులు దటు నేను (వ్రా) యించి నావా సుస్త్రాలంచి నను చిత్తాలు యిది నేను (వ్రా) యించినదేనా - యిందుమీద వుంత నిశాని నేను చేశినదేనా - యిందులోని సంగతులు యదార్ధమేనా ——

ఉ. వా సుస్త్రాలంచి న్నాను - యిది నేను (వ్రా) యించినదేను యిందుమీద వుంత నిశాని నేను చేశినదేను - యిందులోని సంగతులు అన్ని వాస్తవమేను ——

ప్ర. యిప్పుడు వేంకట్రామావారి రుదటు వున్న గిత్తతు అనే వారి నిమిత్తం రంగప్ప చెప్పిన మాట త్రిల్లా రఘునాయకుడే యించిన యతల అన్నారి సంబంధి గిత్త తుచా పిగా తు యింతా యుద్ధరుయి న్నయి ద్వారి వచ్చినా రనిచె ప్పితిరిగదా - అప్పుడు దాటి వచ్చిన సిత్త తేనా యీ గిత్తతు ——

ఉ - అప్పుడు దాటి వచ్చిన సిత్త తెలేదు ——

తనన్యా పుణ్ణి సరిశిం చిన్నాయిలు - రామయ్య నిశాని అని వున్నది -
జంటూరు యిటరు ——

Solemnly affirmed before me this 13th day of May 1842.

(Signed) H. Stokes. ag: Magte.

90

వత్సౌ కత్తరుయి కేర్ష గా -

(మొహరు)

దస్తు సుబ్బయ్య - సుందరరాం దస్తేదారు ——
యస్త్రాలి శేది రంగప్ప తలిచి అప్పన పేర్రా ఫుల్లాపాండ్లు యి
ద్దరిని కసుపులకు పోయి చెల్లిన వుంటు చెప్పు కని చెప్పెది -
ఆనంద సం వత్సరం ద్వితీయ శపటుంబరు ——

దా॥ ఖంత్రాయరాజు జేష్ఠ రావు అక్షరాలు

తనన్యా పుణ్ణి సరిశిం చిన్నాయిలు
జంటూరు యిటరు ——

(Signed) H. Stokes
ag: Magistrate -

(మొహరు)

సుందర రాయలు దు దాత్య దస్తేదారుకు (వ్రా) యించినది -
నే ప్రకనము లు పేర్రా లుచి చారింబుకుంటూ గాట్టి పోల్లు (ప్ర) వేశించినాన ని (వ్రా) సుకున్నాను - యప్పటివ (ల) నే కూ మూలోని (ప్ర) వేశించి యిదివరకు మేము పోశివున్న మరుగున్న శాలు బందా బస్తు చేసుకుంటూ వుంతవలశినది -
గుంత్తపాటి లోని వుంత వత్సౌ రవాం ఢ్లు తాం దరు యీ లోగా లే బవా యిన ట్లు తెలిశినది - తిరిగి గుంత్తపాటికి రాకుండా బందోబస్తు చేస్తూ వుంతవలశినది ——
యదా (ప్ర) కారం నే మకాయలు లోనే వుంతది ——
గవర్ణ సం వత్సరం దిని ఖర్చీ (బ్ర) వరి ——

దా॥ ఖంత్రాయరాజు జేష్ఠ రావు
ఆ విలాంనీ అని వున్నది -

హాజూరు రవాన్నా ద్విగు యి ప్రెలు గవర్ణ సంవత్సరం -

దా॥ సుందరాలి సుబ్బయ్య
(వ్రా) త్రా పులోని విసు ఆ విలాంనీ
అని వున్నది -

యీ దాన్యగవర్తు సంవత్సరం చిల్లిం పిచ్చోరి వరకు దస్తు
రికాడు యిది

౧-౦-౦ రాజు గుజ వృత్తి
౧౭౭౮-౫-౬ రాజు గుజ వృత్తి

౧౭౭౮-౫-౬

వ॥ గురప్ప సర్దారాజు అనిలోనది-
తనక్రి- ప్రత్తినరికింవస్తులు- జంటూరు రయితు

(Signed) A. S. M.
కాపులు రిధియెప్రులు గవర్తు సం॥
గుంటూరు టపాలో వచ్చినది-
లేక నెం ౩

వహరరాజశ్రీ గుంటూరు జిల్లా అకలెంగు
మేజస్ట్రేటు వారి సముఖానకు

చెంత్తారు రాజశ్రీ శ్రీ వ్రాసుకున్న అర్జి విన్నపం-
యీ నెల ది ౧ తారిఖున తమరు దయచేయించిన కాగితం
యులో తమ్ముల్ని గారితో నా అర్జీను ఇంత్తలో వార్త
అక్రమము ననులలో నేను వుండే యుతల ఆ కాలా
యిలా కాకాందరువుత్తేవాం మా విజాంవారి యిలా
కాలెతొ వెళ్లి దాంగత నవులను గురించి వచ్చినంతలో
వాంత్తకా వునకాన్ని సామ్యులను వారించినట్టు న్ని- రి
విన్నాయి లాకాలో నున్న కాన్ని అక్రమములు జరిగిం
చినట్టున్న కాంతరికార్య యువరి పరంగా నుయిన్నకం
దాల న్నట్టు ఫిర్యాదులు వచ్చినందున- నప్పింత్తు చేశి
నాను నన్ను- రికార్యను మత నవ్వల పరంగా యున్నట
పోయిన సంగతిలోను న్న- సామ్యులను వారించిన
సంగతిలోనున్న జవాబు నుయిన్నగలందులకు-

విన్నపం ప్రతి ప్రత్యుత్తరము-

91

తమ్ముల్ని గారి చేత నా వాత్త వ్రాసి నుత్తరువుకు
వాబరుకా వలశినదనిన్ని ఆజ్ఞాపించినారు
తాము హుకుం ప్రకారం రాజా వేటిత
నా న్యా జీ- రా నా వుజుకూరు వేశ్యారు పరంగా
వప్పగింత చేశి నేను తమ్ముల్ని గారితో వెళ్లుతవలు నెల్లైలుదే
నుతువా వుంతగా నే నా మా దయిద్దరు జవానులను
మెలవాసున్నాలు చేశి మెట్టింబవలశినది గా తమరు
హుకుం ప్రకారం యించి నట్టు పోలుారు రా కా వా
త్తా వ్రాసిలే నునా కు చెప్పి పంప్పించినందున- నాతో
మాతా వచ్చిన యిద్దరు జవానులమెలవాసున్నాలు
లో వుంత నేను యుక్కర ప్రవేశించినాను- నదరివా
వాలుకుంనా కు చేరకవుముంద తమ్ముల్ని గారితో చితాన్నా
వాత్తా వ్రాసి నునాకు వారం ట్లు చేశి రా నా
నుజుకూరు జమాదారు నున్నకాం దరు జ
వానులను న్న పంప్పించినందున వాం త్తురాజా
పేటలో నేను బసచేశి వుంత్రయుంటి వచ్చి మట్టు
తివేసుకుని ఆ యిట్లా వుతే నా లేలా నవ
న్నవలు యథావత్తు న్న నో దా ప్రభుత్వకు వి వెళ్ల
నారు- అక్షయమ్మ వాం త్తు చెప్పివారం టు
నుచూచినం తల్లిని నేను ఆ కా నా నె నా త్తా వు
పోవేసుపేను దాలో వుంత యుతల లెక్కర వాం త్తే

[illegible]

తాను జరిగిన్ని ప్రస్థానపత్రాలని లను గురించి యు
వరున్ను అభియోగము మాకు నేనిమిత్తం తమయొక్క
రామం తాము చేసిన్నప్పటికిన్ని అన్నిటికి ఆగకేకాంతి
ఇంచిత మనవలు శిరమునకు వచ్చినం తల్లా తమయొ
అవశ్యం చేత కేవలికి రావతం లేదు తాను బ్రాహ్మణ
గోపాలుని ప్రెంటు ప్రెంత్ర ములచేత నున్నది సత్రం
నాయం శేషగిరిరావు పంతులుగారు నున్న తమయొద్ద కూ
తానే ప్రెంటు ప్రెంత్రములు చేత నున్న ఆమాను
ల మనస్సు తమ తమ దర్శనం లేకపోవ తమ యొక్క
గారు వంద్ల వచ్చిన సంగతి శేషగిరి రావు పంతుల
వారికి - మంది చేసు బ్రాహ్మణుల్ని ఫిర్యాదు నవత్సరము
సంవత్సరం దాగా త్రికి ఆయన వారి త్రిను అ
నేక విధములు భయపెట్టి తిరిగి వచ్చిన్నట్లున్న
స్పష్టము గా తాము తాను అంత యిందుకు
బినయం వారు తమకు లంటు లున్నారు - వారిన్ని యూ
న అనేక విధముల దుష్ట తనము న్ను చేసినం తేలా
అవాస్తవ సంగతులు నుచెప్పి తమకు స్వాధీ
రతం గా యున్న వస్తు ప్రతి ఏవో యున్నందున
అవి వలన్న శేషగిరి రావు పంతులవారికి తరి
యుచేసినంతల్లా యిదే నాకాన్ని తప్పితములు పెళ్ల
పెట్టి నా మీద నున్న - సబనివేసు వంకలు క్కన్ని చెప్పా

రావు పంతులు గారి మీద నున్న ఫిర్యాదు వచ్చిన ఫిర్యా
ఫిర్యాదు వల్లకి నదని ఆయన ఎనుమతులను ఫిర్యా
దులకి నప్పటికిన్ని తాము ఆయన వంటి అభియోగ
తాను తాయిర్లు లను దిద్ది ఆయనకు తిరిగి
వచ్చిన యొక్క లు ఫిర్యాదు నట్లున్న అవిధము
గా శాస్త్ర ప్రకారం అభియోగము యెవరికిన్ని యీనప్పటి
గా రవాన ఆయన నట్లున్న - జనులందరు వారి
కుంటు ఉన్నారు - ఆయనతో యీ సుబ్రాయ్యడు
శేషగిరిరావు పంతులు గారితో ఏమనున్న - శేష
గిరిరావు పంతులవారికి తమ తాము పనున్నట్లైనా
తలిగి పెట్టి నట్లు గాలికి వెళ్ళు అంధకున నమ్మి పోంటె
న్యాయతం తియ్యంటాను న్నే బారి విన్నాను చేత యీ
సంగతులు తమయొద్ద దేవ వచ్చి చెప్పి తములకు భయ
ములేని వారు వచ్చినారు నున్న ప్రకటితం తను పరితే పదుగాని
కాలాంతరానికి యీ న్న తమ వారము యా వల్ల
బయట పడు తరి అనేక న్యాయం నాటకున్న ఫస్టుగా కలి
గి వున్నది -

మరిన్నీ లోగడ తాము తానా ఆధికారు
నిలో తప్పితములు చేసినందు చేత నున్న యిన్ని తీసుకు
తన్ని వాజీతములకు బదలాయించి తమ యున్న

యిప్పుడు ఆత్మప్రీతములను బయటపెట్టుచుంటిని
నన్ను సాధించవలెనని పట్టుకొనవలెనని ప్రధానముగా తలచి
నిన్నే పట్టి రారా ప్రపంచములుగారు - తన్ను యీరా
ఖాను తిరిగి పంపించి పెంచి తలచు - సుతేన దిగి
ప్రస్నిదరఫా సుబ్బయ్య నాలుగం తరగా ప్రేమలు
లను వాస్తవం చేసిన పట్టుమీద ఆపనికి తిరిగిన
నేత్రమును అన్ని అప్పట్లో యీ రుద్ర నాలుగం
డు తాను జరిగించిన సాధన సత్య తత్వములు కనబడు
పట్టిన తర్వాత లయితే తనను మోసం రాకల దేవి
నిష్ట భయములు కలిగి తనను ప్రార్థనగా నన్ను
దీనముగ కలిగి పెంచి యీ కాలములలోనే నాకు
దేవిదేవుడుగా నన్ను శ్రీ నారాయణకు తాను
గవ్వ్యపవలెనని పట్టి శ్రీయుక్తములు చేస్తు
న్నారు - యీ స్థలములోనే సనాతన జనులను
యువరిని తెలుగు చింతురిగా ప్రస్నించు నన్ను
యున్న తత్వం తెలుసు వ్యక్తి అంధ్రుల ఆయ
నను సన్నిధీనములో చిరిప్రస్నించు నన్ను ఆత్మ
యిత్తములలో నుంచి నన్ను భగవంతుని తపింపం
చవలెనంగా నినేసుచే సుతాలో తగ్గ సంరక్షణాయం త
మాత్రం కను పలుకుంటలేదు ____

పత్రిక త్రితి ప్రయుక్త దేవి -

మతిస్త్రీయిది వరలో జరిగిన దాంగతనముల వల్లనా
యితల మిన్నెవదైన స్పందించ కలిగివుంటే సెప్పగిరా ప్రపంచములగారు
మచ్చపెట్టి మనవి చేసిన సంగతులను తమ నావి యిరువు
ను జయించి రాజాలకుంతా ప్రస్న్యట్లు స్పష్టముగా
కనుపడుతున్నది - యిందుచే తనం తైదాంగలను పే
ట్టుకున్న యితల వాంఛల విష్యయమై జరిగించవలసిన
విధములగా జరిగించి వాంఛ తాను సుంచి యేమన్న
నా వస్త్రములు తీసుకుని విడిచి పెట్టిన ట్లు లయితే అది
ఆ సనాతన సంవత్సరం శరిగారి వేమన రెక్కలు ౧౯౩౦ లోని విషం
చబడిన అధికారములను దుర్వినియోగము పరచబడలేదని - నేరమ
యినట్లు యిందుచే తగిన ట్లుండి - మతిస్త్రీయిటువంటి నేరములను గు
రించిన సభా కోటీలు వేంకట స్వామి వారి తాలూకు దాఖలు కావలసి
నది అయినట్టున్న అందులో బారగా వేంకట స్వామి యుక్తమై
యుదటనే జరగవలసినది అయినట్లున్న ఆ రెక్కల యిస్సు
లిస్తూ పరిష్కారములగా చేసిదపరచగలదు - విశేషించి అట్టి
లమీద అధికారములను దుర్వినియోగం చేసిన విష్యయమై
వచ్చిన సభా కోటీలను వారికి ఆఫీసులో పెట్టి విచారించి.
కూడదని మహారాజా శ్రీపంజా వారి ఆదాలతు
కోర్టుల వారి తాలూకు త్రత్రినము నరసు తరువాత
తెలుసు తాను వచ్చినట్టు వినిపెస్తూనే యుం చేసనిన
మీదయుటువంటి సాక్షి బలం మాత్రం మీదకప్పించి.
నా తలో సర్వ సన్నసనేంద్ర దాయేని శ్రీ సత్యత ప్ర
జే చేలెస తప్పించి దాఖలు చేసుకోవలయున్న

దాన్నిపట్టి ఆయన నామీద వారంటు పంపించి - మిన్నివిత్రి
ష్ట్ర వసుపత్నులమీద నున్న - రాజగతనములు జరిగించిన ట్టురు
జువుగల నేరస్థులమీద నున్న జరిగించే విధముగా నామీద ను
బాత్తుగా నష్టపరిహారములాగున. సాగవస్త్రములు సరిదామయించి
తమున్న తమరున్న అప్పా జీగారియొక్క విచారణ నిమిత్తమై.
యీ యనతాలకు వ్రాతలకి నదిగా వసులు శ్రీ యుంచక
మున్న ఇలాగున జనానులను మరానున్నాయి చేసి పంపిం
చగలందులకు మోయారుతారా పౌత్రాపుణ్యాలు నుకుర
త్రయిద్దియిచ్చిత మున్న రిగుత్రి చేప ఱలకు తేరలం వ్రాతి కర్త
గా వున్నది ———

రివిస్త్రాయిలాగున నామీద నుదేం వృత్తు
యీ పిర్యాదులు వచ్చి నట్టులయితే ఆనగండ్ల సంవత్సరం
దిగ రిగుత్రి వేష శ్రీకారం నాయొద్ద మువిచారించి రుజు
వు అయ్యిట్టులయితే శిక్షించవలసిన దిగాని సెప్పరిరా వు
పంతులగారి నలహా ప్రకారం మూర. పాటి సుబ్బయ్య
ప్పించి పిర్యాదులు పంపించినంతమా శ్రీ ంపతనాన స్వంతు
కు శ్రీ మోతుపగా ప్రదర్శించి తమకు తగిలెంతదు —

తాల్లిరిశార్యులను యథాపరంగా మనసు యిచ్చి లే
దని ప్రదర్శించి సందుకు రికార్డు యొక్క జవాబు దారి (మ
తస్థులేదిగాని నాదికాదు - యెప్పుడయినా యేనిమిత్తము
రయినా యేకార్యమైనా అతిగితే సుసునప్పుడై
ఆయనాపని వారం తాలేవి ఆయనా రికార్డులు తిరిగి
చ్చి తేస్తూ వచ్చినానే కానినా తాను ప్రత్యేకం యేతా
లితమున్న దుంచుకోలేదు - ఇలాగునప్పుడు టారీవతము
వపనిలేదు - తాబట్టి - యేస్రేతువలవాతనున్నాయి

వుతనేను యీ సుబ్బయ్యతా ప్రస్పుడుంతరమలు నన
జుబుచేదు అనుకనున్న - రిగుత్రి చేష్టి సుప్ర తిరిక్తములుగా ఆయ
నచేనప్ప ప్రస్తుతలులో నేను పారిజరుర్యంతి జవాబు చెప్ప తా
నతుపని నివేదు గనుకనున్న - రిగుత్రి చేష్ట తీవ్రవ తిరిగమ ఆయన
వుటికి తమరు అంగీకరించినారని ఆతలపడేత - నేను పారిజరు
వుంతపత్రములకు నా (ప్ర) రామానములను చేసి నప్పడిలా
గునచేస్తూ తమకనున్నత చ్చితబాలా తాందరకులగ
చేరి తుంటి గనుకనున్న నామీద నుభాజీలు దాఖలుచే
శిపుంత పిర్యాదులను తమరాజూరుకుతెప్పించి నన్నున్న తమ
హాజూరుకే పిలిపించి పంపించి తమరు యీ బుగారిలోనే గాని
మరివక ధారగారి రూబుగారిలోగాని విచారణ జరిగే టట్టు
తక్షణం ప్రత్యేకు వుచేయుంచవలసినదిగా ప్రార్థిస్తూ
వున్నాను - యున్నత జరుగుతూ వుంటే కర్మ తీవు మున్న
దుర్మార్గములున్న తీనిమిత్తములమీద ప్రధాన సంశయ
ములను కలగచేస్తూ వున్నదిగనుక తమరాలు కుములను నిమిత్తము
లమీద నిరీక్షిస్తూ వున్నాను - దివ్యచిత్తానకు తేదరనూ -
ఆనగండ్ల సంవత్సరం ది౹౹ మె౹౹ ప్రొ౹౹ ———
తన్న ఆఫీసరికింపుల - జంట్రాక్టరు. భా॥ రాజేన్ద్ర ప్రభుత్వ ప్రతులు.

అప్పుడు నిజాంగారి యీలాగునాయొద్ద దాఖలు
పరస్పరమయినపందిరాపితత్రయింట్లో జరిగిన దానంగతనములు సుగు
రించి తమర్పిగారితా మా ఆరాత్రాపుతులే విసుకన్న దాఖలు అయి - రా
జూరుకుపంపించినరికార్డుయొక్క పైనారిప్పర్ [illegible] -
గండ్ల సంవత్సరం ది౹౹ మె౹౹ ———

౧ గొట్టిపోలెట్టుహ్సూటుగురూస్తాయూజే ఆయనాకే [illegible] ప్రత్యేకం.
౧ హాజే [illegible] ప్రవేరసు చేలకాంత సరకా
రు ఆయలు [illegible] నప్పత్తరం.

౧ సిర్కారు శిమొటి దానలతా పరస్తుతయున పందిపాపిరత్న శ్రీయుంబడా
౧ క్షయిదిపత్మరని త్రుతి వాగ్నాలం — గుర్నాలం
౧ మాలుజవాను యజ్ఞవిదేవరం గప్పవాగ్నాలం —
౧ మాంజీ శ్రీతాత్కా ప్రతిలిపిసు బ్రంత్కారు రాజేశ్వ శ్రీప్రవాగ్నాలం
౧ ఈ — శ్రీతాత్కా ప్రతిలిపిసు దాఖలు చేసిన పానుకం —
౧ సిర్కారి శ్రీయుంబిన పట్టీ శ్రీతాత్కా ప్రతిలిపిసు దాఖలు చేసిన సైపియొ్యతు-
౧ గాజ్జీపితె శ్రేష్ఠ తెలుగు మాంస్త్రి మానూరు విశ్వరామ్ర శ్రీయుం
౧ గాజ్జీపితె శ్రీకరణం బయ్యిన శ్రీ గతనరసయ్య వాగ్నాలం — ప్రిం వాగ్నాలు
౧ పితలిపిసు దర్పైదారు కుంతి సుందర శ్రీ గురు త్రివాగ్నాలం —
౨ ఈ — దర్పైదారు పేరట మాంజి శ్రీతాత్కా ప్రతిలిపిసు శ్రీయుంచ్చి వా
౧ పితలిపిసు నాయుకునగాలశ్రీ ఖుప్రదారు శ్రీయుంచిన వాగ్నాలం — రంట్లు-
౧ ప్రల్లువారి తయున మద్దూరి రాఘయ వాగ్నాలం —
౧ ఈ — శేషుబతేబు వాగ్నాలం —
౧ పలంపల్ది నాగారు వాగ్నాలం —
౧ సిర్కారి తాలూకు - తిరిగి దాఖలు చేసిన సామాను బట్వాడా-
౩ లూగత మాంజీ శ్రీతాత్కా ప్రతిలిపిసు ప్రబస్తు కుస్త్ర వాగ్నాలు -
౧ యజ్ఞవిదేవరం గపవాగ్నాలం —
౨ మద్దూరి రాఘయ వాగ్నాలు —
౧ పత్తు శ్రీ శిపది —
౧ సాం ప్రశ్రీ శిపది —
౧ శేషుబతేబు వాగ్నాలం —
౧ బశ్రీ జు పరితాంతమ్మాన్ని రాజు వాగ్నాలం —

౩

౨౩ యీ యజమాన్య మాదు వాగ్నాలు రాయిస్తా మాజీ రుకు
కరణాలు ఆర్జి తప్పనది —

(వెయిరాం) దస్కతు - మందపాటి సుబ్బయ్య
శ్రీతాత్కా ప్రతిలిపిసు తాలూకు యజ్ఞ
గాలతు శ్రీ యుప్రతినిపుస్తది —

తనఖా - ప్రతినం శం పద్యులు -
జం మారయియుల —